

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomických teorií

Diplomová práce

Oligopolní konkurence ve vybraném odvětví

Bc. Martina Černá

© 2021 ČZU v Praze

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Martina Černá

Projektové řízení

Název práce

Oligopolní konkurence ve vybraném odvětví

Název anglicky

Oligopolistic competition in the selected sector

Cíle práce

Cílem diplomové práce je analýza demografických a socioekonomických faktorů, které formovaly legislativní vývoj úseku rybářství na území České republiky od roku 1873 do současnosti, a to včetně současného ekonomicko – právního vztahu rybářských svazů (uživatelů revírů) a orgánů státní správy rybářství (MZe, ORP, krajské samosprávy), jakožto klíčových faktorů vzniku oligopolního postavení Českého a Moravského rybářského svazu v oblasti sportovního rybolovu v České republice.

Výstupem diplomové práce je identifikace klíčových rizik, kterým by vybraný uživatel revíru (Český rybářský svaz, z.s) čelil v případě otevření zákona 99/2004 Sb. Součástí je návrh variantních řešení a analýza dopadů na uživatele revírů při předpokládaných úpravách stávajících zákonů s ohledem na vývoj legislativních pravidel vybraných států EU.

Metodika

Teoretická část diplomové práce využívá deskriptivní metodu analýzy legislativních, demografických a socioekonomických faktorů z dostupných odborných publikací a elektronických zdrojů.

Praktická část pracuje s komparativní a analogickou metodou srovnání současných legislativních pravidel vybraných států EU. Dále je tvořena syntéza získaných poznatků z analytické části vede k navržení variantních řešení pro uživatele revíru v případě změn legislativních podmínek.

K zajištění části zpracovaných dat je využita metoda dotazování zejména zaměstnanců Republikové rady Českého rybářského svazu.

Doporučený rozsah práce

60 – 80 stran

Klíčová slova

rybářství, revír, dekret, zarybňovací plán, uživatel revíru, Český rybářský svaz, oligopol, duopol, ministerstvo zemědělství, spolek, zákon 99/2004Sb., vyhláška 197/2004

Doporučené zdroje informací

- FRIEDMAN, J. W. *Oligopoly theory*. Cambridge [Cambridgeshire] ; New York: Cambridge University Press, 1983. ISBN 0521238277.
- HOLMAN, R. *Mikroekonomie : středně pokročilý kurz*. V Praze: C.H. Beck, 2018. ISBN 978-80-7400-397-4.
- HOŘEJŠÍ, B. – SOUKUPOVÁ, J. – MACÁKOVÁ, L. – SOUKUP, J. *Mikroekonomie*. Praha: Management Press, 2012. ISBN 978-80-7261-218-5.
- MUSIL, P. *Mikroekonomie : středně pokročilý kurz*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009. ISBN 978-80-7380-207-3.
- ŠEDIVÝ, M. – MEDLÍKOVÁ, O. *Úspěšná nezisková organizace*. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-4041-6.
- ŠÍMA, A. – ČESKO. ZÁKON O RYBÁŘSTVÍ (2004, NOVELY 2004-****). *Zákon o rybářství : komentář*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2013. ISBN 978-80-7357-924-1.
- ŠKARABELOVÁ, S. – MASARYKOVA UNIVERZITA. EKONOMICKO-SPRÁVNÍ FAKULTA, – NADACE OPEN SOCIETY FUND PRAHA. *Když se řekne nezisková organizace : příručka pro zastupitele krajů, měst a obcí*. Brno: Masarykova univerzita, 2002. ISBN 80-210-3031-3.
-

Předběžný termín obhajoby

2021/22 ZS – PEF

Vedoucí práce

doc. PhDr. Ing. Lucie Severová, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra ekonomických teorií

Elektronicky schváleno dne 30. 11. 2020

doc. PhDr. Ing. Lucie Severová, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 1. 12. 2020

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Oligopolní konkurence ve vybraném odvětví" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 30.11.2021

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala doc. PhDr. Ing. Lucii Severové, Ph.D. za její vedení, vstřícný přístup a poskytování rad, poznatků a připomínek. Dále bych ráda poděkovala zaměstnancům Rady Českého rybářského svazu za poskytnuté konzultace a informace, které byly užitečné pro zpracování mé diplomové práce.

Oligopolní konkurence ve vybraném odvětví

Abstrakt

Diplomová práce se zabývá problematikou konkurence v odvětví rybářství na území České republiky. Pomocí analýzy demografických a socioekonomických faktorů sleduje legislativní vývoj úseku rybářství na území České republiky od roku 1873 do současnosti, a to včetně současného ekonomicko – právního vztahu rybářských svazů a orgánů státní správy rybářství, jakožto klíčových faktorů vzniku oligopolního postavení Českého a Moravského rybářského svazu v oblasti rybářství v České republice.

V teoretické části práce jsou definovány základní pojmy a charakteristické rysy dokonalé a nedokonalé konkurence, jako například druhy či modely konkurence. Dále je představena činnost Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže.

Součástí praktické části práce je identifikace zásadních bariér pro vstup dalších konkurentů na trh prostřednictvím porovnání jednotlivých subjektů působících v oblasti rybářství, a to na základě jejich zásadních charakteristik i dalších kritérií spojených například s cenami povolenek, příspěvků, brigád, povinnostmi členů svazu či s náležitostmi dotací, daní a daňových zvýhodnění. Výstupem diplomové práce je identifikace klíčových rizik, kterým by vybraný uživatel revíru (Český rybářský svaz, z. s.) čelil v případě otevření zákona 99/2004 Sb. Součástí je návrh variantních řešení a charakteristika dopadů na uživatele revírů při předpokládaných úpravách stávajících zákonů s ohledem na vývoj legislativních pravidel vybraných států EU.

Klíčová slova: rybářství, revír, dekret, zarybňovací plán, uživatel revíru, Český rybářský svaz, oligopol, duopol, ministerstvo zemědělství, spolek, zákon 99/2004Sb., vyhláška 197/2004

Oligopolistic competition in the selected sector

Abstract

The diploma thesis deals with the issue of competition in the fisheries sector in the Czech Republic. Through the analysis of demographic and socio-economic factors, it monitors the legislative development of the fisheries in the Czech Republic from 1873 to the present, including the current economic and legal relationship of fisheries associations and fisheries administration, as key factors in the oligopoly position of the Czech and Moravian Fisheries fishing in the Czech Republic.

The theoretical part of the thesis defines the basic concepts and characteristics of perfect and imperfect competition, such as types or models of competition. The activities of the Office for the Protection of Competition are also presented.

Part of the practical part of the work is the identification of major barriers to entry of other competitors in the market by comparing individual entities operating in the field of fisheries, based on their essential characteristics and other criteria related to prices of allowances, contributions, brigades, obligations of union members or subsidies, taxes and tax benefits. The output of the diploma thesis is the identification of key risks that the selected user of the district (Czech Fishermen's Association, z. S.) Would face in the case of the opening of Act 99/2004 Coll. It includes a proposal for alternative solutions and an analysis of the impacts on the users of the districts in the anticipated amendments to existing laws with regard to the development of legislative rules in selected EU countries.

Keywords: fishery, district, decree, fishing plan, district user, Czech Fishermen's Association, oligopoly, duopoly, Ministry of Agriculture, association, Act 99/2004 Coll., Decree 197/2004

Obsah

1 Úvod.....	13
2 Cíl práce a metodika	14
2.1 Cíl práce	14
2.2 Metodika	15
3 Teoretická východiska	16
3.1 Typy tržních struktur.....	16
3.1.1 Dokonalá konkurence	18
3.1.2 Nedokonalá konkurence	21
3.1.2.1 Monopolistická konkurence	21
3.1.2.2 Oligopol.....	25
3.1.2.3 Monopol	36
3.2 Úřad pro ochranu hospodářské soutěže.....	43
4 Vlastní práce	44
4.1 Základní charakteristika rybníkářství.....	44
4.2 Historie.....	46
4.2.1 Historický vývoj výkonu rybářského práva na území ČR.....	46
4.2.2 Historický vývoj rybníkářství na území ČR	47
4.2.3 Vývoj legislativy rybníkářství na území ČR.....	49
4.2.4 Historický vývoj svazů na území ČR	50
4.3 Současná situace v odvětví rybníkářství	51
4.3.1 Charakteristika spolků v odvětví rybníkářství	52
4.3.1.1 Český rybářský svaz.....	52
4.3.1.2 Moravský rybářský svaz.....	56
4.3.1.3 Ostatní podnikatelské subjekty	59
4.4 Porovnání nejvýznamnějších spolků působících v odvětví	62
4.4.1 1. hledisko – Ekonomika a struktura příjmů.....	62
4.4.2 2. hledisko – revíry a vodní plochy, využívané Svazy	72
4.5 Bariéry vstupu do odvětví	73
4.5.1 Konečné množství základního faktoru: vodních ploch.....	73
4.5.2 Legislativní podmínky výkonu rybářského práva	74
4.5.3 Cenová politika rybářských svazů	76
4.6 Predikce budoucího vývoje v oblasti a identifikace rizik	77
4.6.1 Riziko: Legislativní změna platnosti dekretů	82
4.6.2 Riziko: Změna daňového zvýhodnění	83

4.6.3	Riziko: Zrušení dotačních titulů.....	84
5	Zhodnocení a doporučení	85
5.1	Zhodnocení.....	85
5.2	Doporučení	88
6	Závěr.....	89
7	Seznam použitých zdrojů.....	93
7.1	Seznam literárních zdrojů.....	93
7.2	Seznam internetových zdrojů	94

Seznam grafů

- Graf č.1 – Dokonale konkurenční trh a firma
- Graf č.2 – Monopolistická konkurence v krátkém období – kladný zisk
- Graf č.3 – Monopolistická konkurence v krátkém období – ztráta
- Graf č.4 – Monopolistická konkurence v dlouhém období – nulový zisk
- Graf č.5 – Optimální výstup smluvního oligopolu
- Graf č.6 – Oligopol s dominantní firmou
- Graf č.7– Reakční křivky v Cournotově modelu duopolu
- Graf č.8 – Model se zalomenou křivkou poptávky
- Graf č.9 – Maximalizace zisku monopolu
- Graf č.10 – Ztráta mrtvé váhy v podmínkách monopolu
- Graf č.11 – Dosažení nulového ekonomického zisku v podmínkách monopolu
- Graf č.12 – Dosažení ztráty v podmínkách monopolu
- Graf č.13 – Struktura příjmů dle organizačních složek ČRS

Seznam obrázků

- Obrázek č.1 – Přehled modelů duopolu
- Obrázek č.2 – Struktura modelů oligopolu dle kooperace
- Obrázek č.3 – Organizační struktura ČRS
- Obrázek č.4 – Rozmístění místních organizací

Seznam tabulek

Tabulka č.1 – Typy tržních struktur

Tabulka č.2 – Porovnání cen členských příspěvků

Tabulka č.3 – Příjmy z členských příspěvků

Tabulka č.4 – Průměrné ceny brigád podle územních svazů ČRS

Tabulka č.5 – Příjmy ČRS z brigád

Tabulka č.6 – Ceny ročních celorepublikových povolenek

Tabulka č.7 – Počty prodaných ročních celorepublikových povolenek

Tabulka č.8 – Příjmy z prodeje ročních celorepublikových povolenek

Tabulka č.9 – Ceny ročních celosvazových povolenek

Tabulka č.10 – Počty prodaných ročních celosvazových povolenek

Tabulka č.11 – Příjmy z prodeje ročních celosvazových povolenek

Tabulka č.12 – Počty prodaných ročních územních povolenek

Tabulka č.13 – Ceny ročních územních povolenek

Tabulka č.14 – Příjmy z prodeje ročních územních povolenek

Tabulka č.15 – Celkové příjmy z prodeje ročních povolenek

Tabulka č.16 – Celková struktura příjmů z členské základny

Tabulka č.17 – Počet a výměra revírů a podrevírů

Tabulka č.18 – Srovnání cen povolenek

Tabulka č.19 – Zarybňovací plán ČRS

Tabulka č.20 – Hodnoty zarybňovacích plánů na mimopstruhových revírech

Tabulka č.21 – Hodnoty zarybňovacích plánů na pstruhových revírech

Tabulka č.22 – Průměrná hodnota zarybňovacího plánu na 1 hektar

Tabulka č.23 – Průměrná hodnota výše nájmu za vodní plochy

Tabulka č.24 - Odhad zvýšení nákladů při zavedení nájmu

Tabulka č.25 – Výpočet daně z příjmu

Tabulka č.26 – Finanční dopad změn na ČRS

Tabulka č.27 – Navrhovaný postup při zdražování povolenek

Seznam použitých zkratk

MZe – Ministerstvo zemědělství

ORP – Obecní úřad s rozšířenou působností

ČRS – Český rybářský svaz

MRS – Moravský rybářský svaz

1 Úvod

Rybářství je v České republice fenoménem, kterému se věnuje více než 320 tisíc organizovaných rybářů, což z něj činí jeden z nejrozšířenějších koníčků v české společnosti. Ačkoli se jedná o individuální sport, jeho poskytování je v podmínkách ČR ryze komerční záležitostí, ve které jsou v ročních obratech miliardy korun – a to nejen z pohledu trhu rybářského vybavení, ale zejména v oblasti prodeje povolenek umožňující výkon rybářského práva.

Tržní prostředí v této oblasti podléhá výrazné regulaci orgány státní správy a platné legislativy, a i přes to, že se Česká republika pohybuje již tři dekády v kapitalismu, jsou podmínky hospodaření zejména na vodních plochách ve státním vlastnictví nadále dědictvím legislativy socialistického zřízení, ve které byl výkon rybářského práva zákonem svěřen výhradně rybářským svazům. I přes to, že jsou rybářské svazy jako takové nestátními subjekty, nadále tak hospodaří na vodních plochách ve vlastnictví státu, a to nejen bezúplatně, ale také dle platných dekretů k rybářským revírům na dobu neurčitou, protože ani po změně Zákona o rybářství v roce 2004 nedošlo ke zpochybnění platnosti dekretů k revírům, které byly vystaveny ve prospěch rybářských svazů v období socialismu.

Toto výrazně rigidní prostředí, ve kterém hraje hlavní faktor nedostatek volného primárního zdroje – tedy volných vodních ploch vhodných k rybolovu – přispělo k situaci, kdy dominantní roli v poskytování možnosti výkonu rybářského práva hrají dva subjekty – Český a Moravský rybářský svaz. Vstup komerčních subjektů do tohoto prostředí je díky řadě legislativních a ekonomických bariér velmi obtížný a v určitých oblastech dokonce nemožný. Dominantní role rybářských svazů je dále prohlubována obrovskými úsporami z rozsahu, daňovými zvýhodněními, čerpáním dotačních titulů i bezúplatným využíváním státního majetku.

Tato diplomová práce se zabývá aspekty, které vedly k vytvoření takto výrazné nerovnováhy na trhu v posledních dekadách; a to z pohledu legislativního i ekonomického vývoje. Identifikuje klíčová rizika, která pro rybářské svazy mohou nastat v případě otevření platné legislativy s cílem liberalizace prostředí rybářství. Dále navrhuje opatření, kterými může vybraný uživatel revíru, Český rybářský svaz, snížit dopad předpokládaných legislativních změn na vlastní hospodaření.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Hlavním cílem diplomové práce je charakteristika demografických a socioekonomických faktorů, které formovaly legislativní vývoj úseku rybářství na území České republiky od roku 1873 do současnosti, a to včetně současného ekonomicko – právního vztahu rybářských svazů (uživatelů revírů) a orgánů státní správy rybářství (MZe, ORP, krajské samosprávy), jakožto klíčových faktorů vzniku oligopolního postavení Českého a Moravského rybářského svazu v oblasti sportovního rybolovu v České republice.

Dílčím cílem práce je identifikace zásadních bariér pro vstup dalších konkurentů na trh prostřednictvím porovnání jednotlivých subjektů (rybářských svazů a dalších subjektů) působících v oblasti rybářství, a to na základě jejich zásadních charakteristik i dalších kritérií spojených například s cenami povolenek, příspěvků, brigád, povinnostmi členů svazu či s náležitostmi dotací, daní a daňových zvýhodnění.

Výstupem diplomové práce je identifikace klíčových rizik, kterým by vybraný uživatel revíru (Český rybářský svaz, z. s.) čelil v případě otevření zákona 99/2004 Sb. Součástí je návrh variantních řešení a charakteristika dopadů na uživatele revírů při předpokládaných úpravách stávajících zákonů s ohledem na vývoj legislativních pravidel vybraných států EU.

Cílem praktické části práce je vypracování analýzy s využitím dostupných právních dokumentů, stanov, jednacích řádů i jednotlivých zpráv o činnosti svazů se zaměřením nejen na vývoj ekonomicko – právních vztahů rybářských svazů a orgánů státní správy rybářství na území České republiky, ale i na vliv dalších subjektů, pohybujících se na konkurenčním lemu a rizik, která se pojí na potenciální otevření zákona 99/2004 Sb a souvisejících právních předpisů.

2.2 Metodika

Pro teoretickou část diplomové práce bude využívána **deskriptivní metoda** analýzy legislativních, demografických a socioekonomických faktorů z dostupných odborných publikací a elektronických zdrojů, prostřednictvím kterých dochází k popisu a uspořádání dostupných informací ohledně problematiky konkurence. Veškeré odborné publikace i elektronické zdroje, které budou užity pro tuto část práce budou vypsány na konci diplomové práce v seznamu použité literatury.

Praktická část bude pracovat s **komparativní a analogickou metodou** pro porovnání charakteristik jednotlivých subjektů působících v odvětví rybolovu a srovnání současných legislativních pravidel vybraných států EU. Rovněž bude využito **historické metody** ke studiu historického vývoje rybolovu a s ním se pojícímu vývoji legislativy. Dále bude tvořena **syntéza** získaných poznatků z analytické části, která povede k navržení variantních řešení pro uživatele revíru v případě změn legislativních podmínek.

3 Teoretická východiska

3.1 Typy tržních struktur

Jurečka (2018, s. 184) uvádí, že veškeré chování firmy je silně ovlivňováno typem tržní struktury, ve které se nachází. Rozhodujícím faktorem o typu tržní struktury není velikost podniků, ale počet subjektů působících na trhu daného odvětví, vliv firem na utváření tržní ceny a zda je vstup nových firem do odvětví volný, ztížený či nemožný. Jurečka (2018, s. 184) rozlišuje čtyři základní typy tržní struktury. Dokonalou konkurenci a monopol označuje pouze jako teoretické modely a jako dva reálné typy tržních struktur uvádí monopolistickou konkurenci a oligopol. V tabulce č.1 jsou vypsány základní rozdíly a faktory rozhodující o typu tržní struktury. Monopolistická konkurence, monopol a oligopol jsou dohromady označovány jako typy nedokonalé konkurence. Právě tento pojem zmiňuje i Brčák (2013, s. 169) a rozděluje tržní struktury pouze na dva základní „protipóly“ a to na dokonalou a nedokonalou konkurenci.

Brčák (2013, s. 168) popisuje konkurenci jako vzájemné soupeření mezi jednotlivými subjekty, kteří se snaží dosáhnout určitého cíle. Jurečka (2018, s. 185) označuje konkurenci jako proces střetávání protikladných zájmů určitých ekonomických subjektů, vystupujících na trhu, a rozlišuje konkurenci na tržní a mimotržní. Tržní konkurenci dále dělí na cenovou, ve které hrají hlavní roli rozdíly ve výrobních nákladech, a necenovou, kde bývá porovnávána v nejrůznějších pohledech například kvalita či reklama. Mimitržní konkurence dle Jurečky (2018, s. 186) zahrnuje nejen legální metody, ale i nelegální postupy, jako například špionáž nebo korupce. Dále do této kategorie patří i nástroje administrativně-technické povahy, kterými je například stanovování norem a předpisů, omezujících přístupu konkurentů na trh určitého odvětví.

Podle Brčáka (2013, s. 168) může být podnik považován za konkurenceschopný pouze v případě, jestliže je schopen:

- udržet se na trhu a ideálně zvyšovat svůj podíl;
- plnit všechny své finanční i nefinanční závazky vůči svému okolí;
- nabízet na trhu spotřebitelsky zajímavé výrobky či služby.

Dvěma základními zdroji konkurenceschopnosti podniku jsou dle Brčáka (2013, s. 168) cenová konkurence a konkurence kvalitou.

Tabulka č.1 – Typy tržních struktur

Typ		Počet firem	Charakteristika produktu	Vliv firmy na cenu	Vstup do odvětví
DOKONALÁ KONKURENCE		velký počet malých firem	homogenní (stejnorodý)	žádný	volný
NEDOKONALÁ KONKURENCE	Monopolistická konkurence	Velký počet malých firem	diferencovaný	částečný	volný
	Monopol	Jedna firma	Specifický bez blízkých substitutů	silný	uzavřený
	Oligopol	malý počet firem s výrazným tržním podílem	v různé míře diferencovaný	částečný	částečné bariéry vstupu

Zdroj: Jurečka a spol (2018, s. 184)

V rámci tržní struktury existují dva krajní póly. Jedním extrémem je dokonalá konkurence a druhým je monopol. Mezi nimi se nachází monopolistická konkurence a oligopol, což jsou převažující tržní struktury v reálné ekonomice.

Konkurenční období a s tím i spojené chování firmy je dle Jurečky (2018, s. 184) třeba rozlišovat podle časových období a jejich délky. Svět podnikání je dynamický, mění se a firmy na změny postupně v rámci různě dlouhých období reagují. Délka období však není časově určena a omezena dobou hodin, dnů, ani měsíců, jelikož se jedná spíše o funkční období, ve kterém může proběhnout například právě firemní rozhodnutí se všemi jeho důsledky. Není tedy důležitý fyzikální čas, ale je důležité to, co se ve firmě uskuteční/stane.

Jurečka (2018, s. 131) rozlišuje čtyři období:

- 1) Velmi krátké období = tak krátké období, ve kterém firma nestihne změnit produkci.
- 2) Krátké období = časové období, ve kterém mohou být změněny variabilní vstupy, mezi které se řadí například suroviny, energie či práce. Změnou však nemohou projít v krátkém období všechny tyto vstupy. Neměnné zůstávají v krátkém období fixní vstupy, což jsou například stroje, sklady, budovy či výrobní linky. Krátké období je tedy definováno jako

období, kdy se množství alespoň jednoho vstupu nemění a ostatní ano. Období je zároveň příliš krátké na to, aby bylo možné do procesu zavádět nové výrobní zařízení či zakládat nové závody.

- 3) Dlouhé období = během dlouhého období mohou být změněny všechny vstupy. Tzn. jak práce a suroviny, tak i kapitál (budovy, výrobní linky). Žádné veličiny tedy nejsou konstantní, naopak jsou všechny variabilní.
- 4) Velmi dlouhé období = natolik dlouhé období, aby se v něm mohl výrazně projevit i vliv průlomových okamžiků vědeckotechnického pokroku.

V teorii firmy se mikroekonomie zabývá především krátkým a dlouhým obdobím.

(Jurečka, 2018, s. 131)

3.1.1 Dokonalá konkurence

Podle Brčáka (2013, s. 170) můžeme o trhu říct, že je dokonale konkurenční v případě, pokud není žádná firma schopna ovlivnit tržní cenu produktu. Znamená to, že při tomto typu konkurence je cena konstantní a žádný ze subjektů působících na trhu ji nemůže ovlivnit. Jediné, o čem se firma v dokonalé konkurenci rozhoduje, je množství produkce, které při dané ceně vyprodukuje.

Hořejší (2018, s. 254) uvádí předpoklady na jejichž základě byl tento model vytvořen:

- Na trhu existuje velký počet kupujících a prodávajících, z nichž nikdo není schopen ovlivnit tržní cenu.
- Veškeré statky jsou homogenní.
- Volný vstup i výstup z odvětví.
- Všichni mají dokonalé informace o cenách a prodávaném množství na trhu.
- Firmy se snaží maximalizovat zisk, spotřebitelé maximalizovat užitek.

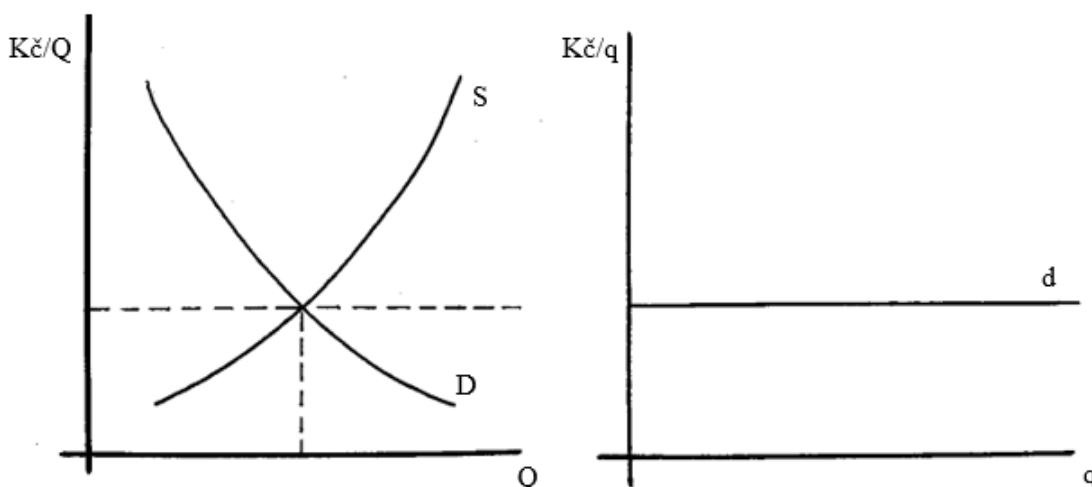
Brčák (2013, s. 170) dále zmiňuje neexistující riziko odbytu. Firmy s jistotou prodají vše, co vyprodukují. A Jurečka (2018, s. 188) jako další uvádí, že veškeré výrobní faktory jsou dokonale mobilní a mohou být volně přesouvány.

Nikde na světě neexistuje takto dokonale konkurenční trh, avšak existují trhy, které se k tomuto modelu velice blíží. Takovým trhem je například trh se zemědělskými plodinami, které mají dané rozdělení podle jakosti. Jednotlivé jakosti lze považovat jako

homogenní produkty. Výrobci v tomto odvětví nemohou cenu zvýšit a zároveň většinou nemají zájem podílet se na snižování ceny. Jsou tedy cenovými příjemci. Od modelu dokonalé konkurence se toto odvětví liší tím, že obchodníci nemají žádnou záruku toho, že vždy prodají vše, co vyprodukovali. Stejně tak zde existují určité bariéry vstupu na trh. (Brčák, 2013, s. 171)

V případě dokonalé konkurence, kdy žádná z firem neovlivňuje cenu, je poptávková křivka jednotlivých firem dokonale elastická a tedy horizontální. To znamená, že firma může vyrábět a nabízet jakékoliv množství produktu, ale tržní cena produktu bude stále stejná. (Jurečka, 2018, s. 189) Tento stav je vyobrazen v grafu č.1, kde na levé straně je znázorněn stav nabídky a poptávky na trhu v případě, že by se cena měnila. Na pravé straně je znázorněna poptávka po produkci jednoho výrobce v dokonalé konkurenci, tedy v situaci, kdy se cena v závislosti na množství nemění. (Hořejší, 2018, s. 256)

Graf č.1 – Dokonale konkurenční trh a firma

Zdroj: Hořejší a spol (2018, s. 256), vlastní zpracování

Na svislých osách jsou znázorněny ceny v Kč za jednotku produktu. Na vodorovných osách jsou znázorněny množství produktu. Velkým písmenem „S“ je v levém grafu znázorněna křivka nabídky na trhu. Tato křivka je rostoucí, protože platí pravidlo, že za čím vyšší cenu jsou prodejci schopni výrobek prodat, tím více daný produkt budou chtít prodávat a navyšovat tak množství. Velké písmeno „D“ znázorňuje poptávku na trhu, která je klesající. To znamená že, čím bude produkt dražší, tím menší množství budou

poptávající kupovat. V bodě protnutí těchto křivek se nachází rovnovážný stav, který zároveň udává výši ceny při dokonalé konkurenci, znázorněné v pravém grafu. Malým písmenem „d“ je označována poptávková křivka jednotlivé firmy. Grafem je vodorovná křivka, protože navyšování či snižování množství produkce u dané firmy cenu neovlivní. (Hořejší, 2018, s. 256)

Ať už se jedná o jakýkoliv typ tržní struktury, firma se dle Brčáka (2013, s. 172) vždy snaží najít takové množství produkce, aby maximalizovala zisk. Podmínka maximalizace zisku pro dokonalé konkurenční firmy plyne ze vztahu:

$$P = MR(Q) = MC(Q) \quad (1)$$

Písmeno „P“ je označována cena, „MR“ mezní příjmy, „MC“ mezní náklady a písmeno „Q“ je používáno pro označení rozsahu. V podmínkách dokonalé konkurence je firma působící na takovém trhu příjemcem ceny. Každá další prodaná jednotka a příjem za ní je roven ceně. (Brčák, 2013, s.172)

3.1.2 Nedokonalá konkurence

Hořejší (2018, s. 408) popisuje nedokonalou konkurenci v širokém pojetí jako situaci, ve které mohou subjekty působící na takovém trhu uplatnit určitou sílu a postavení při stanovování ceny. Oproti modelu dokonalé konkurence se nedokonalá konkurence liší v několika aspektech. Jedním z nich je, že cena zboží není shodná s mezním příjmem firmy, ba naopak bývá vyšší než mezní příjem. V takovém prostředí probíhá maximalizace zisku vyrovnáváním mezních nákladů s mezními příjmy, a nikoliv s cenou. Brčák (2013, s. 169) uvádí překážky, které způsobují selhání trhu. Za hlavní překážky považuje právě existenci nedokonalé konkurence, externality, veřejné statky a nedokonalé informace.

Nedokonalá konkurence neumožňuje jednotné kritérium rozhodování spotřebitelů a výrobců a s tím i spojený mechanismus efektivního rozmístování zdrojů. Rozhodování spotřebitelů je ovlivněno cenou zboží, zatímco rozhodování firem závisí na mezním příjmu. Výrobci tedy sledují jinou cenu než spotřebitelé. Brčák (2013, s. 168) Jurečka (2018, s. 185) rozděluje nedokonalou konkurenci na: monopolistickou konkurenci, oligopol a monopol.

3.1.2.1 Monopolistická konkurence

Dle Jurečky (2018, s. 247) existuje monopolistická konkurence v odvětví, kde působí velký počet firem produkujících výrobky či služby uspokojující víceméně stejné potřeby. Brčák (2013, s. 169) o tomto typu konkurence píše, že je nejběžnější formou odvětvové struktury. Již podle názvu se dá odvodit, že model trhu v sobě obsahuje jak rysy monopolu, tak i prvky dokonalé konkurence. Ze všech forem nedokonalé konkurence má právě tato forma k dokonalé konkurenci nejbližší. Hořejší (2018, s. 318) charakterizuje monopolistický trh následujícími znaky:

- **Velký počet výrobců** – Na trhu se pohybuje velký počet výrobců, kteří prodávají výrobky, které jsou vzájemnými blízkými substituty. Podíl jednotlivých firem na trhu je poměrně malý a jejich rozhodování o výstupech a cenách tolik neovlivňuje chování jejich konkurentů na příslušném trhu.
- **Diferenciace produktu** – Přestože existuje možnost, díky ochranným známkám znemožnit konkurentům nabízet identický výrobek, nic jim nebrání ve výrobě a prodeji podobných výrobků. Je tedy právě diferenciací produktu, která jednotlivé výrobky činí odlišnými a

výjimečnými. Diferenciace však může být reprezentována i umístěním firmy, kvalitou produktu, výší ceny, reklamní propagací, obalem či souvisejícími službami. Velký počet firem na trhu způsobuje fakt, že diferenciace produktu bývá velice malá, a tudíž i velmi malé rozdíly jsou z hlediska cenového.

- **Vstup do odvětví bez překážek** – přestože se nejčastěji uvádí, že neexistují žádné bariéry vstupu do odvětví, v realitě to i tak může být komplikovanější. Je důležité mít určité předpoklady a knowhow, finanční zdroje na pojištění proti úpadku, jako tomu je například u cestovního ruchu, případně to mohou být licence, živnostenský list, nebo řidičský průkaz. Tyto překážky jsou firmami vnímány jako velmi nízké a nepředstavují nikterak velký problém. Důsledkem těchto minimálních či žádných bariér je u firem v dlouhém období zpravidla nulový ekonomický zisk.

Další charakteristiky, typické pro model monopolistické konkurence, uvádí Brčák (2013, s. 182) následující:

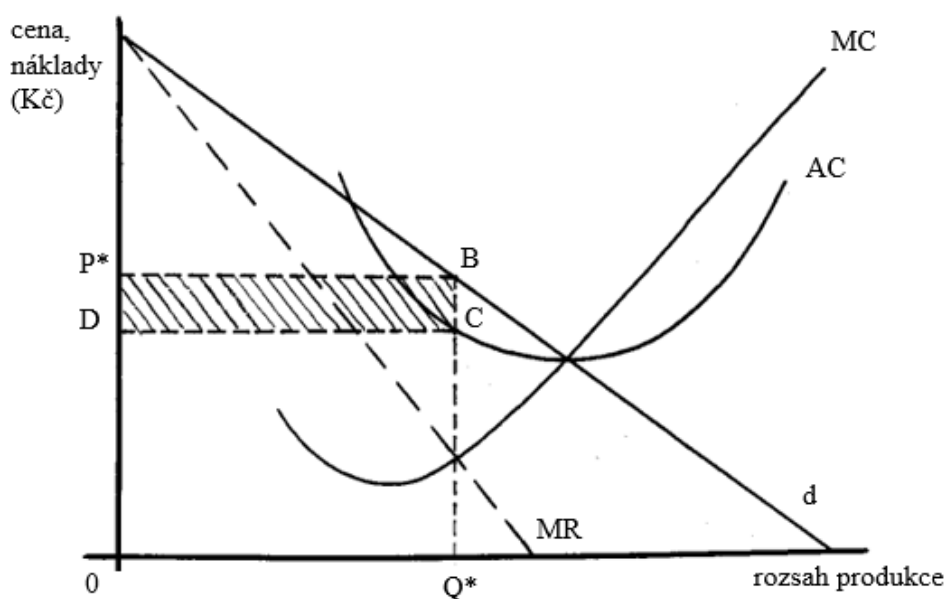
- Na trhu existuje dobrá informovanost
- Malé bariéry při odchodu z trhu
- Existence rizika

Výrobová diferenciace se dle Brčáka (2013, s. 183) dělí na prostorové, časové, věcné a osobní preference. Prostorová preference je například rozdílná vzdálenost zdroje od různých skupin spotřebitelů. Tržní cena může být ovlivněna výrobními náklady či náklady na dopravu. Na vhodném časovém rozložení doby služeb, či prodeje statků závisí časová preference. Zdroj v preferencích u odlišností ve vlastnostech statků či služeb mají věcné preference. Důležité je zachování základních funkcí statků, ale výrobky se mohou lišit v barvě, vůni, nebo tvaru. Poslední uváděnou preferencí je preference osobní, což může být vztah spotřebitelů k osobám reprezentujícím firmu. Jurečka (2018, s. 247) uvádí, že někdy může jít o diferenciaci domnělou, což znamená, že rozdíly nemusí být ve výše zmíněných preferencích, ale v psychologickém prožitku. Například někdo může pšeničný chléb z různých pekáren považovat za stejný a někdo naopak za velice odlišný. Záleží tedy pouze na názoru a pohledu spotřebitele.

Produkce monopolistické konkurence v krátkém období

Protože je na monopolistickém trhu dle Hořejší (2018, s. 319) firem prodávajících vzájemně podobné výrobky hodně, individuální poptávková křivka je velmi elastická. Cenová elasticita poptávky po produkci monopolistické firmy je ovlivňována diferenciací výrobků a počtem firem v odvětví. V grafu č.2 je zobrazena situace úspěšné monopolistické firmy v krátkém období, která vykazuje zisk.

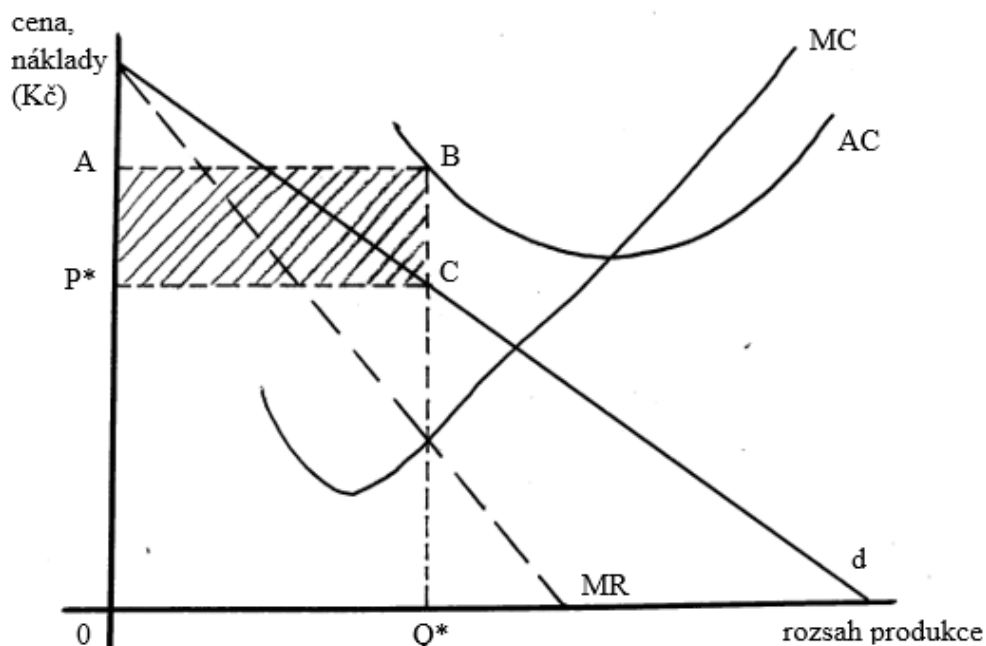
Graf č.2 – Monopolistická konkurence v krátkém období – kladný zisk

Zdroj: Jurečka (2018, s. 249), vlastní zpracování

Rozsah produkce je dle Jurečky (2018, s. 249) určen pravidlem $MC=MR$ (mezní náklady se rovnají mezním příjmům), to znamená, že činí rozsah produkce Q^* . Cena P^* maximalizující zisk je dána křivkou poptávky. Ziskat lze vertikálním protažením křivky od množství produkce Q^* až ke střetu s poptávkovou křivkou d . Vznikne tvz. čára rozsahu, která v průsečíku s křivkou průměrných nákladů AC určuje, při jakých průměrných nákladech je produkce rozsahu Q^* vyráběna. Ve vyšrafovaném obdélníku je zobrazen ekonomický zisk v rozsahu P^*BCD . Pokud by nad celkovým příjmem převažovaly celkové náklady, vykazoval by podnik v KO ekonomickou ztrátu viz graf č.3.

Graf č.3 – Monopolistická konkurence v krátkém období – ztráta

Zdroj: Jurečka (2018, s. 251), vlastní zpracování

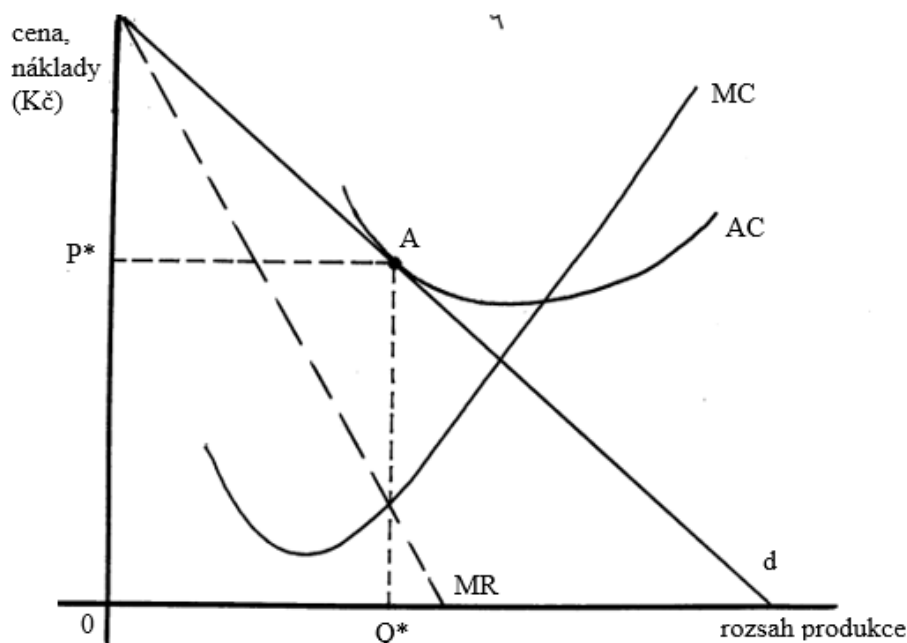
Pokud se dostane křivka průměrných nákladů AC nad hranici poptávky, znamená to, že firma vynakládá větší náklady na produkt, než za který je schopna prodat. Vzdálenost na čáře rozsahu mezi průměrnými náklady a poptávkou po produktu udává výši ekonomické ztráty, která je ve velikosti $ABCP^*$. (Jurečka, 2018)

Produkce monopolistické konkurence v dlouhém období

V dlouhém období by dle Jurečky (2018, s. 251) výše zmíněná firma vykazující ztrátu nejspíše odvětví opustila, podobně jako spousta dalších firem postižených konkurencí. Tím by se však spustil regulační tržní mechanismus. Snížila by se tržní nabídka a vzhledem k tržní poptávce by se naskytoval prostor pro zvýšení ceny a postupně by byl stav přibližován bodu vyrovnání. Situace na trhu v dlouhém období by vypadala tak, jak je vyobrazeno v grafu č.4.

Graf č.4 – Monopolistická konkurence v dlouhém období – nulový zisk

Zdroj: Jurečka (2018, s. 250), vlastní zpracování

Jelikož se protíná poptávková křivka s křivkou průměrných nákladů přímo na tzv. čáře rozsahu, znamená to, že i cena P^* je rovna průměrným nákladům. Firma v dlouhém období tedy vykazuje nulový ekonomický zisk. Bod A je v tomto případě označován jako bod vyrovnání. (Jurečka, 2018, s. 250)

3.1.2.2 Oligopol

Dle Jurečky (2018, s. 231) se oligopolní tržní struktura vyznačuje malým počtem producentů, kteří si navzájem konkurují. Z čehož vyplývá, že mají jednotlivé firmy poměrně velký podíl na celkové nabídce daného odvětví. Malý počet firem však neznamená, že se jedná o veliké firmy. Přestože to tak v praxi většinou bývá, není to podmínkou. Hořejší (2018, s. 329) zmiňuje význam slova ze starořečtiny. Slovo „oli“ znamená několik. Dále také uvádí, že rozhodování firem není nezávislé. Každá z firem působících v daném odvětví musí zvažovat vliv jejich rozhodnutí na chování ostatních firem, respektive předvídat jejich reakci. Firmy v oligopolní konkurenci navzájem nereagují pouze na změny ceny, ale i na změny reklamy, kvality produktu, technických inovací atp. z těchto důvodů existuje řada různých modelů oligopolu, které budou níže postupně popsány.

Všechny tyto modely se však shodují ve třech následujících předpokladech:

1) **Relativně malý počet firem v odvětví** – jedním případem může být malý počet přibližně stejně silných firem, dalším může být malý počet firem, přičemž jedna z firem je v dominantním postavení. V případě dvou firem na trhu se jedná o tzv. duopol.

2) **Jak homogenní, tak diferencovaný produkt** – Charakter produktů může být jak homogenní, tak i diferencovaný. V případě homogenního produktu jde o tzv. čistý neboli homogenní oligopol. Pokud firmy produkují diferencovaný produkt, tak se tento typ oligopolu rovněž nazývá diferencovaný. Příkladem takového oligopolu může být televizní trh v České republice, trh s automobily, nebo s pracími prášky.

3) **Bariéry vstupu do odvětví** – Překážky vstupu na trh ztěžují, či v některých případech zcela znemožňují konkurentům vstupovat na oligopolní trh. Bariéry vstupu do odvětví mohou mít mnoho podob. Může se jednat o bariéry v podobě právních restrikcí (ochranných známek, patentů, státem udělovaných licencí apod.), v podobě úspor v rozsahu, nákladů na diferenciaci produktu, nebo přístupu k nákladným technologiím. Bariérou vstupu na trh může být i jeho velikost, nebo aktivita stávajících firem, odrazující případné konkurenty od vstupu na trh.

V prostředí trhu s oligopolní konkurencí firmy maximalizují zisk daný rozdílem mezi svými celkovými příjmy a náklady. Z čehož vyplývá, že i v podmínkách oligopolní konkurence platí výše zmíněné zlaté pravidlo maximalizace zisku a cena produktu je inverzní funkcí poptávky. (Brčák, 2013, s. 189)

Jurečka (2018, s. 233) zmiňuje v rámci konkurence oligopolních firem vysoké náklady a cenovou válku, která poškozuje všechny účastníky. V rámci zamezení vzniku této, pro všechny nevýhodné, situace se firmy často snaží vymyslet a zavést kooperace a dohody, což je na rozdíl od jiných tržních struktur poměrně jednoduché, a to díky nižšímu počtu firem působících na trhu. Účelem kooperace zúčastněných firem je dosažení vyššího zisku, snížení nejistoty při rozhodování a v neposlední řadě také bránění vstupu nových konkurentů do odvětví. Pro některé firmy zde však hraje značnou roli faktor přinucení,

jelikož koordinací se firmy zabývají v kontextu silových ekonomických vztahů. Silnější firmy si tak tímto způsobem mohou kontrolovat jejich velikost zisku.

Jurečka (2018, s. 235) uvádí čtyři formy oligopolní koordinace:

- kartelové dohody (smluvní oligopol),
- cenové vůdcovství (oligopol s dominantní firmou),
- barometrická tvorba cen,
- paralelní tvorba cen.

Kartelové dohody (Smluvní oligopol) – Tržní struktura nazývaná kartel či smluvní oligopol vzniká dohodami o spolupráci a společném postupu několika firem produkujících stejné, případně podobné výrobky. Mohou být uzavírány o stejných cenách produkce, velikosti produkce, nebo o teritoriálním rozdělení trhu. Cílem kartelu je maximalizace celkového zisku daného odvětví, což však bývá praktikováno na úkor spotřebitelů. Kartelové dohody jsou ve většině států včetně České republiky zakázány a jejich dodržování nelze vymáhat právními prostředky. (Brčák, 2013, s. 192)

Dle § 3 odst. 2 zákona č. 143/2001 Sb. o ochraně hospodářské soutěže jsou: „zakázány zejména dohody, jejichž cílem nebo výsledkem je narušení hospodářské soutěže proto, že obsahují ujednání o:

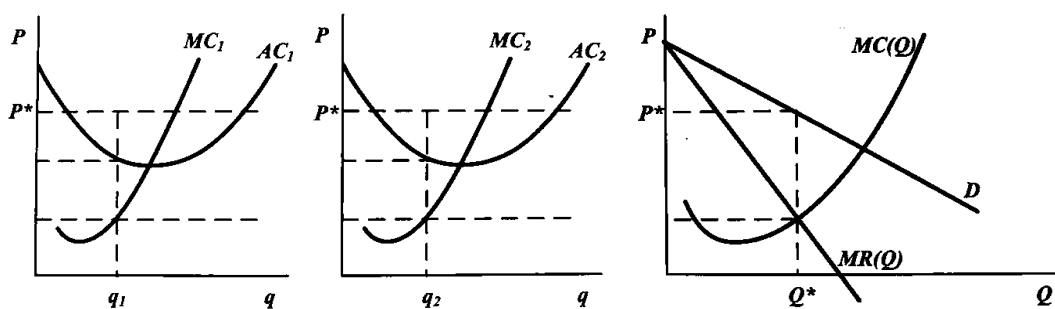
- a) přímém nebo nepřímém určení cen, popřípadě o jiných obchodních podmínkách,
- b) omezení nebo kontrole výroby, odbytu, výzkumu a vývoje nebo investic,
- c) rozdělení trhu nebo nákupních zdrojů,
- d) tom, že uzavření smlouvy bude vázáno na přijetí dalšího plnění, které věcně ani podle obchodních zvyklostí a zásad poctivého obchodního styku s předmětem smlouvy nesouvisí,
- e) uplatnění rozdílných podmínek vůči jednotlivým soutěžitelům při shodném nebo srovnatelném plnění, jimiž jsou někteří soutěžitelé v hospodářské soutěži znevýhodněni,
- f) tom, že účastníci dohody nebudou obchodovat či jinak hospodářsky spolupracovat se soutěžiteli, kteří nejsou účastníky dohody, anebo jim budou jinak působit újmu (skupinový bojkot).“

Jurečka (2018, s. 236) označuje jako nejznámější typ cenový kartel. V tomto případě se situace přibližuje monopolní, neboť celou tržní poptávku uspokojuje pouze jeden subjekt – jedna cena. Jako další příklad uvádí územní kartel. Dle Musila bývá předmětem uzavírání kartelových dohod především:

- stanovení stejných cen produkce,
- množství omezení produkce,
- rozdělení trhu na teritoria.

Jakým způsobem by měl vypadat optimální výstup z kartelové dohody – smluvního oligopolu je zjednodušeným příkladem vyobrazeno v grafu č.5.

Graf č.5 – Optimální výstup smluvního oligopolu

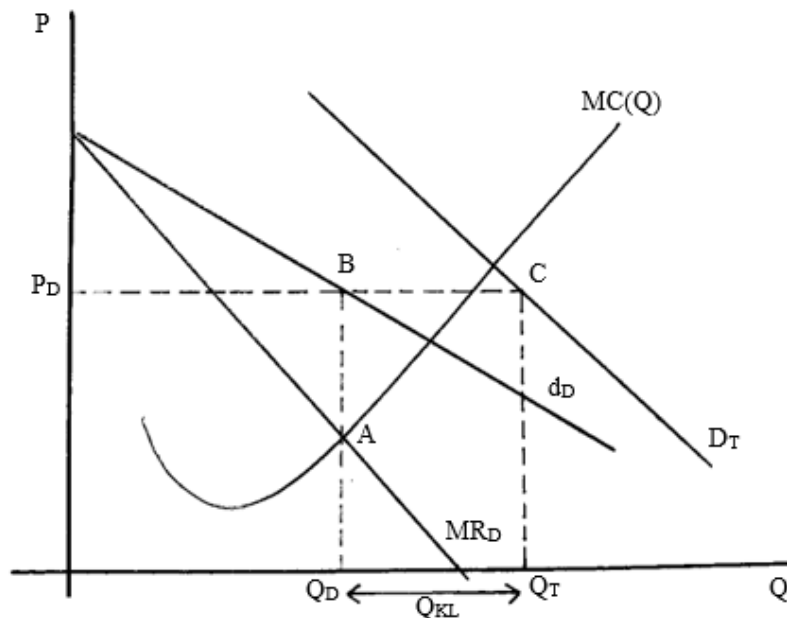

Zdroj: Brčák (2013, s. 194)

V pravé části grafu č. 5 je zobrazena poptávka po celkové produkci kartelu (D) v tomto případě tvořeného dvěma firmami. Od ní je odvozena křivka mezních příjmů celého kartelu (MR). Horizontálním součtem mezních nákladů všech firem ($MC_1 + MC_2$) vzniká funkce mezních nákladů celého kartelu (ΣMC). Pomocí zlatého pravidla ($MR = \Sigma MC$) lze odvodit rovnovážné množství (Q^*) celého kartelu. K získání rovnovážné ceny P je potřeba toto množství (Q^*) dosadit do poptávkové funkce kartelu (D). Jelikož tyto firmy spolu uzavřely kartelovou dohodu, tak určená cena (P) je pro ně závazná, a právě za tuto cenu budou prodávat své produkty. Rovnovážné množství, které budou firmy za tuto cenu produkovat, získáme tak, že vyneseme průsečík MR s ΣMC na funkce mezních nákladů zapojených firem. (Musil, 2009, s. 160)

Cenové vůdcovství (Oligopol s dominantní firmou) - Jurečka (2018, s. 238) jej popisuje jako méně zjevnou cenovou koordinaci založenou na předpokladu, že jedna z firem na trhu je cenovým vůdcem. Tato situace nastává na trzích, kde jedna firma zaujímá dominantní postavení, určuje cenu a je obklopena skupinou menších výrobců (konkurenční lem), kteří tuto cenu napodobují. Aby na trhu nastala podobná situace, není většinou třeba žádné výslovné dohody. Dle Brčáka (2013, s. 195) je pro firmu, zaujímající postavení dominantní firmy, výhodné cíleně přenechat část trhu konkurenčnímu lemu a na větší ponechané části se pak chovat jako monopol. Firmy nacházející se v konkurenčním lemu nemusí být malé, ale mohou to být i střední firmy, které však nejsou schopné svými rozhodnutími o množství či ceně produkce zásadním způsobem ovlivnit trh. Předpokladem je, že firmy nacházející se v konkurenčním lemu se chovají stejně, jako firmy v dokonalé konkurenci, avšak za cenu určenou dominantní firmou. Mohou prodat jakékoliv množství produkce a jejich poptávková křivka je při dané ceně horizontální. Optimální výstup a cena dominantní firmy je vyjádřena v grafu č.6.

Graf č.6 – Oligopol s dominantní firmou

Zdroj: Brčák (2013, s. 195), vlastní zpracování

Dle Brčáka (2013, s. 195) je nabídka firem konkurenčního lemu tvořena horizontální vzdáleností mezi tržní poptávkou D_T a poptávkou po produkci dominantní firmy d_D . D je dominantní firma, její poptávka je označena d_D a celková poptávka je označena jako D_T .

Poptávku po výstupu dominantní firmy získáme tak, že odečteme nabídky firem konkurenčního lemu od celkové tržní poptávky. Bodem rovnováhy dominantní firmy je bod A a nachází se v průsečíku jejich mezních nákladů MC_D a mezních příjmů MR_D . Při řešení maximalizace zisku oligopolu s dominantní firmou je opět vycházeno ze zlatého pravidla maximalizace zisku. (Brčák, 2013, s. 196)

$$MR_D = MC \quad (2)$$

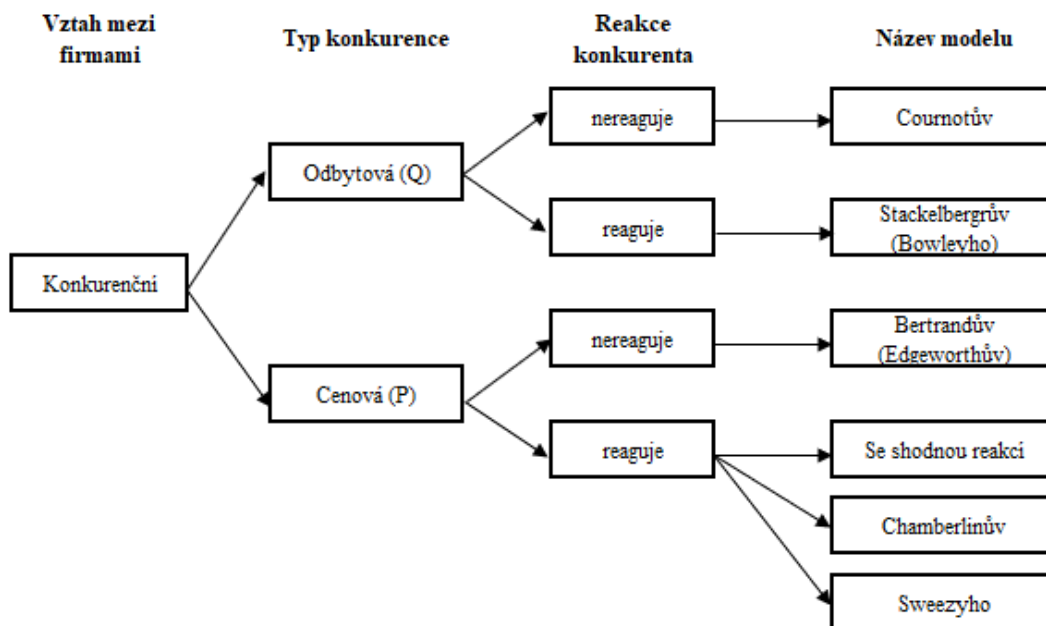
Paralelní tvorba cen – Situace, která by se zdánlivě mohla zdát jako naprosto jednoznačná cenová dohoda může být způsobena i pouhým pozorováním cenového vývoje a rozhodnutí jiných konkurenčních firem a následné napodobování jejich rozhodnutí. Dle Jurečky (2018, s. 239) může taková situace nastat nejen v prostředí mnoha menších firem, ale je to běžné i u větších obchodních korporací.

Barometrická tvorba cen – „*Tento systém cenové tvorby se vyskytuje v odvětvích, v nichž působí firma, která svou firemní cenovou politikou získala pověst iniciátora úspěšných cenových změn a jejíž cenové změny ostatní firmy v odvětví napodobují*“ (Jurečka, 2018, s. 240)

V této firmě pak dle Jurečky (2018, 240) ostatní firmy spatřují jakýsi „barometr“, který nejspolehlivěji odráží změny v ekonomickém prostředí.

Duopol – Dle Brčáka (2013, s. 197) existuje ještě další druh oligopolu, který se nazývá duopol. Tento druh je popisován jako situace, kdy si na trhu konkurují dvě firmy. Vztah dvou firem na jednom trhu může mít mnoho podob, kterým odpovídají odlišné modely duopolu. Brčák (2013, s. 197) tento model rozlišuje dle typu cenové či odbytové konkurence a dle reakce konkurenta viz obrázek č. 1

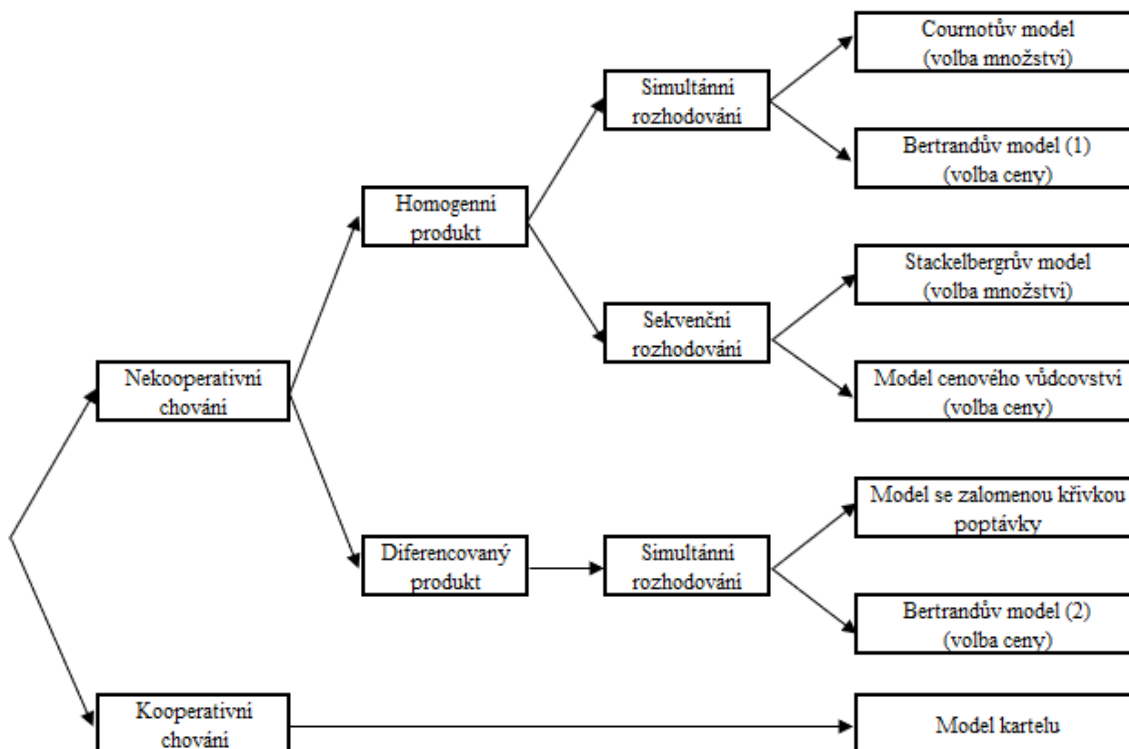
Obrázek č. 1– Přehled modelů duopolu

Zdroj: Brčák (2013, s. 197) – vlastní zpracování

Hořejší (2018, s. 331) používá jako základní kritérium pro rozlišení jednotlivých modelů informace, zda firmy na oligopolním trhu kooperují, nebo nikoliv. Nekooperativní modely vychází z domněnky, že se firmy nedomlouvají ani na výstupech, ani na stanovených cenách. Nekooperativní modely se dále dají rozdělit podle homogenity produktu na homogenní oligopol a diferencovaný oligopol, přičemž v obou případech se firmy mohou o změnách rozhodovat simultánně (současně), nebo sekvenčně (postupně). Na obrázku č.2 je přehledně zobrazeno veškeré výše zmíněné dělení dle vzájemné kooperace.

Obrázek č. 2– Struktura modelů oligopolu dle kooperace

Zdroj: Hořejší a spol (2018, s. 333) – vlastní zpracování

Zatímco popisuje Cournotův a Stackelbergův model rozhodování o optimálním množství výstupu, Bertrandův model a model cenového vůdcovství popisují rozhodování firem u tvorby ceny. (Hořejší, 2018, s. 333)

Modely rozhodování o optimálním množství výstupu – odbytová konkurence:

Cournotův model

Dle Holmana (2018, s. 337) je Cournotův model jedním z nejstarších ekonomických modelů tržního chování, který jako první popsal francouzský matematik Augustin A. Cournot v roce 1838. Tento model je založen na předpokladu, že v případě, že se firma rozhoduje o míře vlastní produkce, vychází z množství produkce svého konkurenta.

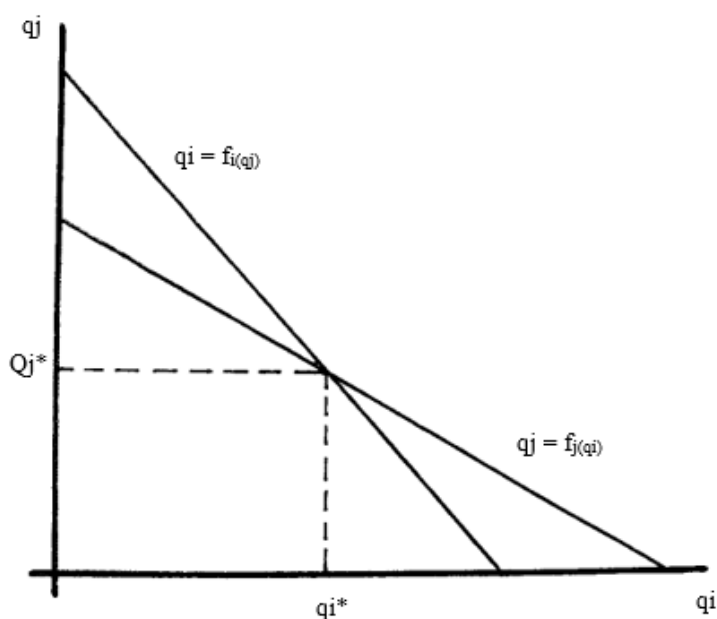

Hořejší (2018, s. 334) pro Cournotův model vypisuje následující předpoklady:

- V odvětví existují pouze dvě firmy, které mají stejné nákladové křivky a znají tržní poptávku, která je klesající a lineární.
- Vyráběný produkt je homogenní.

Hořejší (2018, s. 335) dále zmiňuje východisko modelu, kterým je předpoklad, že firma 1 považuje při rozhodování o velikosti svého výstupu výstup 2 firmy jako konstantní a pevně daný. Odhadovaná reakce konkurenta je tedy nulová. U tohoto modelu při existenci více firem není měněna podstata, tudíž je model smysluplný i v jiných případech oligopolu, než je duopol. Dle Brčáka (2013, s. 200) však tento předpoklad neodpovídá ekonomické praxi, neboť v případě malého počtu firem na trhu si nemohou firmy dovolit nebrat v úvahu chování svých konkurentů. Brčák (2013, s. 201) zmiňuje reakční křivky, které lze odvodit ze zlatého pravidla maximalizace zisku. Očekávanou reakci konkurence lze popsat pomocí reakční funkce firmy. Reakční funkce vyjadřují skutečnost, že pro různé úrovně výstupu q konkurenční firmy j existují různé výstupy firmy i . Rovnováha duopolu vyjádřená tímto modelem je určena optimálními výstupy obou firem viz zobrazení v grafu č. 7.

Graf č. 7– Reakční křivky v Cournotově modelu duopolu

Zdroj: Brčák (2013, s. 201), vlastní zpracování

Dle Brčáka (2013, s. 201) rovnováha v Cournotově modelu vzniká v bodě (q^*_1, q^*_2) , ve kterém obě firmy maximalizují své zisky. Žádná z firem není motivována ke změnám množství. Proto je pro Cournotův model typická vysoká stabilita rovnováhy tohoto odbytového modelu.

Stackelbergův model

Stackelbergův model oligopolu dle Hořejší (2018, s. 340) vychází z předpokladu, že jedna firma rozhoduje o velikosti své produkce dříve než firma druhá. Stejně jako u Cournotova modelu, i v tomto případě je předpokladem působení dvou firem, vyrábění homogenního produktu a znalost tržní poptávky. Odlišnost je v tom, že firma, která přijímá strategické rozhodnutí o velikosti výstupu nebo o výši ceny, má informace o tom, jakou strategii zvolila druhá firma. Firmy se tedy nerozhodují simultánně (současně), nýbrž sekvenčně (postupně) a vzájemně na svá rozhodnutí reagují. První firma bývá označována jako množstevní vůdce a druhá jako množstevní následovník. Dalším předpokladem je to, že firma, která se rozhoduje jako první (cenový vůdce) vnímá své rozhodnutí jako závazné a nevratné, a tak ho také vnímá i druhá firma.

Brčák (2013, s. 201) zmiňuje výhodu firmy, které se podaří zjistit, jakým způsobem bude konkurenční firma reagovat. Ta bude mít výhodu v podobě vyššího zisku. Na trhu existuje asymetrie informací. Chování firmy lze popsat jako inverzní funkci očekávané poptávky, která zahrnuje funkci očekávané reakce.

Modely rozhodování o optimální ceně – cenová konkurence:

Bertrandův model

Dle Holmana (2018, s. 340) Joseph Bertrand vytvořil model, který vycházel z Cournotova modelu, avšak s rozdílem, předpokladu, že by firma neměla vycházet z předpokladu množství druhé firmy, ale spíše z ceny druhé firmy. Proto Bertrandův model předpokládá, že při rozhodování firmy o své ceně, vychází z ceny svého konkurenta, kterou považuje za danou. Tento model ústí do zcela jiné rovnováhy než model, ze kterého vychází a to proto, že vede k cenové válce. Na jejím konci firmy prodávají za cenu rovnající se jednotkovým nákladům a nemají žádný ekonomický zisk. Přestože jsou oba modely založeny na zjednodušených předpokladech, tak oba ústí do stabilní rovnováhy, dávají jednoznačné řešení, a to je jejich výhodou.

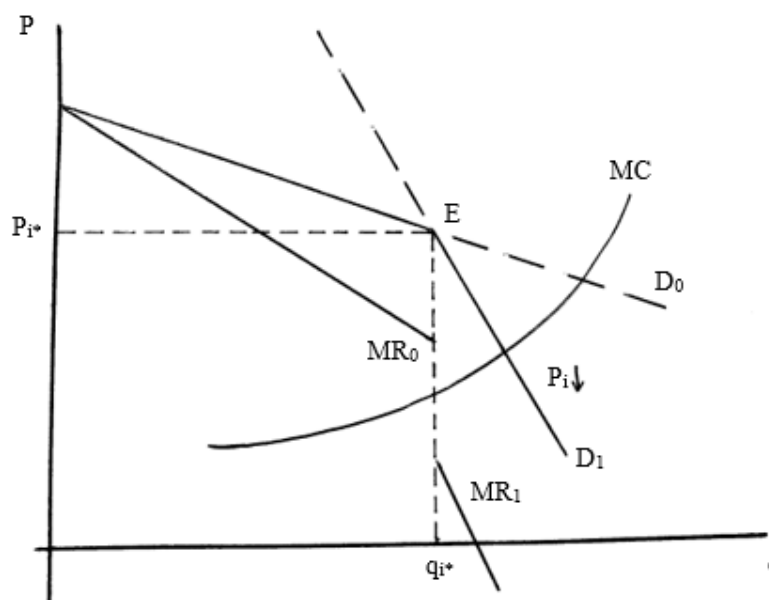
Chamberlinův model

Chamberlinův model předpokládá, že konkurující firmy budou kopírovat tržní ceny konkurenta a následně je dosazovat do funkcí své očekávané poptávky. Jednou z variant je pasivní přizpůsobování druhé firmy podle firmy první, která zaujímá pozici cenového vůdce. První firma maximalizuje zisk, využívá informaci funkce nabídky druhé firmy a bere v úvahu její reakci jakožto následovníka. Druhá firma přijímá cenu, kterou stanovil vůdce, jako danou a pasivně se jí přizpůsobuje. Řešení je tak obdobné, jako u Stackelbergova modelu. (Brčák, 2013, s. 203)

Model se zalomenou poptávkovou křivkou

Model se zalomenou poptávkovou křivkou, jinak také Sweezyho model dle Brčáka (2013, s. 204) předpokládá, že firmy vyrábějí diferencovaný produkt a každá z firem očekává, konkurence nebude reagovat na zvyšování ceny, nýbrž na snižování ceny, a to také snížením. Výsledkem takového chování firem je zalomená poptávková křivka, která se skládá ze dvou částí viz. graf č.8

Graf č. 8 – Model se zalomenou křivkou poptávky

Zdroj: Brčák (2013, s. 204), vlastní zpracování

Jedna část poptávkové křivky D je méně elastická a vyjadřuje reakci konkurenta na snížení ceny první firmou. Druhá část je elastičtější a vyjadřuje absenci reakce konkurenta na zvýšení ceny první firmou. Vzhledem ke tvaru poptávkové křivky je zjevné, že mezní

příjem MR není spojitou funkcí. Za optimální množství produkce lze považovat takové množství produkce, při kterém dochází ke zlomu poptávkové křivky. Tento model lze použít i v případě, kdy se v tržní struktuře střetávají více než dvě firmy. (Brčák, 2013, s. 205)

3.1.2.3 Monopol

Jurečka (2018, s. 205) uvádí, že pouze jeden výrobce v odvětví není dostatečný předpoklad pro monopolní situaci, pokud na straně nabídky vystupují i další zahraniční firmy. Důležitou roli mají prodávající, tedy za monopolní situaci se považuje situace, kdy na trhu působí pouze jedna prodávající firma. Určení tohoto typu tržní struktury vychází ze struktury nabídky na trhu. Kromě tohoto předpokladu však existují pro monopolní situaci ještě další skutečnosti: produkt je specifický a nemá na trhu žádný blízký substitut, který by mu konkuroval. Dále jsou přítomny i určité bariéry, které znemožňují konkurenci vstup do odvětví. Posledním předpokladem je schopnost ovlivňovat svými rozhodnutími tržní cenu.

Monopol je druh tržní struktury, který je nejvíce vzdálený podmínkám dokonalé konkurence. Protože je monopol jediným prodávajícím na trhu daného produktu, může rozhodovat o ceně i o množství vyráběného produktu. Hlavním důvodem existence monopolů jsou výše zmíněné bariéry vstupu do odvětví. (Brčák, 2013, s. 205)

Takových bariér může být celá řada. Frank (2003, s. 237) uvádí čtyři příklady:

- výlučné ovládání významných vstupů
- úspory z rozsahu (přirozené monopoly)
- patenty
- státní licence a koncese

Brčák (2013, s. 206) jednotlivé body rozvádí a popisuje. Jako příklad ovládání významných vstupů uvádí vlastnictví nezbytných surovin, minerálních pramenů, nebo úrodné půdy. Přirozený monopol vzniká v případě, že je některá z firem schopna vyrábět daný produkt za mnohem nižší náklady, než by mohla kterákoliv jiná firma. Přirozený monopol však nemá dlouhá trvání. Díky rozvoji nových technologií může být umožněno vstupu na trh i jiné firmě. Na základě patentů mohou firmy rovněž získat dočasné monopolní postavení, a to například díky výhradnímu právu na danou technologii. Mezi nejstarší důvody vzniku monopolu patří státní opatření ve formě licencí a koncesí. Příkladem může

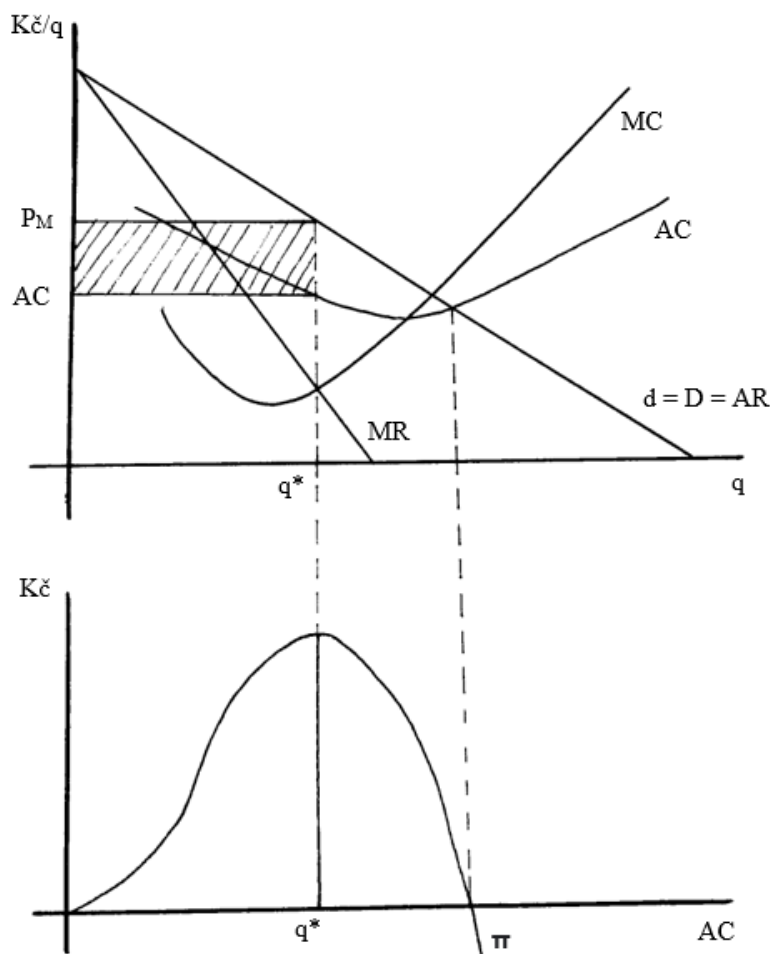
být právo na těžbu určitých surovin, které v minulosti uděloval panovník atp. Hořejší (2018, s. 289) poslední bod shrnuje jako zásahy státu. Kromě státních licencí a koncesí tam řadí také dodržování kvality, jako například požadované atestace u lékařů.

Vzhledem k nepřítomnosti konkurence v odvětví je monopol ve svém rozhodování nezávislý. Poptávka po jeho produkci je totožná s tržní poptávkou a na rozdíl od dokonale konkurenční firmy není příjemcem ceny a může dlouhodobě realizovat kladný ekonomický zisk. Tudiž se, na rozdíl od jiných forem nedokonalé konkurence, chování monopolu nerozlišuje na krátké a dlouhé období. Stav nulového zisku či ztráty ale není vyloučený. Charakteristickým rysem zisku monopolu je tedy skutečnost, že může být realizován i v dlouhém období, na rozdíl od dokonalé konkurence, kde se v dlouhodobém hledisku projevuje tendence k nulovému ekonomickému zisku. Což je výsledkem již zmiňovaných překážek vstupu do odvětví a nemožnosti příchodu konkurentů na daný trh. Hořejší (2018, s. 289)

Přestože monopol není příjemcem ceny a sám si cenu stanovuje, zcela neomezené jeho rozhodování není a sám podnik musí stanovit takovou cenu, kterou budou schopni spotřebitelé akceptovat. Musí se tedy řídit podle poptávky po produktu. (Hořejší, 2018)

I pro monopol platí základní pravidlo maximalizace zisku, což v reálu znamená dosažení co největšího rozdílu mezi celkovými příjmy TR a celkovými náklady TC. Platí rovněž takzvané zlaté pravidlo, kdy by se mezní příjmy MR měli rovnat mezním nákladům MC. (Samuelson, 2013, s. 576) Stejně tak, jak je zobrazeno v grafu č.9.

Graf č.9 – Maximalizace zisku monopolu

Zdroj: Hořejší a spol (2018, s. 291), vlastní zpracování

V grafu č.9 je dle Hořejší (2018, s. 292) vyobrazen optimální výstup, při jehož výrobě monopol maximalizuje zisk. Tento stav je znázorněn pomocí analýzy mezních veličin (tj. mezních nákladů MC a mezních příjmů MR). Na svislých osách je znázorněna peněžní hodnota v korunách a na vodorovných osách je znázorněno vyráběné množství produktu. Chování monopolu je z pohledu dlouhého, případně krátkého období víceméně stejné a nevykazuje žádné podstatné rozdíly. V dlouhém období je však monopol flexibilnější. Optimálním výstupem q^* je bod, kdy je dodržena podmínka maximalizace zisku monopolu, což je rovnost mezních příjmů a mezních nákladů. V případě, že by monopol prodával méně, než q^* , znamenalo by to pokles zisku, neboť pokles příjmů plynoucí z omezení výroby (MR) by byl větší, než pokles nákladů (MC). Při rozhodnutí vyrábět více než množství optimálního výstupu, znamenalo by to rovněž pokles zisku, jelikož náklady spojené se zvýšením výstupu by byly větší než dodatečné příjmy.

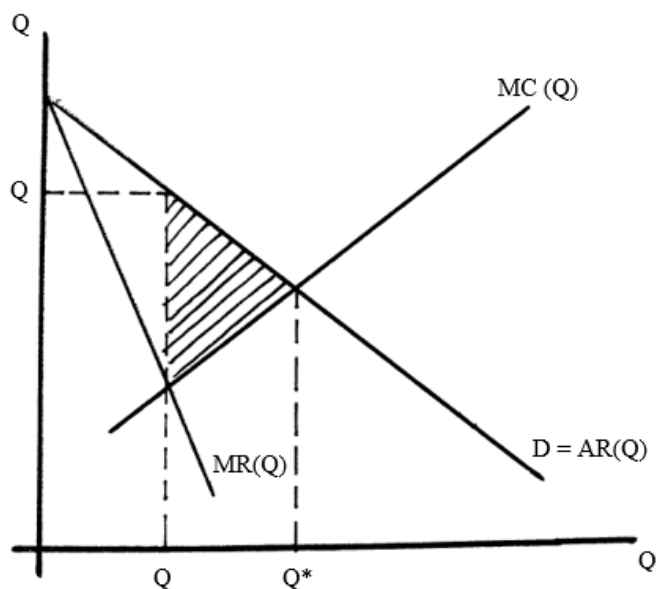
Rovnovážná cena P je u zisku monopolu vyšší než mezní náklady MC , což je následkem monopolní tržní síly, kterou lze vyjádřit tzv. Lernerovým indexem, jako podíl rozdílu ceny a mezních nákladů k ceně.

$$L = \frac{P - MC}{P} \quad (3)$$

U dokonalé konkurence je tento index roven nule, protože cena se rovná mezním nákladům MC . Avšak u nedokonalé konkurence, kde je cena vyšší, než mezní náklady ($P > MC$), se hodnota Lernerova indexu pohybuje v intervalu od nuly do jedné. Čím vyšší hodnota Lernerova indexu, tím větší monopolní síly firma dosahuje. (Hořejší, 2018, s. 292)

Z grafu č.10 dále plyne jeden z dalších podstatných rysů monopolu, kterým je výrobní neefektivnost, tedy stav, kdy při výrobě optimálního výstupu nejsou průměrné náklady minimální. Vzniká tak tzv. ztráta z mrtvé váhy. Avšak stav existence minima průměrných nákladů na levé straně od optimálního výstupu, případně přímo v bodě průsečíku křivek MC a MR nelze vyloučit. Graf č. 10 zobrazuje jev ztráty mrtvé váhy v podmínkách monopolu.

Graf č.10 – Ztráta mrtvé váhy v podmínkách monopolu

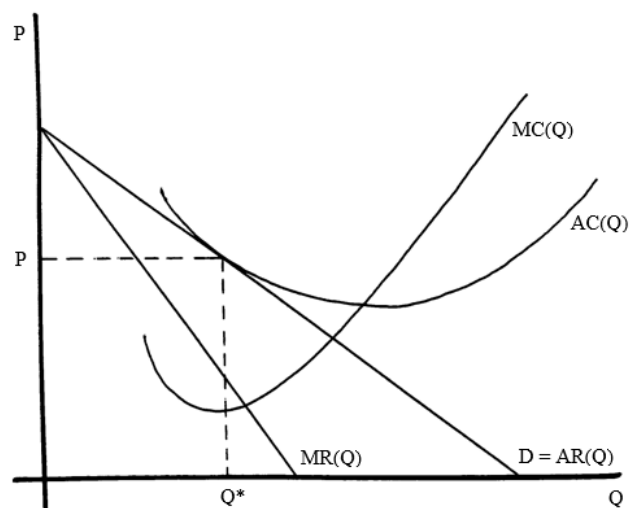

Zdroj: Brčák (2013, s. 212), vlastní zpracování

V případě prostředí konkurenčního odvětví by při dosažení rovnováhy v bodě průniku křivek D a MC došlo k výrobě rovnovážného množství Q^* . V případě monopolu, který má výhody jako např. novou technologii či různé patenty, je rovnovážné množství nalezeno pomocí zlatého pravidla $MC=MR$. Z grafu č.10 je evidentní, že v případě monopolu je vyráběno nižší množství produktu za vyšší cenu, než by tomu bylo v případě dokonalé konkurence. Tzv. ztráta z mrtvé váhy zobrazená v grafu pomocí šrafování tvořená křivkou poptávky D (hodnota statku pro spotřebitele) a křivkou mezních nákladů MC (mezní náklady monopolní firmy) vyjadřuje veškerou ztrátu společenského užitku. (Samuelson, 2013, s. 584)

Stejně jako jakákoliv jiná firma, i monopol se může ocitnout ve ztrátě či dosahovat nulového ekonomického zisku. Ztrátu nelze akceptovat trvale, ale krátkodobě přípustná je, a to zejména v období, které vyžadovalo větší investice či řešení určitých problémů. Pokud monopol zaznamená nulový ekonomický zisk, znamená to pouze to, že se průměrné náklady rovnaly ceně produktu. Nulový ekonomický zisk u monopolu tedy znamená konkrétní ekonomický výsledek a není to ekonomickou zákonitostí, jako v dlouhém období u dokonalé konkurence. (Brčák, 2013, s. 210) Grafy nulového ekonomického zisku a ztráty u monopolu jsou zobrazeny v níže v grafech 11. a 12.

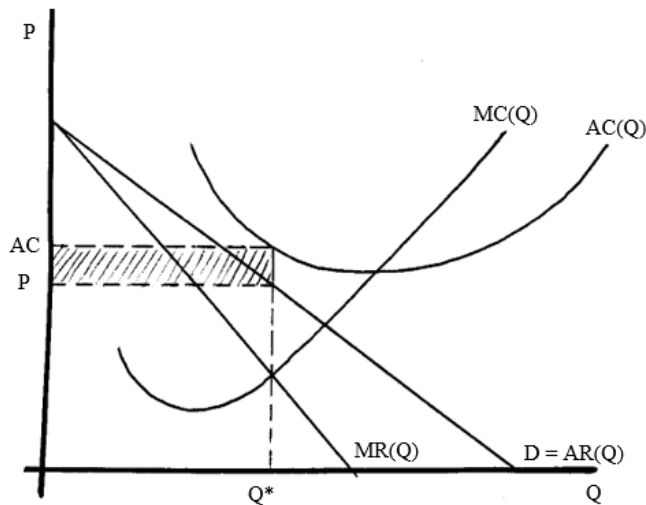
Graf č.11 – Dosažení nulového ekonomického zisku v podmínkách monopolu

Zdroj: Brčák (2013, s. 210), vlastní zpracování

Graf č.12 – Dosažení ztráty v podmínkách monopolu

Zdroj: Brčák (2013, s. 210), vlastní zpracování

Dle Brčáka (2013, s. 213) je cenová regulace nejčastějším způsobem, jakým se snaží stát omezovat monopolní firmy a spočívá v nastavení maximální ceny, za kterou může monopol své produkty prodávat. Tato cena by měla pokrýt oprávněné náklady a zajistit přiměřený zisk. Velice častým případem je však tzv. Cenová diskriminace, která nastává v případě, kdy monopol nestanoví totožnou cenu pro všechny kupující, ale nastaví jinou cenu pro různé segmenty a kategorie spotřebitelů. Cílem těchto praktik je dosažení vyšších příjmů a vyššího zisku.

Mankiw (1999, s. 332) ve své knize zmiňuje několik poznatků ohledně cenových diskriminací ze stran firem v monopolním postavení:

- Prodejem produktů různým zákazníkům za různou cenu podnik zvyšuje svůj zisk tím, že v podstatě prodává za ceny mnohem bližší částce, kterou jsou jednotliví zákazníci ochotni zaplatit.
- Pro tvorbu cenové diskriminace je vyžadována schopnost rozdělit zákazníky do jednotlivých segmentů podle ochoty platit. Rozdělení může být grafické, nebo například podle věku či příjmu. Podobným příkladem může být arbitráž (proces nákupu zboží za nižší cenu a následný prodej téhož zboží za vyšší cenu na jiném trhu)
- Cenovou diskriminací může být zvyšován ekonomický blahobyt a tím i snižována neefektivnost plynoucí z monopolních cen.

Existuje hned několik možností, kterými může firma v monopolním postavení cenovou diskriminaci provádět:

- **Cenová diskriminace prvního stupně** je dle Brčáka (2013, s. 214) v praxi brána spíše jako abstrakce. Popisuje ji jako pouhou teoretickou možnost nastavení každému kupujícímu maximální cenu, kterou by byl ochoten zaplatit. Byl by tak pokryt prakticky celý přebytek spotřebitele, avšak prodejce tuto maximální cenu nezná. Firma by se sice mohla na maximální cenu dotazovat, avšak teoretické procento pravdivých odpovědí je velmi nízké.

- **Cenová diskriminace druhého stupně** znamená nastavení cen podle odebíraného objemu množství. Pro zákazníka, který objedná větší množství produktu je cena za kus nižší než pro zákazníka, který objedná ve množství menším. Cenová diskriminace druhého stupně již není pouze teoretickou rovinou, ale v praxi k této praktice běžně dochází. (Brčák, 2013, s. 215)

- **Cenová diskriminace třetího stupně** je založena na rozdělení spotřebitelů do jednotlivých segmentů, tedy skupin, podle určitého hlediska, kterým může být věk, vzdělání, platová kategorie, nebo místo bydliště. K uskutečnění této diskriminace musí být splněny následující podmínky: musí existovat dané kritérium rozdělení potenciálních spotřebitelů do různých skupin – segmentů a zároveň nesmí být umožněn vzájemný prodej mezi spotřebiteli. Pokud by tomu tak bylo, mohl by někdo ze skupiny spotřebitelů s nižšími cenami přeprodat produkty do skupiny s vyššími cenami, což by vedlo ke stírání rozdílů mezi cenami. (Brčák, 2013, s. 215)

Specifickou formou monopolu je monopson. Na rozdíl od monopolu, kdy na trhu existuje pouze jeden prodávající a mnoho kupujících, je monopson ukázkou situace obrácené. Dalo by se říci, že je to monopol na straně poptávky. To znamená, že na straně prodejce je mnoho firem, avšak existuje pouze jeden kupující. Často tato situace vzniká v oblasti zemědělství na území jednotlivých regionů. Nejčastěji se s podobnou situací setkávají uchazeči o určitou pracovní pozici. Nabídka práce je velká (celá řada potenciálních uchazečů), avšak proti této nabídce stojí pouze jeden konkrétní subjekt, který zaměstnance poptává. (Brčák, 2013, s. 216)

3.2 Úřad pro ochranu hospodářské soutěže

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen ÚOHS) je ústředním orgánem státní správy České republiky, který je zcela nezávislý ve své rozhodovací činnosti. Dohlíží na dodržování zákona č. 143/2001 Sb. O ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže). Působí s pravomocemi v oblasti ochrany hospodářské soutěže, monitoringu a koordinace veřejné podpory, kontroly zneužití významné tržní síly, dohledu nad zadáváním veřejných zakázek a vykonává působnost vyplývající ze zákona č. 370/2017 Sb., o platebním styku. ÚOHS je řízen předsedou, kterého na šestileté funkční období vždy jmenuje prezident republiky. Předsedou Úřadu je od 2. prosince 2020 JUDr. PhDr. Petr Mlsna, Ph.D. (uohs.cz, 2021)

Úřad je poradenským, monitorovacím a konzultačním orgánem. Od února 2010 vykonává ÚOHS také roli orgánu dohledu nad dodržováním zákona o významné tržní síle a jejím zneužití. V současné době je ochrana hospodářské soutěže v České republice institucionálně zajišťována Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže se sídlem v Brně. ÚOHS je členěn na tři sekce, které jsou vedeny místopředsedy. Jedná se o sekci hospodářské soutěže, sekci veřejných zakázek a sekci legislativy a veřejné regulace (uohs.cz, 2021)

Dle webu uohs.cz (2021) je organizační struktura ÚOHS značně rozsáhlá. Pod předsedu spadají: bezpečnostní ředitel, interní auditor, pověřenec, kancelář předsedy úřadu, ekonomický odbor a odbor druhostupňového rozhodování. Dále pak pod předsedu spadají ještě 3 sekce. Sekci hospodářské soutěže v současné době řídí místopředseda Kamil Nejezchleb. V čele Sekce veřejných zakázek je místopředsedkyně Markéta Dlouhá a místopředseda Petr Solský má na starosti Sekci legislativy a veřejné regulace. Do sekce hospodářské soutěže spadá odbor kartelů, odbor dominance fúzí a vertikálních dohod a oddělení strategických analýz a právní podpory. Sekce veřejných zakázek je rozdělena na oddělení monitoringu analýz a metodiky a dále do tří odborů, jež každý z nich je rozdělen do dalších dvou oddělení veřejných zakázek. Celkově má tedy ÚOHS šest oddělení veřejných zakázek. Do sekce legislativy a veřejné regulace se řadí například právní oddělení, oddělení kontrol tržní síly či mezinárodní oddělení.

4 Vlastní práce

4.1 Základní charakteristika rybářství

Pod pojmem rybářství se skrývají dvě základní oblasti, které je třeba rozlišovat, a to rybníkářství a výkon rybářského práva. Co přesně se pod těmito oblastmi skrývá, definuje zákon č. 99/2004 Sb. O rybníkářství, výkonu rybářského práva, rybářské stráž, ochraně mořských rybolovných zdrojů a o změně některých zákonů (dále „zákon o rybářství“). Veškerá činnost rybáře, od hospodaření na rybochovných zařízeních, až po samotný lov, musí být uskutečňována podle zásad řádného výkonu rybářského práva, ochrany ryb a jiných vodních živočichů i obecně ochrany přírody. Právě tyto zásady, společně s prováděcí vyhláškou č.197/2004, mimo jiné zmiňuje právě zákon o rybářství. (Šíma, 2017, s. XIII)

První část zákona se věnuje rybníkářství, rybářským revírům, výkonu rybářského práva, rybářská stráž a ochrana mořských rybolovných zdrojů. V jednotlivých paragrafech jsou uváděny předměty úpravy, vymezení pojmů, podrobnější popis jednotlivých pojmů, část zaměřená na lov, rybářskou stráž, orgány státní správy rybářství, ochrana mořských rybolovných zdrojů, přestupky (fyzických i právnických osob), přechodná a závěrečná a zrušovací ustanovení. V druhé, třetí a čtvrté části jsou zmiňovány změny zákonů. Pátá část je zaměřena na účinnost. Tento zákon s výjimečnými ustanoveními nabyl účinnosti dne 1.dubna 2004. (Šíma, 2017, s. 1)

V paragrafu 1 je uveden předmět úpravy zákona. Dále pro účely zákona vymezuje pojmy:

„Celkově rybářstvím se rozumí chov, zušlechtování, ochrana a lov ryb, popřípadě vodních organismů v rybníkářství, nebo při výkonu rybářského práva. Rybníkářství je především určeno pro produkci ryb a je popisováno jako chov a lov ryb, popřípadě vodních organismů v rybníce nebo ve zvláštním rybochovném zařízení, uskutečňovaný k zajištění produkce ryb a rybího masa, popřípadě produkce vodních organismů, nebo produkce rybí násady pro rybníky, anebo pro zarybňování rybářských revírů.“ (§2 zákon č. 99/2004 Sb. o rybářství)

„K rybníkářství je oprávněn vlastník rybníka nebo vlastník zvláštního rybochovného zařízení, popřípadě jejich nájemce na základě písemně uzavřené nájemní smlouvy s vlastníkem za účelem rybníkářství (dále jen "rybníkář"). V rybníkářství se lov provádí hromadně účinnou metodou lovu nebo na udici. Lov na udici může provádět rybníkář,

popřípadě jím pověřené osoby. Rybníkářství může být omezeno, jen stanoví-li tak zvláštní právní předpis. Rybníkář je povinen vést evidenci o hospodaření, o dosaženém hospodářském výsledku v rybníkářství, o lovu ryb na udici a předkládat ji příslušnému orgánu státní správy rybářství podle § 19 až 24 (dále jen "příslušný rybářský orgán") nejpozději do 30. dubna následujícího kalendářního roku. Prováděcí právní předpis stanoví podrobnosti o hromadně účinných metodách lovu ryb a vodních organismů a vedení evidence o hospodaření, o dosaženém hospodářském výsledku v rybníkářství a o lovu ryb na udici.“ (§3 zákon č. 99/2004 Sb. o rybářství)

Výkon rybářského práva je především hospodářská a sportovní činnost, která je prováděna v rybářském revíru a rozumí se jako činnost povolená právnické nebo fyzické osobě příslušným orgánem státní správy rybářství podle § 19 až 24, spočívající v plánovitém chovu, ochraně, lovu a přisvojování si ryb, popřípadě vodních organismů, jakož i v užívání pobřežních pozemků v nezbytném rozsahu.

Dle §3 zákona č. 99/2004 Sb. o rybářství „*lze rybářské právo vykonávat pouze v rybářském revíru. Uživatel rybářského revíru nemá právo povolit výkon rybářského práva jiné osobě. Výkon rybářského práva povolí na dobu 10 let příslušný rybářský orgán osobě, která splňuje podmínky pro řádný výkon rybářského práva stanovené tímto zákonem (§ 8 odst. 5); povolení výkonu rybářského práva podléhá správnímu poplatku. Osobou oprávněnou k podání žádosti o povolení výkonu rybářského práva (dále jen "žadatel") je a) v rybářském revíru vyhlášeném podle § 4 odst. 3 písm. a) a b) 1. vlastník rybníka, 2. vlastník pozemku, na němž se nachází uzavřená voda, 3. osoba pověřená všemi vlastníky nebo všemi spoluvlastníky k podání žádosti o povolení výkonu rybářského práva svým jménem, je-li vlastníků nebo spoluvlastníků nemovitostí uvedených v § 4 odst. 3 písm. b) více, 4. nájemce nemovitosti, na niž je vyhlášen rybářský revír podle § 4 odst. 3 písm. a) nebo b), prokáže-li, že uzavřel nájemní vztah za účelem výkonu rybářského práva s vlastníkem nebo všemi vlastníky nebo všemi spoluvlastníky nemovitosti uvedené v bodu 1 nebo 2, b) v rybářském revíru vyhlášeném podle § 4 odst. 3 písm. c) 1. občan České republiky nebo fyzická osoba, která má trvalý pobyt na území České republiky, 2. právnická osoba, která má sídlo na území České republiky, 3. občan Evropské unie nebo právnická osoba, která je usazena ve státech Evropské unie. Nedohodnou-li se všichni vlastníci, popřípadě spoluvlastníci nemovitostí uvedených v § 4 odst. 3 písm. b) na pověření určité osoby k podání žádosti o povolení výkonu rybářského práva ani do 30 dnů od doručení výzvy příslušného*

rybářského orgánu k uzavření takové dohody, rozhodne o povolení výkonu rybářského práva příslušný rybářský orgán ve výběrovém řízení (§ 9 odst. 2).“

4.2 Historie

V průběhu vývoje lidské společnosti se lovecká vášeň, jímž cílem bylo získání potravy, změnila v uspokojení z lovu samotného a kořist se stala jen příjemnou odměnou. Ceněným se stal i čas strávený u vody.

4.2.1 Historický vývoj výkonu rybářského práva na území ČR

Lov na udici je velmi starobyloou formou rybářství, které bylo i na našem území praktikováno už v dávné historii. Počátky rybolovu lze hledat už ve starší době kamenné. Zejména v oblastech velkých řek a jezer byl podíl ryb v potravě tehdejších lidí významný, možná i převládající. Archeologické nálezy nám poskytují dostatek důkazů k poznání, že se tito první pravěcí lovci rybařině cílevědomě a také velmi úspěšně věnovali. Člověk si už vyráběl i sofistikované lovecké zbraně (luky, šípy, oštěpy a tyto zbraně také používal k chytání ryb. Zároveň se už ovšem objevují první vysloveně rybářské nástroje, vyráběné z kostí ulovených zvířat. S nadsázkou by se dalo říci, že prvním sportovním rybářem nebyl nikdo jiný než pravěký lovec. Nejstarší kostěné udice jsou velmi podobné našim háčkům, jen jim chybí zpětný hrot. Sídliště mezolitických lidí byla roztroušena prakticky po celém území naší republiky, a to zejména v blízkosti řek. Lov ryb hrál v životě lidí zásadní roli. Zároveň však chytání ryb s prutem bylo dlouhou dobu spíše jakousi doplňkovou rybářskou disciplínou, neboť se mnohem častěji lovilo do sítí a pastí. (Lotocki, 2017)

Teprve v druhé polovině 19. století se začali na březích vod objevovat rekreační rybáři s pruty. V Praze na Vltavě se chytávalo ze břehu, z vorů či pramic hlavně na plavanou, a to nejčastěji na vrbový prut a vlasec z koňských žíní. Jako nástraha se používala většinou žížala. Rybářská výbava se postupně zdokonalovala a veliký vliv modernizace rybářského vybavení měla zejména Anglie, odkud k nám přišla samotná módní vlna sportovního lovu ryb. Začalo se dovážet kvalitní a moderní rybářské náčiní, které postupně nahrazovalo původní vrbové proutky a žíněné vlasce. Vzhledem k tomu, že rybářské náčiní bylo tou dobou velice drahé, věnovaly se rybářského sportu zejména majetnější vrstvy obyvatelstva. Tomu přispěl i první rybářský zákon, který definitivně zrušil právo volného lovu ryb a umožnil rybaření pouze držitelům rybářského lístku. Zákon dále rozdělil vody na pstruhové a

mimo pstruhové, a ustanovil nejmenší lovné míry ryb i doby hájení, kdy se chytat nesmělo. V roce 1886 vznikl v Praze První rybářský klub, což by mohlo být považováno jako základ organizovaného rybářského sportu u nás. V roce 1908 byl založen první Zemský rybářský svaz se sídlem v Praze. Ve sportovním rybolovu nacházeli zaujetí i mnohé významné osobnosti. Čestným členem Rybářského svazu byl dokonce i prezident T. G. Masaryk. Na Severní Moravě byl první rybářský spolek založen již v roce 1873 v Opavě. Počátky sportovního rybolovu a organizovaného spolkového života na celé Jižní Moravě jsou spojeny s mimořádnou osobností spisovatele, knihovníka, a hlavně vášnivého rybáře Jiřího Mahena. (Kočica, 2019)

4.2.2 Historický vývoj rybníkářství na území ČR

První písemné záznamy o rybničním hospodaření a vůbec o zakládání rybníků v českých zemích jsou z 11. a 12. století. První rybníky povětšinou patřily klášterům. Mezi hlavní chovné ryby patřil kapr, a to především pro svou vysokou životnost, úspěšné výsledky v rozmnožování, nenáročnost na podmínky a v neposlední řadě pro vysokou kvalitu svého masa. Vedle klášterů byly rybníky ve 13. století i součástí feudálních panství. Počínající etapou výrazného rozvoje rybníkářství byla doba od poloviny od 14. století. Karel IV. výstavbu rybníků podporoval, postupně se zdokonalovala stavební technologie, rybníkáři se už pouštěli i do budování rozlehlých nádrží, což dosvědčují v té době vzniklé rybníky jako např. Dvořiště či dnešní Máchovo jezero. Karel IV. přikazoval stavět rybníky také stavům a městům s cílem dát lidem hojnost ryb. Některé rybníky v té době vznikaly nejen z potřeb rybochovných, ale také jako řešení vodohospodářských problémů (např. meliorace bažinatých oblastí), avšak rybníky se zatím budovali jen jednotlivě, nikoliv jako pozdější rybniční soustavy. (Rameš, 2011)

Počátek 15. století znamenal v rybníkářství veliký obrat. Byla aplikována metoda odděleného chovu plůdku, násady a tržního kapra, což obratem přineslo významné zvýšení produkce. Zlatý věk rybníkářství však začal v českých zemích koncem 15. a pokračoval po celé 16. století. Díky tomu se rapidně zvýšila výstavba rybníků. Byly brány za velmi výnosnou investici, a proto se v jejich budování angažovala nejen šlechta, ale i svobodná města. Namísto individuálních rybníků se po celých Čechách, na Moravě i ve Slezsku začaly stavět celé rozsáhlé rybniční soustavy. Koncem 16. století odhadem existovalo 25 tisíc rybníků o celkové výměře zhruba 180 tisíc hektarů. (Rameš, 2011)

Dle Rameše (2011) Byl významnou osobností na konci 15. století Vilém z Pernštejna, který na panství Hluboká nad Vltavou začal budovat rybníky a v jižních Čechách vytvořil první ucelenou rybníční soustavu s hlavním pětisethektarovým rybníkem Bezdrev. Ve stejné době začala vznikat další velká rybníční díla a soustavy v okolí Třeboně. Rožmberkové vybudovali desítky nových velkých rybníků. Jihočeským vynikajícím stavitelem rybníků byl Mikuláš Rutard. v roce 1584 se pustil do gigantické stavby rybníka Rožmberka jako pocty svým chlebovárcům. Stavba Rožmberka trvala šest let.

Do historie zlaté doby rybníkářství v českých zemích se nesmazatelně zapsal i olomoucký biskup Jan Dubravius. Sám znalec rybníčního hospodaření, v průběhu let 1535-1540 sepsal základní dílo starého českého rybníkářství, jež se pod názvem O rybnících stalo v četných překladech na staletí učebnicí evropského chovu ryb. V podstatě lze říci, že zásady tlumočené Dubraviem platí v obecné rovině dodnes. Tricetiletá válka (1618-1648), která zasáhla téměř celou Evropu, přinesla úpadek veškeré hospodářské činnosti. Promítlo se to přirozeně i do chovu ryb. Četné rybníky byly poškozeny prokopáním hrází či zničením vypouštěcích zařízení, mnohé další pak nebyly vůbec napuštěny, neboť je nebylo čím nasadit. V druhé polovině 17. století se sice podařilo tento úpadek mírně zastavit, ale do skutečné renesance chovu ryb bylo daleko. (Rameš, 2011)

V zemědělství se ve druhé polovině 18. století začala situace měnit. S růstem obyvatelstva narůstala i poptávka po potravinách, avšak díky většímu rozvoji osevních postupů byly rybníky opomíjeny, a postupně vysoušeny a přeměňovány na pole a louky dávající větší užitek. Postupně tak plocha rybníků klesla na celkových zhruba 77 tisíc hektarů, tedy na méně než polovinu stavu, jaký byl v závěru 16. století. Rušení rybníků probíhalo intenzivně především v úrodných oblastech (Pardubicko, Poděbradsko, Jičínsko, Plzeňsko, jižní Morava) a do roku 1840 klesla výměra rybníků o dalších zhruba 40 tisíc hektarů. Chov ryb se během dvou století propadl z pozice vysoce rentabilního odvětví v doslova extenzivní prvek celé zemědělské soustavy, který nebyl schopen konkurence. Teprve ve druhé polovině 19. století začalo docházet k mírnému pozitivnímu obratu. Stály za ním např. Václav Horák, a především pak ředitel třeboňského panství Josef Šusta, jenž svá rybochovná patření v oblasti letnění a hnojení rybníků, přesného stanovení hustoty obsádek, výtěru kapra, chovu candáta a marény, a i výživu kapra opíral o důkladné vědecké studium. (Rameš, 2011)

Za první republiky se rybníční chov ryb po počátečních problémech rozvíjel celkem příznivě, vedle kaprového rybníkářství se začínaly objevovat i chovy pstruha duhového. V prvním desetiletí po vyhlášení republiky vznikla ve Vodňanech rybářská škola (1920) a o rok později v Praze státní rybářský výzkumný ústav, mnoho tisíc hektarů rybníků bylo rovněž zestátněno, produkce tržních ryb narůstala. Nicméně konec tomuto slibnému rozvoji však ve třicátých letech učinila hospodářská krize. Druhá světová válka (1939-1945) pak tuto stagnaci i pozdější propad jen dotvrdila. (Kočica, 2019)

Po 2. světové válce přešly rybníky do majetku státu, po organizačních peripetiích vznikl státní podnik Státní rybářství, který jednoznačně ovládal veškerý chov ryb. Skutečností je, že pod vedením této organizace byly rozpracovávány a účelně zhodnocovány nové chovatelské technologie znamenající rychlý růst produkce. V roce 1989 bylo na území dnešní České republiky vyprodukováno zhruba 17,3 tisíce tun tržních ryb. Po roce 1989 došlo k privatizaci bývalých podniků Státního rybářství, většinou na jejich základě vznikly akciové společnosti a společnosti s ručením omezeným, do sektoru chovu ryb vstoupily i soukromé osoby. (Kočica, 2019)

4.2.3 Vývoj legislativy rybářství na území ČR

Za dob Rudolfa II. byl v roce 1583 uzákoněn rybářský řád, který umožňoval volný lov ryb a stačilo pouze stíhat pých a výtržnosti. I rybářské řády Karla VI. z let 1720 a 1728 až do roku 1885 umožňovali volně lovit ryby všem zájemcům. V těchto letech byly ryby žijící ve vodě považovány jako „věci bez pána“, které si mohl přivlastnit každý. V roce 1874 byl říšské vládě podán rakouskou vládou návrh zákona k úpravě rybářského práva, avšak ten byl po pěti letech v roce 1879 odvolán. V roce 1882 opět vláda předložila zemským sněmům všech rakouských zemí návrhy rybářsko-policejního zákona. V některých zemích monarchie byly zákony vydány, avšak někde ne. V roce 1883 byl říšské radě vládou opět podán návrh zákona v původním znění, který byl až po devátém projednání, po dvou letech, v roce 1885 přijat. V účinnost vstoupil po uzákonění příslušného zemského zákona. (Šíma, 2017)

V Čechách – v historických zemích českých nebyl vydán žádný podobný zákon, který by navazoval na říšský zákon, a tak zde dlouhou dobu platil starý rybářsko-policejní zákon – zákon o rybářství ve vodstvu vnitrozemském č.58/1885 ř. z. ze dne 25.dubna 1885. Tento zákon se však některými dnes důležitými otázkami, jako je zarybňování vod, chov ryb či hospodařením na tekoucích vodách, nezabýval. Sice byl zákon upravován drobnými

změnami, ale v obdobné podobě platil až do roku 1952. Hlavní myšlenkou tohoto předpisu bylo zrušení oprávnění volného lovu ryb a upravení práva provozování rybářství, kterým již tehdy bylo rozuměno jak rybníkářství, tak i rybolov (dnes nazývaný jako výkon rybářského práva). (Kočica, 2019)

Na Moravě takový zákon, který by navazoval na říšský zákon vydán byl (zákon č. 62/1896 mor z. z. ze dne 6.června 1895). Tyto předpisy přispěly rybářskému právu ke vzniku jako samostatnému odvětví práva. Zásadní změny s ohledem na společensko-ekonomické poměry představoval zákon č.62/1952 Sb., o rybářství. V této době byl zaveden pojem „výkon rybářského práva“ a rybářství bylo rozděleno na produkční rybníkářství a rybářství v tekoucích vodách vyhrazených lovu ryb udicí. Na toto navazovala kodifikace rybářského práva zákonem č. 102/1963 Sb. o rybářství, k němuž byla vydána i prováděcí vyhláška ministerstva zemědělství, lesního a vodního hospodářství č. 103/1963 Sb. Na tyto zásadní změny v 1989 reaguje zákon, který je v současné době platný jako zákon č.99/2004 Sb. O rybníkářství, výkonu rybářského práva, rybářské strážní, ochraně mořských rybolovných zdrojů a o změně některých zákonů (zákon o rybářství). (Šíma, 2017)

4.2.4 Historický vývoj svazů na území ČR

První skupiny rybářů zabývajících se lovem ryb jako sportovní činnosti se v českých zemích začaly organizovat koncem 19.století. Rybáři se začali sdružovat do spolků či klubů, vyměňovali si zkušenosti a začali se starat o vody ve svém okolí. Zákon stanovil, že rybářské právo v tekoucích vodách patří státu. Dosud existující rybářská práva, pokud patřila jinému subjektu, zanikla bez náhrady dnem účinnosti zákona. Výkon rybářského práva byl bezplatně umožněn především Českému a Slovenskému rybářskému svazu a některým dalším subjektům, jako např. státním lesům a statkům, výzkumným rybářským ústavům. V roce 1873 byl založen rybářský spolek v Opavě a v roce 1876 v Ronově nad Doubravou. Do roku 1900 jich vzniklo několik desítek. Nejznámější rybářský spolek v Praze byl založen v roce 1886 a nesl jméno První rybářský klub. Jeho členy byly i významné osobnosti té doby, jako například prezident Tomáš Garrigue Masaryk, Ferdinand Lobkowicz, či světoznámá zpěvačka Ema Destinová. O činnosti tohoto spolku průběžně informoval Rybářský věstník, pozdější Rybářské listy, které jsou předchůdcem dnešního časopisu Rybářství. (Kočica, 2019)

Dle Kočicy (2019) bylo kromě hospodářské činnosti prioritní úlohou rybářů zejména budování nové organizační struktury svazu. V průběhu let vznikala různá větší či menší seskupení rybářských organizací, ale nikdy nesdružovala všechny organizace v republice. To se povedlo až v roce 1957, kdy byly schváleny stanovy nové jednotné organizace. Tato organizace – Československý svaz rybářů (ČSSR vznikl sloučením Jednoty rybářů se sídlem v Praze a Jednotného svazu rybářského se sídlem v Žilině. V roce vzniku měl Svaz 459 místních organizací a registroval 78 767 členů. Předsedou svazu se stal pan Oldřich Doležal, místopředsedy byli pan Gustav Kasák a pan Valerián Roud, tajemníkem dr. Jan Hanzal. Stanovy nové organizace se významně lišily od předcházejících zejména ve formě organizování. Do této doby byly členy Svazu rybářské spolky, nyní se členy Svazu stávali přímo jednotliví rybáři, organizovaní prostřednictvím základních organizací. Poprvé byly jednotné stanovy, členský příspěvek i principy hospodaření.

O jedenáct let později, v roce 1968 se vývoj svazu obrátil. Díky novému státoprávnímu rozdělení republiky se opět rozdělil, a to na Český rybářský svaz a Slovenský rybářský svaz. K dalšímu dělení došlo v roce 1990, kdy se od Českého rybářského svazu odtrhl Jihomoravský výbor a vznikl tak Moravský rybářský svaz. Významným datem ve vývoji sportovního rybolovu u nás je také 1. leden 1975, kdy začalo platit krajské hospodaření a rybolov. Byly zavedeny jednotné krajské povolenky (a rovněž povolenky celosvazové) a uživatelé rybářských revírů se staly krajské výbory ČRS, které odpovídaly za řádný výkon rybářského práva. Tento model funguje dodnes. (Kočica, 2019)

4.3 Současná situace v odvětví rybářství

Dle rybářského serveru MRK.cz (2021) se současné době se na území České republiky nachází přibližně 2650 vodních ploch, kde je umožněn lov ryb udicí, z čehož je dle interního datového systému ČRS 2150 revírů a podrevírů, které jsou spravovány zejména Českým rybářským svazem, nebo Moravským rybářským svazem. Zbýlých přibližně 500 vodních ploch je spravováno dalšími menšími subjekty. (rybsvaz.cz, 2019a)

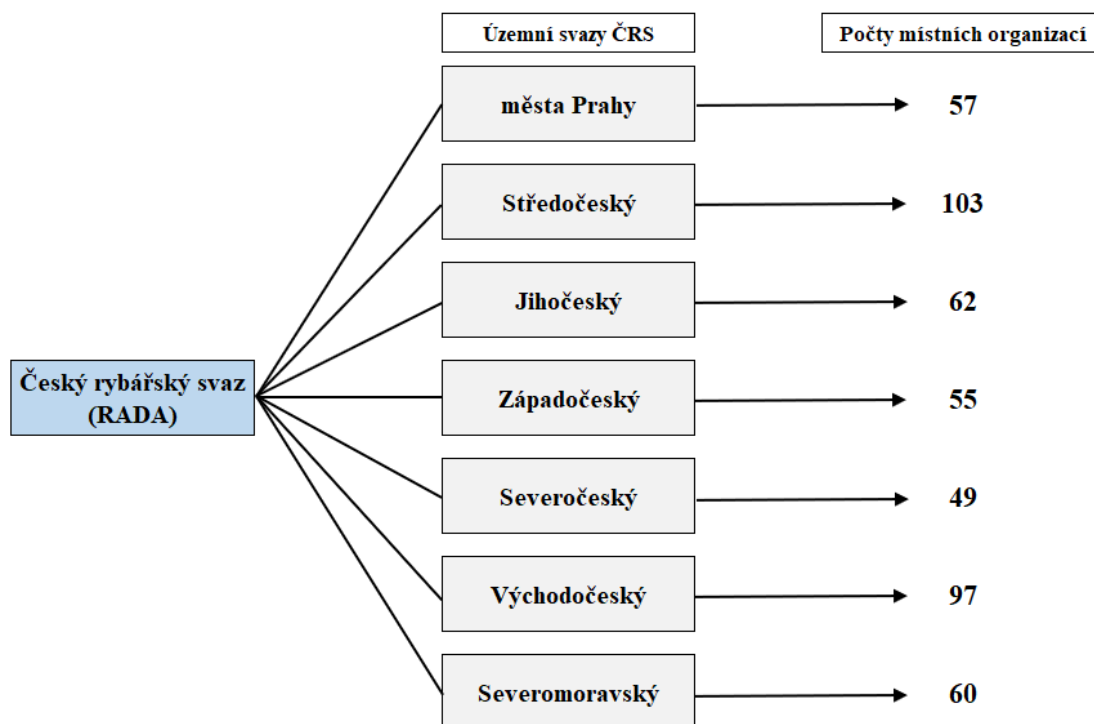
4.3.1 Charakteristika spolků v odvětví rybářství

4.3.1.1 Český rybářský svaz

Základní údaje

Český rybářský svaz (dále i jako ČRS) se skládá ze 7 územních svazů (Praha, Středočeský, Jihočeský, Západočeský, Severočeský, Východočeský, Severomoravský), pod které spadá celkem 485 místních organizací. Právní formou ČRS je zapsaný spolek, místní organizace a územní svazy mají formu pobočného spolku; ačkoli tedy mají právní subjektivitu, práv a povinností nabývají pouze v rozsahu, které jim určí společně Stanovy ČRS. Podrobnější přehled počtů místních organizací spadajících pod jednotlivé územní svazy je uveden v organizační struktuře ČRS na obrázku č.3. Počet jednotlivých členů se pohybuje okolo 250 000, z toho více jak 31 000 členů je nezletilých. Pod ČRS spadá zhruba 35 096 hektarů rybářských revírů (z toho 31 784 ha mimopstruhových a 3 311 ha pstruhových). Činnost v rámci ČRS je řízena vnitrosvazovými předpisy (Stanovy a Jednací řád); tyto dokumenty jsou společné pro všechny organizační jednotky, které svaz sdružuje. (rybsvaz.cz, 2019b)

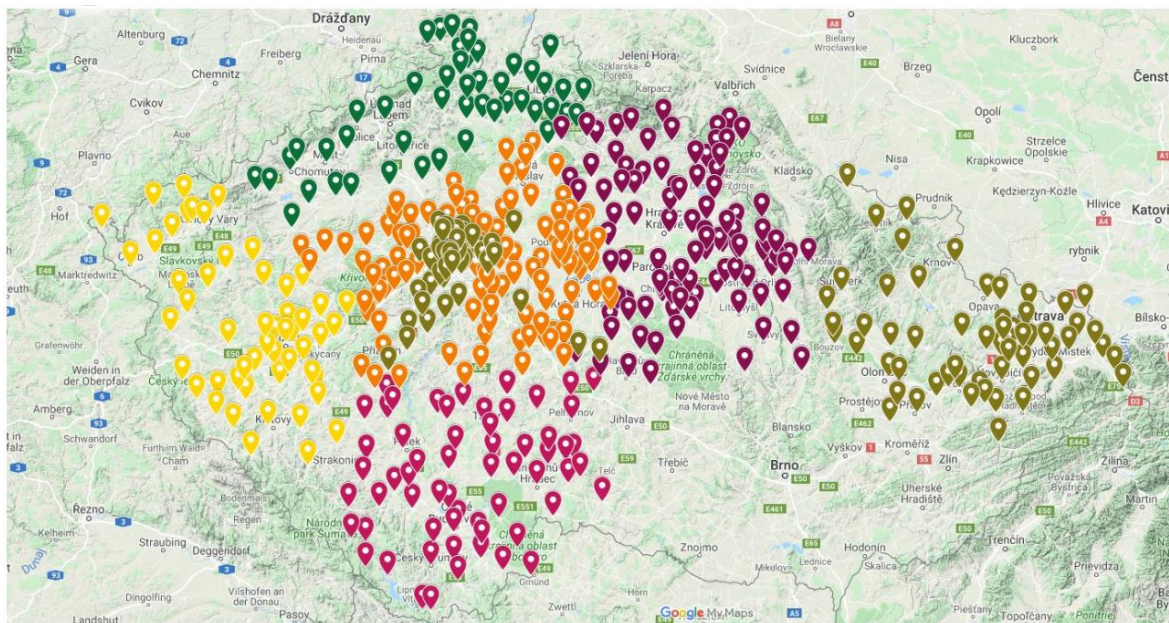
Obrázek č.3– Organizační struktura ČRS

Zdroj: rybsvaz.cz (2019b) - vlastní zpracování

Základním prvkem organizační struktury ČRS je **místní organizace**. ČRS jejich seznam a umístění poskytuje pomocí interaktivní mapy na vlastních webových stránkách. Obrázek č.4 poskytuje mapu s přehledem rozmístění jednotlivých místních organizací ČRS s barevným rozlišením podle sedmi územních svazů. (rybsvaz.cz, 2019)

Obrázek č.4 – Rozmístění místních organizací ČRS

Zdroj: rybsvaz.cz (2019c)

Činnost ČRS

Český rybářský svaz je spolek, jehož posláním je dle Stanov ČRS (2016):

„Výkon rybářství ve smyslu zákona o rybářství, tj. chov, zušlechťování, ochrana a lov ryb, popřípadě vodních organismů v rybníkářství nebo při výkonu rybářského práva. Provozování akvakultury, ochrana přírody, čistoty vod, životního prostředí, propagace rybářství a ochrany přírody ve veřejnosti. Aktivní účast na výchově dětí a mládeže v oboru rybářství a rybářského sportu, ochraně přírody, čistoty vod a životního prostředí. Vytváření podmínek pro zapojení osob se zdravotním postižením do činnosti Svazu. Rozvíjení a popularizování rybářského sportu, organizace rybářských soutěží a účast v nich na všech úrovních. Spolupráce s českými i zahraničními institucemi, organizacemi a orgány, jejichž činnost se dotýká rybářství, rybářského sportu, ochrany přírody a životního prostředí. Vytváření podmínek pro činnost pobočných spolků a členů svazu. Za tím účelem: ctít historii

a tradice v rybářství a vést členy k jejich respektování a rozvíjení, poskytovat metodickou pomoc, vydávat odborné publikace a časopisy, výukové a informační materiály a zajišťovat jejich distribuci, organizovat odborné kursy, školení, zkoušky, poskytovat služby včetně nákupu a distribuce rybích násad pro další produkci a pro zarybňování rybářských revírů, využívat získané dotační prostředky. Svaz i jeho pobočné spolky realizují své poslání i jako veřejně prospěšné. K zajištění svého poslání mohou vykonávat obchodní činnost a podpůrné služby v souladu s právními předpisy.“ (Stanovy ČRS, 2016)

Prostřednictvím místních organizací ČRS sdružuje své členy a poskytuje jim základní servis – prodej povolenek, členských známek a podobně. Každý člen, může být podle Stanov ČRS (2016) členem pouze jedné místní organizace, jejímž prostřednictvím se automaticky stává členem hlavního spolku – Českého rybářského svazu, z. s. Územních svazů je sedm a stejně jako místní organizace mají i ony vlastní právní subjektivitu. Poskytují servis místním organizacím – vydávají povolenky k lovu, koordinují zarybnění revírů a pečují o ně. Zajišťují také komunikaci s úřady daného regionu. Dále mají v režii administraci sportovního rybolovu na územní povolenky – od stanovení cen povolenek až po sumarizaci úlovků a následný povinný reporting státní správě. Všechny územní svazy jsou zapojeny do systému celosvazového rybolovu prostřednictvím multilaterální smlouvy – Statutu celosvazového rybolovu. Na základě tohoto přijatého statutu je tak možné na celosvazové povolenky lovit ryby na revírech všech územních svazů, tzn. jejich platnost je společná pro více uživatelů různých revírů.

Úkolem hlavního spolku, tedy Republikové rady, je koordinace činnosti organizačních složek Svazu, komunikace se státní správou, zajišťování „celosvazových“ sportovních aktivit, zajišťování financí z národních i evropských dotačních programů, organizace celosvazového rybolovu a reprezentace Svazu navenek. Nad rámec těchto aktivit se hlavní spolek stará z pozice uživatele o čtyři mimopstruhové a jeden pstruhový revír. (Stanovy, 2016)

Volené orgány Českého rybářského svazu

Český rybářský svaz je postaven na dobrovolné činnosti. Řízení a kontrolu všech organizačních úrovní svazu mají na starosti volení funkcionáři. Nejedná se o „zaměstnání“ a funkcionáři nepobírají za tuto činnost mzdu. Klíčovým prvkem na úrovni místní organizace je členská schůze. Ta je svolávána nejméně jednou ročně. Účast na členské schůzi by měla

být pro rybáře samozřejmostí. Jedná se o klíčovou cestu, kde může člen navrhopvat a prosazovat změny a ovlivnit chod Svazu. Pro územní svaz je naopak klíčová územní konference. Ta je složena z delegátů všech místních organizací územního svazu, kteří byli na členských schůzích k zastupování svých členů zvoleni. Je svolávána zpravidla jednou ročně, nejméně však jednou za dva roky. Hlavní spolek, je primárně tvořen dvěma hlavními volenými orgány – Republikovou radou a Republikovou dozorčí radou. Oba subjekty jsou tvořeny zástupci jednotlivých územních svazů a jmenovány Republikovým sněmem na základě volby jejich členů na Územních konferencích. Republikový sněm je zpravidla svoláván jednou za dva roky a tvoří ho 21 delegátů z každého územního svazu (plus členové Republikové rady), které nejprve nominovaly Členské schůze místních organizací a následně byli zvoleni Územní konferencí. Volební období je na všech organizačních úrovních čtyřleté. Republiková rada je nejvyšším výkonným orgánem Svazu. Tvoří ji dva volení zástupci územního svazu – jeho předseda a druhý zvolený zástupce (místopředseda nebo jednatel), hlasovací právo má rovněž jednatel Svazu. Schází se zpravidla jednou měsíčně. Řídí činnost hlavního spolku v období mezi zasedáním Republikového sněmu. Stanovuje pravidla výkonu rybářského práva na revírech Rady, vyhlašuje ceny celosvazových povolenek a prostřednictvím jednatele Svazu řídí činnost zaměstnaneckého aparátu – sekretariátu Rady ČRS. Klíčovou funkcí je nicméně koordinace činnosti mezi všemi organizačními složkami. Republiková dozorčí rada je nejvyšším kontrolním orgánem Svazu. Každý územní svaz v ní má svého zástupce. Jejím hlavním úkolem je dohlížet na činnost Republikové rady a sekretariátu z pohledu dodržení legislativních pravidel, oprávněnosti vynaložených nákladů a konzistence činností s usneseními Sněmu. (Stanovy, 2016)

Webové stránky a komunikace se členy svazu

Český rybářský svaz spravuje webové stránky, které slouží nejen pro registrované rybáře, ale i pro širokou veřejnost. Na stránkách se čtenáři mohou dozvědět základní informace o rybaření i rady o tom, jak se stát rybářem – jak získat rybářský lístek, co vše to obnáší, jaká je povinná výbava rybáře a celkově užitečné rady pro začátek. Pro čtenáře, kteří již jsou členy rybářského svazu, poskytují stránky výpis revírů, který napomáhá s porozuměním kde a jak se smí chytat, včetně číselných označení revírů, které se zapisují při každé návštěvě do povolenky. Součástí informací pro rybáře jsou i ceny povolenek a připomenutí rybářského řádu, který je třeba dodržovat. Pro odbornou veřejnost jsou na

stránkách vedeny číselné statistiky úlovků, odkaz na stránky eagri ohledně dotačního operačního programu Rybářství, metodické pokyny a směrnice, je zde popsána úloha rybářské stráže a podmínky, kterými se musí řídit a v neposlední řadě také uvádí vypsání výběrová řízení jak na personální obsazení, tak i výběrová řízení na zakázky. ČRS se svou činností snaží zaměřit také na děti a mládež. Snaží se podporovat dětské rybářské kroužky, pořádá různé akce pro děti, včetně letních táborů, poskytuje první povolenky pro děti zdarma a nabízí materiály pro vzdělávání, včetně výukových videí. Protože se podmínky pro rybaření během roku s ohledem na roční období a doby hájení ryb mění, zprostředkovává ČRS kalendář s nejdůležitějšími informacemi. Na webu nechybí ani sekce aktuality, kde jsou průběžně vyvěšovány články týkající se aktuálního dění ve světě rybářství. (rybsvaz.cz, 2019)

4.3.1.2 Moravský rybářský svaz

Základní údaje

Moravský rybářský svaz z. s., (dále i jako MRS) vznikl odštěpením od Českého rybářského svazu na základě Usnesení ustavujícího sjezdu, konaného ve Znojmě v roce 1990. Moravský rybářský svaz, z. s. obhospodařuje rybářské revíry na celém území Jihomoravského kraje, na většině území Zlínského kraje a částečně na území Olomouckého kraje a kraje Vysočina. (mrsbrno.cz, 2010)

Činnost MRS

Poslání svazu je stejně jako u ČRS v souladu s právními předpisy upravujícími rybářství, a je jím především:

“spolčování občanů vedených společným zájmem o rybářství ve smyslu právních předpisů upravujících rybářství, uplatňování společného zájmu pobočných spolků jakožto organizačních jednotek Svazu, podílení se na ochraně přírody, krajiny a životního prostředí, podílení se na mimoškolní výchově dětí a mládeže na úseku rybářství, ochrany přírody, krajiny a životního prostředí a rozvíjení a popularizování rybářství a rybářského sportu. Hlavní činností Svazu je naplňování poslání a plnění úkolů vymezených ve Stanovách. Podnikání nebo jiná výdělečná činnost není hlavní činností Svazu ani jeho organizačních jednotek. Hlavní činnost Svazu a jeho organizačních jednotek může být financována především z členských příspěvků, příjmů za prodej povolenek k lovu ryb a

vodních organismů, příjmů z prodeje rybích násad a tržních ryb, grantů a dotací, darů a zisku z vedlejší hospodářské činnosti. Svaz a jeho organizační jednotky mohou vyvíjet vedlejší hospodářskou činnost pouze za účelem podpory hlavní činnosti nebo hospodárného využití spolkového majetku. Zisk z činnosti Svazu a jeho organizačních jednotek lze použít pouze pro spolkovou činnost včetně správy Svazu a organizačních jednotek. Předmětem vedlejší hospodářské činnosti Svazu je: a) pořádání odborných, společenských a sportovních akcí v oboru rybářství, b) výroba rybích násad a tržních ryb za účelem jejich prodeje. (Stanovy MRS, 2020)

Orgány Moravského rybářského svazu

Moravský rybářský svaz se člení na svazové orgány a pobočné spolky s vnitřní strukturou. Organizační struktura Svazu a celkově i vnitrosvazové fungování se uskutečňují na zásadách decentralizace, vnitrosvazové demokracie a jednoty organizačního seskupení. Základní organizační jednotkou Svazu je pobočný spolek s vlastním právním jednáním, který se zavazuje k povinnosti jednat v rozsahu vymezeném Stanovami MRS. Vnitrosvazová demokracie dává všem pobočným spolkům jejich začleněním do Svazu stejná práva i stejné povinnosti. Zároveň pobočné spolky nemohou vzájemně zasahovat do své působnosti mimo rámec vymezený stanovami, jednacím řádem a rozhodnutím o přenechání výkonu rybářského práva v rybářských revírech, kterými se řídí všechny orgány MRS. (Stanovy MRS, 2020)

Orgány pobočného spolku jsou dle Stanov MRS (2020): členská schůze, popřípadě schůze delegátů, výbor, předsednictvo výboru, kontrolní a revizní komise a statutární orgán.

Členská schůze – je nejvyšším orgánem pobočného spolku a svolává výbor pobočného spolku podle potřeby, nejméně jednou ročně jako výroční členskou schůzi. Na členské schůzi se rozhoduje o všech záležitostech pobočného spolku a kontroluje plnění rozhodnutí orgánů pobočného spolku a Svazu.

Výbor – řídí činnost pobočného spolku mezi zasedáními členských schůzí, skládá se minimálně z pěti členů a je volen členskou schůzí. Výbor na schůzi volí (i dovolává) ze svého středu předsedu a jednatele a další funkcionáře výboru.

Předsednictvo výboru – skládá se zpravidla z předsedy, jednatele, účetního a rybářského hospodáře. Rozhoduje o naléhavých záležitostech, předkládá svá rozhodnutí ke schválení výboru a pravidelně podává výboru zprávy o své činnosti. Předsednictvo se schází podle potřeby, zpravidla však jednou za měsíc.

Kontrolní a revizní komise – je dozorčím orgánem pobočného spolku, nezávislým na výboru či předsednictvu pobočného spolku. Kontrolní a revizní komise projednává finanční hospodaření pobočného spolku, hospodářský plán a plán úkolů na běžný rok, vyjadřuje se k nim a jejich plnění kontroluje. Je volena členskou schůzí a skládá se ze tří až pěti členů.

Svazovými orgány jsou dle Stanov MRS (2020): sjezd, svazový výbor, svazová rada, svazová kontrolní a revizní komise, kárný senát, svazová kárná komise a statutární orgán.

Nejvyšším svazovým orgánem je sjezd. Základním úkolem svazových orgánů je řídit a koordinovat činnost pobočných spolků, vytvářet předpoklady k provádění výkonu rybářského práva na úrovni odpovídající soudobým podmínkám a chránit a prosazovat zájmy Svazu a jeho organizačních jednotek.

Webové stránky a komunikace se členy svazu

Moravský rybářský svaz provozuje webové stránky, kde pod doménou mrsbrno.cz mohou zájemci nalézt obecné informace o fungování svazu. Hlavní panel obsahuje položky obsahující informace ohledně postupů pro začínající rybáře, ceník, podmínky lovu, přehled rybářských revírů, základní informace o MRS a kontakty. Na úvodní stránce jsou zobrazeny aktuální opatření a důležitá upozornění. Pod kapitolou rybářské revíry je rozdělení na pstruhové a mimopstruhové revíry uveřejněn kompletní seznam revírů včetně popisu, GPS souřadnic s příloženým odkazem pro mapy z najdirevir.cz. V části stránek, které se zabývají základními informacemi o MRS, jsou k nalezení i informace o historii sportovního rybářství na Moravě, informace o vzdělávání, společenské a výzkumné činnosti, spolupráce s partnerskými institucemi, o zarybňování i o plánovaných akcích. Na stránkách je uveden i historický vývoj různých ukazatelů a vztažné předpisy a legislativa. (mrsbrno.cz, 2010)

4.3.1.3 Ostatní podnikatelské subjekty

V rámci České republiky působí řada podnikatelských subjektů, které spravují vodní plochy, na nichž za určitých podmínek umožňují lov ryb udicí. Definiuje je výrazná decentralizace, každý subjekt pečuje o maximálně jednotky vodních ploch, na kterých umožňuje lov ryb udicí. Zároveň neexistuje žádná ucelená centrální databáze „nesvazových“ vodních ploch s lovem ryb udicí, a to ani na úrovni orgánů státní správy; je proto možné počet usuzovat pouze ze specializovaných nabídkových katalogů (mrk.cz, vranka.cz, chytej.cz), u kterých je nicméně velký předpoklad, že nevidují kompletní data a některé vodní plochy v databázích chybí.

Tyto subjekty lze rozdělit na dva základní typy dle předmětu činnosti. Pro první typ je lov ryb udicí pouze doplňkovou činností, dominantní činnost subjektu je zpravidla založena na intenzivní produkci rybní obsádky, kterou následně zpracovává buď v rámci potravinářství a gastronomie, nebo prodává jako násadu do revírů Českého i Moravského rybářského svazu. Pro druhou skupinu subjektů je lov ryb udicí hlavní činností, která je i hlavním zdrojem příjmů; často ale nabízí další doplňkové služby, jako je ubytování nebo restaurační služby.

V rámci analýzy tohoto prostředí se práce zaměřuje na podrobnější popis tří vybraných typických subjektů z této kategorie, která provozuje lov ryb udicí jako hlavní činnost.

Jezera Katlov

Mezi nejznámější soukromé vody patří tři rybníky známého rybáře Jakuba Vágnera, které se nachází nedaleko Kutné hory. Jezera Katlov a Medenice svou nabídkou cílí na rybáře preferující lov trofejních kaprů, třetí rybník – Pohan – cílí na lov sumců. Celková výměra je přibližně 40 hektarů. (katlov.com, 2021)

Z pohledu všeobecných obchodních podmínek a pravidel lovu, které rybář musí dodržovat, je zjevné, že tento subjekt respektuje platnou legislativu a označuje vodní plochy jako „vodní plochy v režimu rybníkářství“ a důsledně se vyhýbá označení „revír“. Stejně tak povolenku k lovu ryb udicí označuje výhradně jako „Pověření k hospodářské těžbě ryb udicí“.

Protože se nejedná o revír, využívá subjekt konkurenční výhody a umožňuje metody lovu, které nejsou legislativou na revíru povoleny; konkrétně se jedná o povolení lovu na tři pruty (u revíru legislativa povoluje pouze pruty dva) a možnost lovu i během nočních hodin (v

případě revíru legislativa stanoví povolené denní doby lovu, standardně nelze lovit mezi 00:00 a 04:00). Jako doplňkové služby provozovatel dále nabízí ubytovací a restaurační služby, na těchto vodních plochách zároveň pořádá dětské tábory.

Nabízená cena povolenky na každý z rybníků se pohybuje mezi 1200Kč a 2000 Kč na jednoho rybáře za den; zároveň je přísně zakázáno ponechat si úlovek; ten musí být vždy s maximální šetrností puštěn zpět do vody. (katlov.com, 2021)

Pískovna Lysá

Pískovna Lysá se nachází ve Středočeském kraji, v okrese Nymburk. Jezero o rozloze 3 hektary nabízí lov ryb udicí od roku 2006 a je mezi rybáři dobře známé díky relativně nízké ceně 600-800 Kč/den lovu. Provozovatel nabízí rovněž víkendové (1800 Kč) a týdenní (3300 Kč) povolenky . (piskovnalysa.cz, 2021)

Z pohledu legislativy nicméně dochází provozovatelem areálu k řadě porušení. Předně systematicky označuje vodní plochu v režimu rybníkářství jako „rybářský revír“, ačkoli tato vodní plocha není orgány státní správy rybářským revírem vyhlášena; v krajním případě tak může být toto jednání posuzováno jako klamání spotřebitele dle Zákona o ochraně spotřebitele, č.634/1992 Sb., § 5, odst. 3 (f):

„Obchodní praktika se rovněž považuje za klamavou, pokud ve věcných souvislostech, s přihlédnutím ke všem jejím rysům a okolnostem, vede nebo může vést k tomu, že spotřebitel učiní rozhodnutí ohledně koupě, které by jinak neučinil, a pokud zahrnuje (...) jakékoli uvádění výrobku nebo služby na trh, včetně srovnávací reklamy, které vede k záměně s jiným výrobkem nebo službou.“

Podobně jako jezera Katlov nabízí nonstop rybolov a některé další doplňkové služby – například prodej a zapůjčení rybářského vybavení, návnad a nástrah a také možnost pronájmu bivačovních míst. Nad rámec výše uvedeného má dle výpisu z veřejného Registru živnostenského podnikání (rzp.cz, 2021) provozovatel pozastavené živnostenské oprávnění; i přes to nadále pod identifikačním číslem tohoto subjektu prodej povolenek nadále realizuje.

Jezero Nebesák

Jezero Nebesák se nachází v blízkosti Havířova a jeho rozloha je téměř 9 hektarů. Mezi rybáři je známý díky kvalitní obsádce lososovitých ryb a dravců. Cena denní povolenky se pohybuje od 200 Kč do 400 Kč dle zvolené rybolovně techniky a ročního období. Standardním režimem je chyt' a pust', rybář tedy nemá možnost si ulovenou rybu ponechat. V určitých případech a u vybraných druhů ryb je nicméně možnost odkoupit ulovenou rybu za ceníkové sazby nad rámec ceny povolenky k lovu. (jezeronebesak.cz, 2021)

Provozovatel jezera označuje tuto vodní plochu jako „revír“, ačkoli obdobně jako u Pískovny Lysé k ustanovení této plochy revírem ze strany státní správy nikdy nedošlo. Kromě možnosti lovit ryby nonstop (která je povolena v režimu rybníkářství, v režimu rybníku nikoli) provozovatel zároveň nabízí lov ryb „na dírkách“ – tedy pod ledem. I tato možnost je příslušnou legislativou přísně zakázána, a to jak na revíru, tak na plochách v režimu rybníkářství. Dle §13, odst.2 Zákona 99/2004 Sb. o rybářství je při lovu v rybářském revíru a podrevíru zakázáno:

„Používat prostředků výbušných, otravných nebo omamných látek, používat bodců jakéhokoliv druhu, lapaček, udic bez prutů, dále vidlic a rozsošek, jakož i střílet ryby, tlouci ryby, chytat je na šňůry, do rukou a do ok, užívat k lovu ryb elektrického proudu, lovit ryby pod ledem.“ (§13, odst.2 Zákon 99/2004 Sb. o rybářství)

Jak je z výše uvedeného evidentní, poskytovatelé lovu ryb udicí mimo struktury rybářských svazů i přes násobně vyšší ceny povolenek oproti členským povolenkám obou svazů získávají klientelu zejména díky umožnění rybolovných technik, které jsou v klasickém režimu revíru zakázány. V řadě případů ale své vodní plochy za revíry označují, což je možné považovat za potenciální klamání spotřebitele. V některých případech, díky nedostatečným kontrolním mechanismům ze strany státní správy, dochází dokonce k využívání plošně zakázaných technik lovu nebo podnikání v oboru bez potřebného živnostenského oprávnění.

4.4 Porovnání nejvýznamnějších spolků působících v odvětví

V rámci ČR se v segmentu výkonu rybářského práva dominantně pohybují dva spolky; Český a Moravský rybářský svaz. Doplní je některé drobné komerční subjekty, které umožňují lov ryb udicí v rámci chovných rybníků v režimu rybníkářství, tedy nikoli na vyhlášených revírech, jejichž uživateli jsou dominantně oba rybářské svazy.

4.4.1 1. hledisko – Ekonomika a struktura příjmů

Řádným členem svazu se může stát pouze jedinec, který úspěšně složil znalostní zkoušky a obdržel následně rybářský lístek. (Stanovy ČRS, 2016) Rybářský lístek vydává obecní úřad v místě trvalého bydliště žadatele a je možné si ho zakoupit na 1 rok, 3 roky, 10 let, nebo na dobu neurčitou. Členové se rozdělují do třech kategorií, a to podle věkového hlediska. Jsou to dospělí (od osmnácti let), mládež (od 15 do 18 let) a děti (od začátku povinné školní docházky do 15 let). Členem Českého rybářského svazu se jedinec stává prostřednictvím členství v pobočném spolku – místní organizaci. (rybarsky-listek.cz, 2021)

S tímto členstvím však vznikají určité povinnosti, mezi které dle stanov ČRS (2016) patří mj. povinnost uhradit zápisné, členské příspěvky a brigády. Jednotlivé sazby dle různých kategorií jsou znázorněny v tabulce č.2. V tabulce jsou zmíněny ceny členských příspěvků dvou konkurenčních svazů, a to jak Českého rybářského svazu (ČRS) tak i Moravského rybářského svazu (MRS). Z pohledu cílů práce je klíčovým bodem fakt, že Český rybářský svaz považuje dle Stanov ČRS (2016) všechny výše zmíněné platby, tzn. úhradu brigád, členskou známku i povolenku k lovu ryb za členský příspěvek, který je dle Zákona o daních z příjmů osvobozen od daně z příjmu.

„Od daně jsou osvobozeny a) členský příspěvek podle stanov, statutu, zřizovacích nebo zakladatelských listin, přijatý 1. zájmovým sdružením právnických osob, u něhož členství není nutnou podmínkou k provozování předmětu podnikání nebo výkonu činnosti, 2. spolkem, který není organizací zaměstnavatelů, nebo evropskou politickou nadací „ (§19 zákona č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů)

V případě Moravského rybářského svazu je situace totožná pouze v případě členského příspěvku – povolenka k lovu dle Stanov MRS (2020) není formou členského příspěvku a podléhá tak zdanění příjmu. Tabulky sloužící pro porovnávání ekonomiky a příjmů svazů jsou zpracovány z dat pro rok 2020.

Tabulka č.2 – Porovnání cen členských příspěvků

Kategorie		Cena	
		MRS	ČRS
Členské známky	Dospělí	1 250 Kč	500 Kč
	Mládež od 16 do 18	neumožňuje	200 Kč
	Děti do 15 let	450 Kč	100 Kč
	Udržovací	200 Kč	neumožňuje
Zápisné		1 000 Kč	+/- 1000 Kč
Brigády		neumožňuje	+/- 920 Kč

Zdroj: rybsvaz.cz (2019e), mrsbrno.cz (2010b) - Vlastní zpracování

Členské známky – Ať už se jedná o MRS či ČRS, všichni členové daného svazu musí každý rok zaplatit členskou známku. Ceny u každého svazu se liší. Zatímco ČRS rozlišuje ceny na tři věkové kategorie, MRS má ceny pro veškerou mládež nad 15 let stejné, jako pro dospělé. Oproti ČRS však mají zavedené ještě tzv. udržovací příspěvky, které jsou určeny pro členy, kteří si chtějí udržet členství, avšak v následujícím roce chytat ryby na svazových vodách neplánují a nebudou si tudíž kupovat povolenku k lovu ryb.

Tabulka č.3 v návaznosti na tyto ceny zobrazuje počet přijatých členských známek a celkový příjem za členské známky pro jednotlivé svazy.

Tabulka č.3 – Příjmy z členských příspěvků

Kategorie		MRS		ČRS	
		POČET (ks)	PŘÍJEM	POČET (ks)	PŘÍJEM
Členské známky	Dospělí	62 720	78 400 000 Kč	224 676	112 338 000 Kč
	Mládež od 16 do 18	0	0	6 488	1 297 600 Kč
	Děti do 15 let	6 512	2 930 400 Kč	27 565	2 756 500 Kč
	Udržovací	416	83 200 Kč	0	0
Celkem		69 648	81 413 600 Kč	258 729	116 392 100 Kč

Zdroj: Heimlich a kol. (2021a), Habán a kol. (2021) - Vlastní zpracování

Dle tabulky č.3 je zřejmé, že počty členů a poplatníků členských známek se mezi svazy velice liší. Zatímco MRS v roce 2020 přijal dohromady 69 648 členských příspěvků různých hodnot, ČRS přijal o téměř 190 000 příspěvků více. Mnohem menší rozdíl je však u celkových hodnot příjmů. Přestože ČRS přijal mnohem větší částku a to 116 392 100 Kč, tak MRS i přes menší počet přijatých poplatků přijal celých 81 413 600 Kč. Čemuž odpovídají mnohem vyšší (více než o 50% vyšší) sazby příspěvků pro jednotlivé kategorie členů u MRS než u ČRS.

Zápisné – Je jednorázovým poplatkem, který zaplatí nový člen při zápisu. MRS má cenu fixní, avšak u ČRS se cena pohybuje na různých úrovních dle jednotlivých místních organizací, v jejichž kompetenci je jednorázový poplatek stanovit a který výběr tohoto poplatku administrativně zajišťují. Vzhledem k tomu, že neexistuje centrální informační systém s jednotnou evidencí členů, nelze z agregovaných dat přesně stanovit počet nových členů díky nemožnosti identifikovat rozdíl mezi novými členy a členy, kteří svou působnost v rámci ČRS a MRS ukončují. (Stanovy ČRS, 2016, Stanovy MRS, 2020)

Brigády – Další povinností řádného člena ČRS je plnění povinnosti brigád. Ty je možné buď fyzicky odpracovat, nebo uhradit v hotovosti. Výše brigád je stanovena místní organizací, které je rybář členem. (Stanovy ČRS, 2016) Odvíjí se zejména od toho, zda tato organizace hospodaří na revíru, nebo provozuje rybochovné zařízení. Jedná se spíše o historické dědictví, v posledních dekádách manuální práci členů nahrazuje především mechanizace a dle zjištěných zkušeností více než 80 % místních organizací neumožňuje odpracování brigádnické povinnosti a přímo stanoví povinnou úhradu finanční formou. (Heimlich, 2021a) I z tohoto důvodu Moravský rybářský svaz tuto povinnost s vydáním nových aktualizovaných Stanov k 1.1.2020 zrušil a cenu brigádnické povinnosti transformoval do navýšení platby členské známky. Týká se to tedy pouze ČRS. V tabulce č.4 jsou zobrazeny průměrné ceny brigád místních organizací řadících se pod jednotlivé územní svazy ČRS. (rybsvaz.cz, 2019a)

Tabulka č.4 – Průměrné ceny brigád podle územních svazů ČRS

Územní svaz	Průměrná cena
Praha	481 Kč
Středočeský	1 043 Kč
Jihočeský	856 Kč
Západočeský	571 Kč
Severočeský	1 075 Kč
Východočeský	1 545 Kč
Moravskoslezský	867 Kč
Celkový průměr	920 Kč

Zdroj: rybsvaz.cz (2019a) - Vlastní zpracování

Celkovým průměrem cen brigád je 920 Kč. Ceny brigád u jednotlivých místních organizací se liší i o řády několika tisíc korun. Dětem do 15 let nelze dle platné legislativy uložit pracovní povinnost, a proto je tato věková kategorie od povinnosti úhrady brigád osvobozena. (v § 35 odst.1 Občanský zákoník č. 89/2012 Sb.) Celkové příjmy z brigád na území ČRS jsou zobrazeny v tabulce č.5

Tabulka č.5 – Příjmy ČRS z brigád

Kategorie	ČRS	
	POČET ČLENŮ	PŘÍJEM
Dospělí	224 676	206 701 920 Kč
Mládež od 16 do 18	6 488	2 984 480 Kč
Děti do 15 let	osvobození	0 Kč
Celkem		209 686 400 Kč

Zdroj: Heimlich (2021a) - Vlastní zpracování

Na základě vypočtených informací z tabulky je zřejmé, že největším podílem brigád přispívají dospělí poplatníci, což je v návaznosti na počet členů logické vysvětlení. Celková částka příjmů z brigád pro ČRS je tedy necelých 210 milionů korun. MRS svým zrušením brigád sice přichází, avšak v návaznosti na zrušení této povinnosti byla navýšena cena členských příspěvků.

Povolenny

ČRS i MRS vydávají několik druhů povolenek k lovu ryb s různým rozsahem platnosti. Nejširší platnost mají celorepublikové povolenky, které platí na revírech obou svazů po celé České republice. Dalším druhem jsou celosvazové povolenky, které opravňují rybáře k lovu ryb na celém území daného svazu toto však platí pouze pro ČRS. U obou svazů následují územní povolenky jednotlivých územních svazů a místní povolenky na některé rybářské revíry (zejména revíry samostatně hospodařících místních organizací, které nevložily vlastní vodní plochy do systému celosvazového rybolovu). U MRS jsou kromě celorepublikových povolenek prodávány povolenky k lovu ryb, které sice platí po celém území MRS, avšak vzhledem k historii vzniku MRS – oddělení jednoho z územních svazů jsou účtovány na podobné úrovni, jako územní povolenky u MRS. Platnost všech povolenek je vždy nejdéle 1 kalendářní rok.

Povolenku vydává místní organizace, ve které je člen organizován. Avšak pouze za předpokladu, že splnil všechny podmínky pro udělení povolenky. V tabulce č. 6 jsou zobrazeny ceny obou svazů při prodeji celorepublikových povolenek. (rybsvaz.cz, 2019e)

Tabulka č.6 – Ceny ročních celorepublikových povolenek

Kategorie		Cena	
		MRS	ČRS
Celorepubliková	Pstruhová	3 700 Kč	3 700 Kč
	Mimopstruhová	3 600 Kč	3 600 Kč

Zdroj: rybsvaz.cz (2019e), mrsbrno.cz (2010b) - Vlastní zpracování

Celorepubliková povolenka je vždy dostupná pouze pro členy jednoho ze svazů a spojuje celosvazovou povolenku ČRS a územní povolenku MRS. Zajímavým faktem je, že dle platného smluvního dokumentu „Statut celorepublikového rybolovu“ si oba sledované celky vzájemně uznávají platbu členských příspěvků za účelem získání celorepublikové povolenky; tzn. prostřednictvím celorepublikové povolenky její držitel získává přístup k výkonu rybářského práva na revírech subjektu za cenu členské povolenky, ačkoliv není členem daného spolku. Aby bylo možné vypočítat příjmy, je nutné k ceně znát počet prodaných povolenek tohoto typu, což je zobrazeno v tabulce č.7 (rybsvaz.cz, 2019d)

Tabulka č.7 – Počty prodaných ročních celorepublikových povolenek

Kategorie		Počet	
		MRS	ČRS
Celorepubliková	Pstruhová	80	190
	Mimopstruhová	736	1 870

Zdroj: Heimlich a kol. (2021a), Habán a kol. (2021) - Vlastní zpracování

U obou svazů jasně převládá prodej mimopstruhových povolenek. Prodej pstruhových povolenek je více než 9x menší. Prodej pstruhových povolenek je u ČRS dvakrát tak velký jako u MRS a u mimopstruhových povolenek je rozdíl ještě výraznější. Dohromady se v roce 2020 prodalo na úrovni obou svazů 816 pstruhových a 2060 mimopstruhových povolenek. V tabulce č.8 jsou zobrazeny částky celkových příjmů z prodeje ročních celorepublikových povolenek jak pro MRS, tak pro ČRS i podle jednotlivých druhů revírů. (rybsvaz.cz, 2019a)

Tabulka č.8 – Příjmy z prodeje ročních celorepublikových povolenek

Kategorie		Částka	
		MRS	ČRS
Celorepubliková	Pstruhová	296 000 Kč	703 000 Kč
	Mímopstruhová	2 649 600 Kč	6 732 000 Kč
Celkem		2 945 600 Kč	7 435 000 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Vzhledem k tomu, že ceny celorepublikových povolenek jsou u obou svazů stejné, rozdíly příjmů z prodeje se oproti počtům prodaných povolenek nijak neliší. MRS získal prodejem celorepublikových povolenek necelé tři miliony korun a ČRS získal téměř 7,5 milionu Kč. Princip přerozdělení financí, získaných z prodeje celorepublikových povolenek mezi oba subjekty vychází z jednoduchého principu, který definuje Statut celorepublikového rybolovu. Tento dokument, mající formu bilaterální smlouvy, stanoví cenu celorepublikové povolenky jako prostý součet ceny celosvazové povolenky ČRS a územní povolenky MRS (odděleně pro pstruhový a mímopstruhový režim), navýšený o manipulační poplatek (pro rok 2021 stanovený na 50 Kč). Vzájemné vypořádání probíhá vzájemnou úhradou ceny celosvazové a územní povolenky ČRS a rozdělení administrativního poplatku v poměru 50:50 (rybsvaz.cz, 2019d) Jak již bylo zmíněno, další kategorií povolenek jsou povolenky celosvazové, které jsou takto nazývány pouze na úrovni ČRS. V níže zmíněných tabulkách jsou zaznamenány pouze počty a částky Českého rybářského svazu. V praxi to znamená, že při vlastnictví této povolenky je uživatel oprávněn chytat ve všech revírech spadajících pod ČRS bez výjimky, avšak za předpokladu plnění pravidel a nařízení, jako je např. omezená doba lovu ryb. Ceny ročních celosvazových povolenek jsou zobrazeny v tabulce č.9. (Heimlich, 2021a)

Tabulka č.9 – Ceny ročních celosvazových povolenek

Kategorie			Cena	
			MRS	ČRS
Celosvazová	Pstruhová	Dospělí	xxx	2 600 Kč
		Mládež	xxx	1 500 Kč
		Děti	xxx	700 Kč
	Mímopstruhová	Dospělí	xxx	2 550 Kč
		Mládež	xxx	1 400 Kč
		Děti	xxx	650 Kč

Zdroj: rybsvaz.cz (2019e), mrsbrno.cz (2010b) - Vlastní zpracování

Ceny ročních celosvazových povolenek se pohybují od 650 do 2600 Kč. Do kategorie děti spadají děti od věku povinné školní docházky do 15 let. Za mládež jsou považovány děti mezi 16 a 18 lety a od osmnácti let včetně jsou tito jedinci řazeni do kategorie dospělí. Počty prodaných ročních celosvazových povolenek jsou zobrazeny v tabulce č.10. Celkový příjem ČRS z prodeje ročních celosvazových povolenek je k nalezení v tabulce č.11.

Tabulka č.10 – Počty prodaných ročních celosvazových povolenek

Kategorie			Počet	
			MRS	ČRS
Celosvazová	Pstruhová	Dospělí	xxx	2 060
		Mládež	xxx	130
		Děti	xxx	239
	Mimopstruhová	Dospělí	xxx	47 443
		Mládež	xxx	3 088
		Děti	xxx	6 313

Zdroj: Heimlich a kol. (2021a), Habán a kol. (2021) - Vlastní zpracování

Tabulka č.11 – Příjmy z prodeje ročních celosvazových povolenek

Kategorie		Počet	
		MRS	ČRS
Celorepubliková	Pstruhová	xxx	5 718 300 Kč
	Mimopstruhová	xxx	129 406 300 Kč
Celkem		0 Kč	135 124 600 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Podobně jako u celorepublikových povolenek, i u celosvazových povolenek jasně převládá prodej povolenek na mimopstruhové revíry. Celkový počet prodaných povolenek se dle jednotlivých revírů liší o téměř 54 tisíc kusů a z příjmového hlediska získá ČRS prodejem mimopstruhových ročních povolenek o téměř 124 milionů korun více než u prodeje povolenek na pstruhové revíry.

Územní povolenky jsou prodávány na jednotlivá území. MRS tyto povolenky prodává na území celého Moravského rybářského svazu a ČRS prodává tyto povolenky na území jednoho ze sedmi územních svazů. Počty prodaných povolenek v jednotlivých kategoriích jsou zobrazeny níže v tabulce č.12.

Tabulka č.12 – Počty prodaných ročních územních povolenek

Kategorie			Počet	
			MRS	ČRS
Územní	Pstruhová	Dospělí	2 150	7 452
		Mládež	155	575
		Děti	244	1323
	Mimopstruhová	Dospělí	51 215	118 902
		Mládež	3 315	9 234
		Děti	6 712	15 769

Zdroj: Heimlich a kol. (2021a), Habán a kol. (2021) - Vlastní zpracování

Zatímco počty prodaných územních povolenek u Moravského rybářského svazu dosahují u dospělých mimopstruhových povolenek dosahují těsně přes 51 000 kusů tak počty ČRS u toho to typu povolenek jsou téměř dvojnásobné. Největším zaznamenaných rozdílem těchto organizací jsou pak rozdíly počtu dětských povolenek. U dětských pstruhových povolenek byl zaznamenán počet u ČRS až 5,5x větší než u Moravského rybářského svazu.

Tabulka č.13 – Ceny ročních územních povolenek

Subjekt	Kategorie	Mimopstruhová	Pstruhová
Územní svaz Prahy	Dospělí	1 100 Kč	1 100 Kč
	Mládež + ZTP	500 Kč	500 Kč
	Děti	300 Kč	300 Kč
Středočeský územní svaz	Dospělí	1 400 Kč	1 400 Kč
	Mládež, ZTP a důchodci nad 70 let	1 000 Kč	1 000 Kč
	Děti	500 Kč	500 Kč
Jihočeský územní svaz	Dospělí	1 600 Kč	1 600 Kč
	Mládež	800 Kč	800 Kč
	Děti	400 Kč	400 Kč
Západočeský územní svaz	Dospělí	1 400 Kč	1 400 Kč
	Mládež a ZTP	700 Kč	700 Kč
	Děti	250 Kč	250 Kč
Severočeský územní svaz	Dospělí	1 450 Kč	1 500 Kč
	Mládež + ZTP	725 Kč	750 Kč
	Děti	360 Kč	375 Kč
Východočeský územní svaz	Dospělí	1 300 Kč	1 500 Kč
	Mládež, ZTP	700 Kč	800 Kč
	Děti	400 Kč	500 Kč
Moravskoslezský územní svaz	Dospělí	1 600 Kč	1 700 Kč
	Mládež, ZTP	1 050 Kč	1 200 Kč
	Děti	300 Kč	400 Kč
MRS	Dospělí	950 Kč	1 000 Kč
	Mládež, ZTP	500 Kč	500 Kč
	Děti	300 Kč	300 Kč

Zdroj: rybsvaz.cz (2019a) - Vlastní zpracování

Vzhledem k historii vzniku MRS je relevantní porovnávat ceny územních povolenek MRS s cenami povolenek jednotlivých územních svazů. Z tabulky č.13 je zřejmé, že cena MP územní povolenky 950Kč pro MRS je ze všech zmíněných svazů nejnižší. Dalším nejnižším je pak územní povolenka pro dospělé na území územního svazu města Prahy s částkou 1100Kč. Částka 500 Kč pro mládež je společně se stejnou částkou svazu Prahy opět nejnižší. Pro děti má nejnižší částku 250 Kč nastavenou západočeský územní svaz a hned po něm je s cenou 300 Kč opět Praha a MRS. U povolenek ke pstruhovým revírům se MRS opět pohybuje mezi nejnižšími cenami ze všech územních revírů v rámci svazů v ČR. Příjmy z těchto počtů jsou vyjádřeny v tabulce č.14.

Tabulka č.14 – Příjmy z prodeje ročních územních povolenek

Kategorie		Mimopstruhová		Pstruhová	
		Počet	Příjmy	Počet	Příjmy
ČRS	roční dospělí	118 902	169 156 100 Kč	7 452	11 228 500 Kč
	roční mládež od 16 do 18 let	9 234	7 727 225 Kč	575	495 000 Kč
	roční mládež do 15 let	15 769	5 534 790 Kč	1 323	501 150 Kč
Celkem		143 905	182 418 115 Kč	9 350	12 224 650 Kč
MRS	roční dospělí	51 215	48 654 250 Kč	2 150	2 150 000 Kč
	roční mládež od 16 do 18 let	3 315	1 657 500 Kč	155	77 500 Kč
	roční mládež do 15 let	6 712	2 013 600 Kč	244	73 200 Kč
Celkem		61 242	52 325 350 Kč	2 549	2 300 700 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Příjmy z prodeje mimopstruhových ročních územních povolenek v roce 2020 činily u ČRS 182 418 115 Kč a u MRS 52 325 350 Kč. Nižší zásluhu na příjmech má u obou svazů prodej povolenek pstruhových revírů. U ČRS byly příjmy dohromady 12 224 650 Kč a u MRS 2 300 700 Kč. Celkové příjmy z prodeje celorepublikových, celosvazových a územních povolenek jsou zobrazeny v tabulce č.15.

Tabulka č.15 – Celkové příjmy z prodeje ročních povolenek

Kategorie	ČRS		MRS	
	počet	příjem	počet	příjem
Celorepublikové	2 060	7 435 000 Kč	816	2 945 600 Kč
Celosvazové	59 273	135 124 600 Kč	xxx	xxx
Územní	153 255	194 642 765 Kč	63 791	54 626 050 Kč
Celkem	214 588	337 202 365 Kč	64 607	57 571 650 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Celkový počet prodaných ročních povolenek za rok 2020 byl pro ČRS 214 588 a pro MRS 64 607, což je o necelých 70 % méně. Celkový příjem ČRS z prodeje ročních povolenek činil 337 202 365 Kč a u MRS 57 571 650 Kč. Částka příjmů MRS je o 83 % nižší než u ČRS, tudíž je zřejmé že MRS má celkově nižší příjem na jednu prodanou povolenku. Tabulka č.16 zobrazuje celkovou strukturu příjmů z členské základny.

Tabulka č.16 – Celková struktura příjmů z členské základny

Příjmy	ČRS	MRS
Členské známky	116 392 100 Kč	81 413 600 Kč
Brigády	209 686 400 Kč	xxx
Roční povolenky k lovu	337 202 365 Kč	57 571 650 Kč
Celkem	663 280 865 Kč	138 985 250 Kč
Průměrný příjem z držitele povolenky	3 091 Kč	2 151 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

4.4.2 2. hledisko – revíry a vodní plochy, využívané Svazy

Dle informací Ministerstva zemědělství, jakožto gesčního ministerstva, pod které spadá agenda rybářství, je 97,9 % revírů v České republice svěřeno do péče Českému nebo Moravskému rybářskému svazu. Ministerstvo zemědělství zajišťuje správu přibližně na 93,4 % délky všech vodních toků v České republice. Asi 6,6 % se na správě vodních toků podílejí ostatní subjekty, mezi které patří například Ministerstvo obrany, správy Národních parků a ostatní fyzické a právnické osoby. (eagri.cz, 2021)

Český rybářský svaz v roce 2021 pečuje o 1770 revírů a podrevírů o celkové rozloze 35,384 tisíc hektarů, Moravský rybářský svaz pečuje o 319 revírů o rozloze 7,322 tisíc hektarů, což je zobrazeno v tabulce č.17.

Tabulka č.17 – Počet a výměra revírů a podrevírů

Subjekt	režim revíru	počet revírů a podrevírů	výměra revírů (ha)
Český rybářský svaz	MP	1253	32051,2
	P	517	3333,1
	MP + P	1770	35384,3
Moravský rybářský svaz	MP	240	6838,8
	P	79	483,8
	MP + P	319	7322,6

Zdroj: Heimlich a kol. (2021a), Habán a kol. (2021) - Vlastní zpracování

4.5 Bariéry vstupu do odvětví

Vstup nových konkurentů do odvětví rybářství provází řada bariér, což deformuje zdravé konkurenční prostředí a upevňuje pozici rybářských svazů. Důvod vzniku těchto bariér, respektive nechuti státní správy tyto bariéry eliminovat a otevřít oblast lovu ryb udicí konkurenčnímu prostředí je zejména fakt, že podpora lovu ryb udicí je považován za strategickou oblast v národním zájmu. Navýšení objemu konzumace ryb, a to zejména sladkovodních, prosívá díky obsahu omega-3 mastných kyselin k lepšímu zdravotnímu stavu a je proto státem systematicky podporována. Více než 30 % celkového objemu konzumace sladkovodních ryb v ČR pochází z lovu ryb udicí na revírech Českého a Moravského rybářského svazu. (Spurný, 2017) Komerční podnikatelské subjekty nemají v rámci své podnikatelské činnosti zájem umožnit lovicím rybářům ponechání úlovku, na rozdíl od rybářských svazů, které jsou díky stanoveným povinným zarybňovacím plánům nuceny podporovat rychlou obrátku vysazených ryb v revírech a umožnit rybářům jejich ponechání a konzumaci dle pravidel výkonu rybářského práva podle příslušné legislativy (Zákon o rybářství 99/2004sb. a Vyhláška č. 197/2004 Sb. k provedení zákona o rybářství)

V oblasti lovu ryb udicí tak potenciální zájemce o vstup do odvětví naráží na tyto bariéry:

4.5.1 Konečné množství základního faktoru: vodních ploch

Pro poskytování možnosti výkonu rybářského práva je naprosto klíčovým faktorem být vlastníkem nebo správcem vodního díla nebo toku, na kterém by mohlo být rybářské právo vykonáváno. V České republice je přibližně 159.339 hektarů vodních ploch, a to včetně řek (49,7 tis. ha), umělých vodních nádrží (36,26 tis. ha) a přírodních vodních nádrží (53 tis. ha). (ceskovdatech.cz, 2018) Téměř 25 % z této hodnoty zabírají revíry v péči Českého a Moravského rybářského svazu určené pro sportovní rybolov (21,2 %) a produkce násad (3,8 %); dohromady se jedná o výměru přesahující 44 tisíc hektarů. Dalších 40,2 tisíc hektarů zabírají chovné rybníky produkčních subjektů, které sdružuje Rybářské sdružení ČR – tyto vodní plochy primárně slouží k intenzivnímu chovu ryb a pro výkon rybářského práva jsou novému subjektu nedostupné. (cz-ryby.cz, 2020) Velká část ze zbývajících vodních ploch podléhá legislativním omezením, které znemožňují výkon rybářského práva – typicky ochrana vodárenských nádrží podle zák. č. 254/2001 Sb. (Vodní zákon) nebo například lokace v přísně chráněných oblastech národních parků.

Převážná většina vodních ploch je tak buď k výkonu rybářského práva nevhodná, nebo je na nich již sportovní rybolov nebo intenzivní chov ryb provozován. Tvorba nových vodních děl je technologicky zdlouhavá a finančně velmi náročná; i přes to, že ke stavbě rybníka na vlastním pozemku stačí od roku 2018 pouze ohláška stavebnímu úřadu, náklady na vybudování 1 ha rybníka se pohybují dle podmínek podloží od 1,8 do 5 mil. Kč. (praha-priroda.cz, 2020)

Nabídka již existujících rybníků je velmi omezena a poptávka zásadním způsobem převyšuje nabídku. Ačkoli dle soudních znaleckých odhadů se cena vodní plochy rybníka pohybuje od 40 do 90 Kč za m² (400 – 900 tis.Kč /ha), tržní nabídky jsou mnohonásobně vyšší – na realitních serverech je běžná cena dle lokality a rozlohy od 250-500 Kč/m² (2,5-5 mil. Kč/ha). (drazebnisin.cz, 2018)

V případě revírů v pstruhovém režimu konkurenční prostředí neexistuje vůbec. Pstruhový rybolov lze provozovat pouze na menších řekách s dostatkem kvalitní vody a vysokým množstvím kyslíku; všechny tekoucí vody jsou v ČR ve vlastnictví státu a dekrety na výkon rybářského práva k nim byly přiděleny před rokem 2004 Českému a Moravskému rybářskému svazu, tedy s dobou trvání na neurčito. Subjekty mimo rybářské svazy tak nemají žádnou příležitost v oblasti pstruhového rybolovu získat vodní plochy, na kterých by bylo možné pstruhy chovat nebo lovit.

4.5.2 **Legislativní podmínky výkonu rybářského práva**

Zákon o rybářství a prováděcí vyhláška stanoví celou řadu povinností, které musí uživatel revíru nebo rybníkář splnit, aby mohl lov ryb udicí ve své vodní ploše provozovat. V případě, že se jedná o revír, má uživatel stanovenou zarybňovací povinnost – tedy minimální počty jednotlivých druhů ryb, které povinně musí do rybníku každoročně vysadit. Vždy na konci roku poté musí splnění této povinnosti orgánům státní správy prokazovat. V zájmu komerčního provozovatele ale není umožnit rybářům si ulovenou rybu ponechat a pravidelně provádět rychlý obrát obsádky; v zájmu provozovatele je udržet v revíru, pokud možno co nejvyšší množství trofejních ryb tak, aby byl jeho revír pro rybáře atraktivní. Pravidelná povinnost vysazování by tak vedla ke kumulaci a zahuštění rybí obsádky do takové míry, že by pak byla nejen vzájemným potravním konkurentem (vedoucí k omezení váhových přírůstků), ale zejména k vyšší náchylnosti ryb na virová a bakteriální onemocnění, které mohou vést ke kompletnímu úhynu celé obsádky.

Zároveň má uživatel revíru jasně stanovené, jaká pravidla musí rybáři na jeho revíru dodržovat – od minimální lovné míry, přes hájení druhů v různých ročních obdobích, omezení nebo zákaz některých rybolovných technik až po povinný zákaz lovu během nočních hodin. Tato omezení jsou v přímém rozporu se zájmy provozovatele, který potřebuje nabídnout klientům konkurenční výhodu a vyjít vstříc poptávce rybářů, které nedokáže uspokojit nabídka rybářských svazů (kde musí být výše uvedená pravidla bezvýhradně respektována). (Zákon o rybářství 99/2004sb. a fragment #f2534836 vyhlášky č. 197/2004 Sb. k provedení zákona o rybářství)

Zároveň je dle platné legislativy ryba, vysazená do revíru, považována za „res nullius“, tedy věc ničí. (Lubovský) To znamená, že okamžikem vysazení ryby do revíru přestává být uživatel revíru majitelem ryby a nemůže tak požadovat například odškodnění v případě škod způsobených zvláště chráněnými predátory (vydra), náhradu škody v případě nezaviněné otravy a další. Tato investice je tak značně riziková. (Rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 1 As 50/2010 – 101 ze dne 5. října 2011)

V případě, že by se provozovatel rozhodl vést svou vodní plochu v režimu rybníkářství, čelí dle Zákona 99/2004 Sb. o rybářství podobné administrativní zátěži jako uživatel revíru. Musí být registrovaným chovatelem, každoročně poskytovat orgánům státní správy podrobný přehled produkce a výlovků, evidenci užitého krmení a cizorodých látek. Z pohledu pravidel sportovního rybolovu je sice legislativa mírnější, limituje pouze základní parametry typu zákazu lovu ryb výbušninami, elektřinou nebo pod ledem, ale výrazně omezuje například strukturu vysazených ryb z pohledu zachování biodiverzity a ochrany životního prostředí před invazními a nepůvodními druhy. Zároveň ne každou vodní plochu je možné evidovat v režimu rybníkářství – zákon o rybářství stanoví celou řadu pravidel a parametrů, které jsou podmínkou pro ustanovení vodní plochy v tomto režimu. Typicky se jedná o podmínku možného vypuštění vodní plochy, což eliminuje pískovny, přírodní nádrže, vodní toky, lomy a podobné vodní útvary.

Z výše uvedených důvodů velká část malých subjektů, které poskytují možnost výkonu rybářského práva, provozuje svou činnost v poloilegalitě a s vědomím nízké pravděpodobnosti kontrol ze strany státní správy legislativou daná pravidla nedodržuje.

4.5.3 Cenová politika rybářských svazů

Celý systém rybářských svazů generuje obrovské úspory z rozsahu a práce s neplacenou prací svých členů i bezplatným užíváním vod ve vlastnictví státu; zároveň na tyto revíry úspěšně čerpá dotace ve výši desítek milionů korun ročně. Z toho důvodu si můžou rybářské svazy nastavit extrémně nízké ceny povolenek k lovu, což představuje jednu z hlavních konkurenčních výhod, které mají. Srovnání cen povolenek poskytuje tabulka č.18; přepočítání nákladů na vycházku vychází z průměrného počtu 29 docházek člena ČRS za rok 2020. (Heimlich, 2021a)

Tabulka č.18 – Srovnání cen povolenek

Subjekt	Cena roční povolenky	Přepočet na den	Náklady na vycházku	Na kolika revírech platí
Celosvazová povolenka ČRS (vč. brigád i člen. příspěvku)	4 050,00 Kč	11,10 Kč	139,66 Kč	1770
Svazová povolenka MRS (vč. členských příspěvků)	2 200,00 Kč	6,03 Kč	75,86 Kč	324
Jezero Katlov	x	1 600,00 Kč	1 600,00 Kč	1
Pískovna Lysá	x	800,00 Kč	800,00 Kč	1
Jezero nebesák	x	400,00 Kč	400,00 Kč	1

Zdroj: Vlastní zpracování

Jak je z tabulky patrné, přepočítání ceny povolenky na den je až 160x nižší u svazových povolenek než u povolenky soukromého subjektu; v případě přepočtu na jednu docházku průměrného rybáře je stále cena zlomková ve srovnání s náklady na docházku ke komerčnímu subjektu mimo svazové struktury.

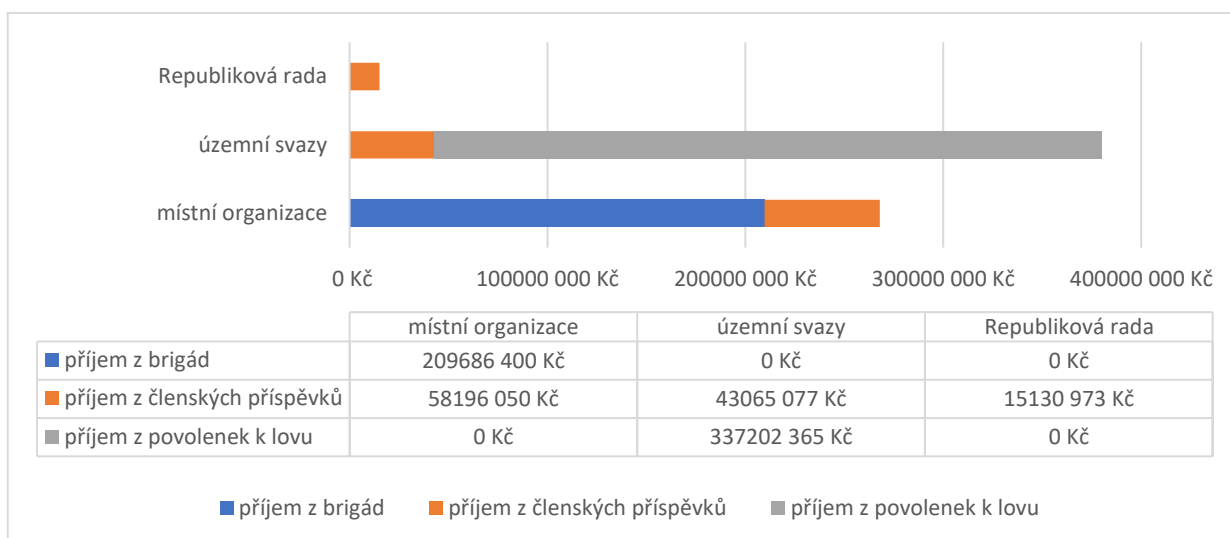
Zároveň díky tomu, že svazové povolenky platí na velké množství různorodých revírů, poskytují svým členům možnost volby i příležitost si ulovenou rybu odnést pro vlastní spotřebu, což je pro velkou část rybářů důležitým faktorem. Více než 31% konzumace sladkovodních ryb v ČR pochází z lovu ryb udicí na revírech ČRS. (Heimlich, 2021a)

4.6 Predikce budoucího vývoje v oblasti a identifikace rizik

Pro stanovení rizik je na úvod nutné rozklíčovat strukturu příjmů a výdajů vybraného uživatele revíru, kterým je Český rybářský svaz, a to z pohledu jejich interního rozdělení mezi jednotlivé organizační složky a účel, kterému tyto zdroje příjmů slouží. Příjem z finančního plnění brigád je vždy příjmem dané místní organizace, která je dle platných Stanov ČRS oprávněna stanovit jejich výši. Již ze svého principu slouží k uhrazení nákladů péče o majetek místní organizace – zejména nemovitý majetek.

Příjem ze členských známek je vždy dělen mezi tři organizační úrovně. Usnesením XVII. Republikového sněmu ČRS z 21.11.2018 je tento příjem alokován 50 % místní organizaci jejíž je plátce členem, 37 % náleží územnímu svazu který danou organizaci sdružuje a 13 % je určen Republikové radě jako hlavnímu spolku. Příjmy z této kategorie jsou určeny pro úhradu personálních nákladů organizačních složek a financování činností, které přímo nesouvisí s výkonem rybářského práva – například organizaci dětských rybářských kroužků, rybářských závodů, propagačním a dalším aktivitám. Příjem z povolenek k lovu ryb slouží k úhradě nákladů spojených s péčí o svěřené revíry a příjem z nich slouží k zarybnění a úhradě nájmu. Tato příjmová složka je v rámci příjmové struktury nejdůležitější (tvoří více než 50 % všech příjmů ČRS). Struktura příjmů dle organizačních složek je zobrazena v grafu č.13.

Graf č.13 – Struktura příjmů dle organizačních složek ČRS

Zdroj: Heimlich (2021a,b) - Vlastní zpracování

Další příjmovou složkou jsou nárokové a nenárokové dotace. (Heimlich, 2021b) Mezi nárokové dotace patří zejména operační program Rybářství, ze kterého Český rybářský svaz čerpá ročně 24 mil. Kč zejména na revitalizace vodních ploch a nákup technického vybavení. Dalšími zdroji je například národní Dotační titul 17 (Podpora mimoprodukčních funkcí rybářských revírů), který nárokově přispívá až 800 Kč na hektar vodní plochy s roční alokací 22 mil. Kč. Celkem organizační složky ročně čerpají státní podporu v průměrné výši 54 mil. Kč. (Heimlich, 2021a)

Z pohledu péče o revíry tvoří hlavní nákladové složky dvě oblasti; nájem za vodní plochy určené k výkonu rybářského práva a náklady na povinné zarybnění revírů dle stanovených zarybňovacích plánů.

V rámci dekretů, na základě kterých jsou revíry ve státním vlastnictví svěřeny k užívání, jsou pevně stanovené i zarybňovací plány, tedy minimální množství ryb v daných věkových kategoriích, které je povinen uživatel revíru každoročně vysadit. V případě vybraného uživatele (ČRS) jsou údaje zaznamenány v tabulce č.19.

Tabulka č.19 – Zarybňovací plán ČRS

Druh ryby	Plán dle dekretu	Skutečně vysazeno	Skutečně vysazeno	Hodnota vysazených ryb	Cena za kg vysazených ryb
	(kusů)	(kusů)	(kilogramů)	Kč	Kč
Amur bílý	65467	155450	79894	5 576 655 Kč	69,8 Kč
Bílá ryba	502520	787189	64941	2 408 473 Kč	37,1 Kč
Bolen dravý	51940	55445	272	138 300 Kč	508,5 Kč
Candát obecný	896885	845495	11195	6 246 391 Kč	558,0 Kč
Cejn velký	149750	171997	40667	1 399 179 Kč	34,4 Kč
Hlavatka obecná	3600	2715	110	108 600 Kč	987,3 Kč
Jelec jesen	20000	478910	1508	1 028 904 Kč	682,3 Kč
Jelec tloušť	149000	83060	454	200 378 Kč	441,4 Kč
Kapr obecný	2225153	2582228	2913555	156 635 570 Kč	53,8 Kč
Karas	0	150	25	500 Kč	20,0 Kč
Lín obecný	438785	427920	65655	5 353 634 Kč	81,5 Kč
Lipan podhorní	236770	270743	2739	2 643 371 Kč	965,1 Kč
Maréna	14800	9450	120	94 700 Kč	789,2 Kč
Mník jednovousý	1021700	2303726	213	594 737 Kč	2 792,2 Kč
Okoun říční	10300	151845	11911	675 741 Kč	56,7 Kč
Ostatní	7700	93140	7591	216 870 Kč	28,6 Kč
Ostroretka stěhovavá	324900	510750	1076	979 043 Kč	909,9 Kč
Parma obecná	93700	170602	312	1 448 698 Kč	4 643,3 Kč
Plotice obecná	10000	92510	2580	78 250 Kč	30,3 Kč
Podoustev říční	32500	395062	174	834 904 Kč	4 798,3 Kč
Pstruh duhový	530960	345341	97429	10 096 585 Kč	103,6 Kč
Pstruh obecný	776720	1180169	26518	7 762 403 Kč	292,7 Kč
Siven americký	86739	70080	14213	1 716 954 Kč	120,8 Kč
Sumec velký	42745	42475	2455	671 648 Kč	273,6 Kč
Štika obecná	590238	1672404	37198	10 497 842 Kč	282,2 Kč
Tolstolobik	3360	813	357	13 280 Kč	37,2 Kč
Úhoř říční	172700	1797202	3035	6 831 157 Kč	2 250,8 Kč
Celkem	8462632	14698311	3386197	224 257 957 Kč	x

Zdroj: Heimlich (2021b) - vlastní zpracování

Z výše uvedené tabulky vyplývá průměrná cena násadové ryby za kilogram. Cena zejména dravců, reofilních a lososovitých druhů ryb na kilogram je výrazně vyšší u násady než u ryb určených ke konzumaci. Důvodem je vysazení ryb v nízkých věkových kategoriích (jednoleté ryby nebo plůdek); nelze tak srovnávat tržní hodnotu 1 kilogramu ryby na pultech obchodu a 1 kilogramu ročních ryb, protože se jedná o desítky jedinců.

Následující tabulky č. 20 a č.21 kalkulují hodnotu povinných zarybňovacích plánů na revírech v pstruhovém a mimopstruhovém režimu. K výpočtu byl využit poměrný odpočet hodnoty vícenásobného zarybňování dle průměrné ceny vysazeného kusu daného druhu ryby. Rozdělení na pstruhový a mimopstruhový režim vychází z obecné struktury ichtyofauny pstruhových vod, do kterých je vysazován pouze lipan, pstruh obecný a duhový a siven americký.

Tabulka č.20 – Hodnoty zarybňovacích plánů na mimopstruhových revírech

<i>Mimopstruhové revíry</i>		
Druh ryby	Plán dle dekretu	Hodnota povinného ZP
	<i>(kusů)</i>	<i>(Kč)</i>
Amur bílý	65467	2 348 581 Kč
Bílá ryba	502520	1 537 504 Kč
Bolen dravý	51940	129 557 Kč
Candát obecný	896885	6 626 053 Kč
Cejn velký	149750	1 218 202 Kč
Hlavatka obecná	3600	144 000 Kč
Jelec jesen	20000	42 969 Kč
Jelec tloušť	149000	359 455 Kč
Kapr obecný	2225153	134 975 730 Kč
Karas	0	0 Kč
Lín obecný	438785	5 489 564 Kč
Maréna	14800	148 313 Kč
Mník jednovousý	1021700	263 765 Kč
Okoun říční	10300	45 837 Kč
Ostatní	7700	17 929 Kč
Ostroretka stěhovavá	324900	622 792 Kč
Parma obecná	93700	795 671 Kč
Plotice obecná	10000	8 459 Kč
Podoustev říční	32500	68 684 Kč
Sumec velký	42745	675 917 Kč
Štika obecná	590238	3 704 981 Kč
Tolstolobik	3360	54 884 Kč
Úhoř říční	172700	656 432 Kč
celkem	6827743	159 935 277 Kč

Zdroj: Heimlich (2021b) - vlastní zpracování

Tabulka č.21 – Hodnoty zarybňovacích plánů na pstruhových revírech

<i>Pstruhové revíry</i>		
Druh ryby	Plán dle dekretu	Hodnota povinného ZP
	<i>(kusů)</i>	<i>(Kč)</i>
Lipan podhorní	236770	2 311 679 Kč
Pstruh duhový	530960	15 523 447 Kč
Pstruh obecný	776720	5 108 771 Kč
Siven americký	86739	2 125 098 Kč
Celkem	8462632	25 068 996 Kč

Zdroj: Heimlich (2021b) - vlastní zpracování

Na základě těchto dat je možné kalkulovat průměrnou hodnotu ročního zarybňovacího plánu v přepočtu na jeden hektar obhospodařovaného revíru Českého rybářského svazu. Viz tabulka č. 22. Vzhledem k tomu, že zarybňovací plán je dle Zákona 99/2004 Sb. o rybářství vždy stanoven prvoinstančním rybářským orgánem, tedy orgánem státní správy a reflektuje parametry vodní plochy (nikoli to, kdo na daném revíru hospodaří), je možné vzhledem k rozsahu kalkulovaného vzorku níže uvedenou kalkulaci vztáhnout také na revíry Moravského rybářského svazu i dalších uživatelů revírů, kteří podkladová data veřejnosti neposkytují.

Tabulka č.22 – Průměrná hodnota zarybňovacího plánu na 1 hektar

Režim	Výměra (ha)	Náklady minimálního ZP	Náklady na ZP / ha
mimopstruhový	32051,2	159 935 277 Kč	4 990 Kč
pstruhový	3333,1	25 068 996 Kč	7 521 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Dalším nákladem na provoz revíru je výše nájmu za hektar dané vodní plochy. V případě pstruhových revírů je tato informace irelevantní – ze své podstaty jsou pstruhové revíry vždy řeky a potoky, které jsou ve vlastnictví státu, který hospodaření na nich svěřuje uživateli revíru vždy bezúplatně.

Dle tabulky č.23 je zřejmé, že v případě mimopstruhových revírů se průměrná cena dlouhodobých nájmu rybníků pohybuje na úrovni 3300 Kč/ha; při odhadovaných 32 % hospodaření ČRS na vodách v soukromém vlastnictví tvoří průměrný náklad na nájem vodní MP plochy 1036 Kč. (Heimlich, 2021b)

Tabulka č.23 – Průměrná hodnota výše nájmu za vodní plochy

Režim	Výměra (ha)	Náklady na ZP / ha	Náklady na nájem vodní plochy	Celkem
mimopstruhový	32051,2	4 990 Kč	1 036 Kč	6 026 Kč
pstruhový	3333,1	7 521 Kč	0 Kč	7 521 Kč

Zdroj: rybsvaz.cz (2019a) - Vlastní zpracování

4.6.1 Riziko: Legislativní změna platnosti dekretů

Klíčovým pojmem v kontextu výkonu rybářského práva je tzv. dekret. Tím dle Zákona 99/2004 Sb. o rybářství uděluje prvoinstanční rybářský orgán (Ministerstvo zemědělství nebo Krajský úřad, dle místní příslušnosti k revíru) možnost výkonu rybářského práva na revíru externímu subjektu – například rybářským svazům. Součástí dekretu je rovněž zarybňovací plán, udávající, kolik ryb v daných druzích a věkových kategoriích je uživatel revíru každoročně povinen do revíru minimálně vysadit. Zároveň stanoví další podmínky výkonu rybářského práva směrem k jeho uživateli – například maximální počet prodaných povolenek k lovu.

V období platnosti zákona č. 102/1963 Sb. (do roku 2004) nebylo možné udělovat dekry k revíru jiným nestátním subjektům, než Českému a Moravskému rybářskému svazu. Z tohoto období pochází drtivá většina dekretů k vodním plochám, na kterých tyto subjekty nadále hospodaří. Klíčové je, že platnost těchto dekretů je neomezená a bezúplatná, tzn. s výjimkou stanovení povinnosti zarybnění revírů je užívání vod k výkonu rybářského práva (pokud jsou tyto vody ve vlastnictví státu) vždy bez dalších nákladů na pronájem vodních ploch.

Tyto podmínky nezměnil ani zákon č. 99/2004 a původní dekry tak zůstávají v platnosti za původních podmínek, tzn. s neomezenou platností a bezúplatným užíváním. To přináší ČRS a MRS jednoznačnou konkurenční výhodu ve srovnání s jinými subjekty a

vytváří bariéru vstupu do odvětví, protože platná legislativa reálně neumožňuje dalším subjektům vstoupit do výkonu rybářského práva na vodních plochách ve vlastnictví státu.

Dekrety, udělené po roce 2004, již jsou vydávány na dobu omezenou s možností změnit uživatele revíru po uplynutí jeho platnosti – standardně je nutné dekry obnovovat po deseti letech. V praxi se to ale týká pouze vodních ploch v soukromém vlastnictví (rybníků), které ale tvoří majoritní část vodních ploch určených k výkonu rybářského práva. V případě, že by došlo k otevření platnosti dekretů vydaných před rokem 2004 a zavedení nájmu za revíry ve vlastnictví státu na tržní úroveň, znamenalo by to dle tabulky č.24 - roční zvýšení nákladů Českého rybářského svazu o 83,56 mil. Kč.

Tabulka č.24 - Odhad zvýšení nákladů při zavedení nájmu

Režim	Výměra (ha)	Náklady na nájem vodní plochy	Celkem/ha	Změna
mimopstruhový	32051,2	3 300 Kč	105 768 960 Kč	+ 72 563 917 Kč
pstruhový	3333,1	3 300 Kč	10 999 230 Kč	+ 10 999 230 Kč
celkem				83 563 147 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

4.6.2 Riziko: Změna daňového zvýhodnění

Další konkurenční výhodou, která vede k poškození konkurenční soutěže, je osvobození většiny příjmů ČRS od daně z příjmu. Dle § 9 zákona č. 563/1991 Sb. o účetnictví jsou členské příspěvky neziskových organizací osvobozeny od daní z příjmu. Protože dle Stanov ČRS (2016) do této kategorie spadají nejen členské příspěvky, ale i finanční plnění brigád a prodej povolenek k lovu, jsou všechny tyto položky od daně z příjmu (oproti věcně totožným položkám u komerčních subjektů) osvobozeny. Pro projekci dopadu daňové zátěže v případě zavedení zdanění členských příspěvků by bylo nutné vyčíslit míru uznatelnosti výdajů před výpočtem daně. To není možné vzhledem k velké roztržitosti organizační struktury rybářských svazů, předpokládána proto byla obdobná čísla jako v případě výdajového paušálu v oblasti zemědělství, které je dle zákona č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů stanoveno na výši 80 %. 20 % všech příjmů z členských známek, brigád a povolenek by tak podléhalo 15% dani z příjmu. Výpočet výše daně z příjmu je vyobrazen v tabulce č. 25.

Tabulka č.25 – Výpočet daně z příjmu

Zdroj	Výše příjmu	Základ pro zdanění	Daň z příjmu
příjem z brigád	209 686 400 Kč	41 937 280 Kč	6 290 592 Kč
příjem z členských příspěvků	116 392 100 Kč	23 278 420 Kč	3 491 763 Kč
příjem z povolenek k lovu	337 202 365 Kč	67 440 473 Kč	10 116 071 Kč
celkem	663 280 865 Kč	132 656 173 Kč	19 898 426 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Z tabulky č. 25 je zřejmé, že zavedení zdanění příjmu z členských příspěvků by tak znamenalo zvýšení nákladů ČRS o 19,9 mil. Kč ročně při predikci 80 % uznatelných nákladů a dani z příjmu ve výši 15 %.

4.6.3 Riziko: Zrušení dotačních titulů

Dalším faktorem, který snižuje konkurenceschopnost komerčních subjektů na poli lovu ryb udicí, je existence dotačního titulu 17 - Mimoprodukční funkce rybářských revírů, kde je alokováno ročně přibližně 22 mil. Kč. (eagri.cz, 2021) Vzhledem k tomu, že oba rybářské svazy jsou takřka výhradními držiteli dekretů k revírům, jsou v této oblasti takřka výhradními žadateli. Další čerpání dotací pro subjekty ČRS, zejména na rekonstrukce vodních ploch, činnost s dětmi a mládeží nebo propagační aktivity pochází převážně z rozpočtu krajů, SZIF a rozpočtu měst a obcí; například v roce 2019 výše těchto dotací činila 53 mil. Kč. (Heimlich, 2021b)

V případě ukončení možnosti čerpat dotace (např. změnou priorit jejich alokace ze strany orgánů EU v případě OP Rybářství nebo zrušení národních dotačních programů) by roční pokles příjmů ČRS činil 75 mil. Kč.

5 Zhodnocení a doporučení

5.1 Zhodnocení

Na základě analýzy konkurenčního prostředí v odvětví rybářství by se dalo říci, že se jedná o model cenového vůdcovství, tedy o Oligopol s dominantní firmou. Postavení dominantní firmy zaujímá Český rybářský svaz, který je cenovým vůdcem. ČRS těží z mnoha výhod jako například z bezplatného užívání převážné většiny vod ve vlastnictví státu a z celkové podpory státu ve smyslu udělování dotací i daňových zvýhodnění.

Byla identifikována tři klíčová rizika, která by zásadním způsobem ovlivnila činnost Českého rybářského svazu, a to zejména z pohledu hospodaření. Jedná se o otevření Zákona o rybářství a jeho prostřednictvím rovněž otevření dekretů na revíry, což by vedlo k pravidelnému soutěžení svěřený výkonu rybářského práva na vyhlášených revírech na základě výše nabízeného nájmu vodních ploch. Dále se jedná o zdanění příjmu z členských příspěvků, mezi které patří finanční náhrada brigádnické povinnosti, členské známky a povolenky k lovu. Třetím rizikem je ztráta dotací, a to jak plošných – vyplácení částky na hektar revíru v rámci národních dotačních programů, tak i nenárokových, zejména z operačního programu Rybářství, které slouží např. k revitalizaci a opravám vodních ploch.

Pravděpodobnost, že tyto kroky budou realizovány, je dosti vysoká. Jedná se o jednu z posledních oblastí, kde stát umožňuje hospodářskou činnost na nemovitém majetku ve vlastnictví státu bezúplatně soukromému subjektu; pro srovnání, například myslivecká sdružení musí za využití honiteb ve vlastnictví státu pronájem platit. V případě operačního programu Rybářství z fondů EU je zase pravděpodobným scénářem postupný přesun alokovaných prostředků směrem k přímořským členským státům EU, kde intenzivní rybolov zásadním způsobem ovlivňuje mořské ekosystémy a finance z fondů EU by mohly sloužit k zajištění dlouhodobé udržitelnosti mořského rybolovu s důrazem na ekologické priority. Priorita národních dotačních programů je postupně předpokládána spíše směrem k budování nových vodních děl s důrazem na udržení vody v krajině, tzn. alokace prostředků do péče o již existující vodní plochy bude mít klesající tendenci.

Tomu odpovídá i situace na území členských států Evropské unie. Mimo Slovenskou republiku, kde působí Slovenský rybársky zväz (který byl za existence Československé socialistické republiky součástí ČRS) nelze najít v žádném jiném členském státě EU podobně významnou pozici jako má ČRS a MRS. Například v Německu platí pro každou spolkovou zemi zcela odlišná pravidla, vodní plochy jsou důsledně rozdělovány na vody spravované státem a na „klubové“ vody. Rybářské kluby v Německu jsou decentralizované, společné povolenky neexistují. Příjem za prodej povolenek na státní vody je příjmem dané spolkové republiky, za klubové vody platí rybářské kluby velmi vysoké nájmy. Státní vody nejsou zarybňované, platí na nich pravidlo povinnosti ponechání všech ryb, které dosáhnou nejmenší lovné míry, což je protikladem českého přístupu, kde je naopak trendem velkou část ryb pouštět. Cena povolenek na státních revírech v Německu je nicméně řádově srovnatelná s cenami povolenek ČRS / MRS, jsou však příjmem státu. Klubové vody v Německu jsou rybářskými kluby kvalitně zarybňovány, nicméně povolenky na ně jsou řádově dražší, pohybují se mezi 50 a 150 eur na jeden den; platnost je také pouze na jeden konkrétní revír nebo úsek řeky. Z pohledu tržního prostředí je tak oproti situaci v ČR konkurence značně vysoká. Podobná situace jako v Německu je také ve Francii, Itálii, Rakousku a severských státech.

V případě zdanění příjmu z členských příspěvků, pokud jsou tyto kotveny ve Stanovách daného spolku se jedná rovněž o velmi vysoké riziko. Na území České republiky působí více než 125 tisíc spolků, z toho je 99558 zapsaných spolků (tzn. hlavních) a 26497 spolků pobočných. V posledních pěti letech (od roku 2015) tak počet aktivních spolků narostl o více než 20 %. Lze předpokládat, že společně se zvyšujícím se zadlužením státu budou hledány další zdroje příjmů do státního rozpočtu a zdanění spolků na stejnou úroveň jako komerční subjekty je velmi pravděpodobným scénářem.

Vzhledem k délce procesu schválení legislativních návrhů lze ale předpokládat, že žádná z popisovaných rizik nemohou nastat v krátkém období. V případě otevření dekretů je minimální odhadovaný čas realizace změn (do zavedení nájmu za revíry ve vlastnictví státu) pět let s tím, že by byla stanovena výše nájmu současným uživatelům revírů a po desetiletém období by došlo k jejich přesoutěžení stejně, jako je tomu u dekretů vystavených po roce 2004. Zdánlivě dlouhá doba pěti let pro přijetí nového zákona o rybářství vychází z faktu, že orgány státní správy nejsou na podobnou změnu připraveny, například chybí

jakýkoli elektronický registr revírů a vodních ploch využívaných pro lov ryb udicí na úrovni státní správy. Lze tak očekávat v případě schválení legislativních změn odložení termínu vstupu v platnost do okamžiku, než by došlo k digitalizaci těchto vodních ploch.

V případě omezení dotačních titulů je možný dopad rychlejší, jsou zpravidla vypisována na víceletá období, během kterých jsou alokované prostředky v principu neměnné. Konkrétně aktuální operační program Rybářství je nástrojem čerpání prostředků z Evropského námořního, rybářského a akvakulturního fondu (ENRAF) v programovém období 2021–2027. Zde by se proto dal předpokládat pětiletý horizont, během kterého může být riziko snížení čerpaných dotací naplněno.

Relativně nejrychleji může nastat riziko otevření Zákona o dani z příjmů, který by stanovil povinnost danit i členské příspěvky neziskových organizací. V posledním desetiletém období (2011–2021) byl novelizován 49x. Pro srovnání, za stejné období byl Zákon o rybářství otevřen pouze 8x. Předpokládána je tedy proto nejvyšší míra rizika právě v této oblasti, a to již ve dvouletém horizontu, který odpovídá běžné rychlosti geneze návrhu legislativní změny od připomínkového řízení po uvedení do praxe. Tabulka č.26 popisuje, jak zle hodnotit finanční dopad popisovaných změn na Český rybářský svaz z pohledu rizik v čase.

Tabulka č.26 – Finanční dopad změn na ČRS

Zdroj	Dvouletý horizont	Pětiletý horizont
Zdanění členských příspěvků	19 898 426 Kč	19 898 426 Kč
Snížení čerpaných dotací		75 000 000 Kč
Platba nájmu za státní vodní plochy		83 563 147 Kč
Celkový negativní vliv v čase	19 898 426 Kč	178 461 573 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Z tabulky č. 26 je zřejmé, že ve dvouletém horizontu hrozí nárůst ročních nákladů (resp. nárůst daňového zatížení) o 19,9 mil. Kč, v pětiletém horizontu se jedná o nárůst až o 178,46 mil. Kč.

5.2 Doporučení

Z pohledu dlouhodobého udržení vyrovnaných rozpočtů Českého rybářského svazu je navrhovaným opatřením navýšení příjmu z členských příspěvků, konkrétně zvýšením cen povolenek k lovu ryb, a to postupným navyšováním tak, aby bylo zabráněno jednorázovému šoku, který by mohl zapříčinit propad zájmu členské základny o nákup povolenek. Navrhovaný postup při zdražování povolenek je znázorněn v tabulce č. 27.

Tabulka č.27 – Navrhovaný postup při zdražování povolenek

Položka / Rok	2022	2023	2024	2025	2026
Průměrná cena povolenky	1 571 Kč	1 744 Kč	1 936 Kč	2 149 Kč	2 385 Kč
Meziroční navýšení ceny povolenky (%)	x	11 %	11 %	11 %	11 %
Počet prodaných povolenek	241.588	241.588	241.588	241.588	241588
příjem z prodeje povolenek	379 534 748 Kč	421 283 570 Kč	467 624 763 Kč	519 063 487 Kč	576 160 471 Kč
Meziroční nárůst příjmu	0	41 748 822 Kč	46 341 193 Kč	51 438 724 Kč	57 096 984 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

K tomu, aby v pětiletém horizontu byl při fixovaném počtu prodaných povolenek (241.588 ks) a aktuální průměrné ceně roční povolenky 1571 Kč dosaženo požadované navýšení příjmů v pětiletém horizontu o 178,4 mil. Kč, je nutné během následujících čtyř let meziročně navyšovat cenu všech druhů povolenek o 11 %. Cílová cena průměrné povolenky pro zajištění příjmu, který bude eliminovat vliv zmíněných rizik, činí 2385 Kč, což odpovídá kumulativnímu nárůstu o 51,8 %. Navrhované ceny povolenek je dále nutné meziročně navyšovat o inflaci a případný nárůst cen vstupů, zejména energií a cen násad ryb. Dodatečný příjem, získaný navýšením cen povolenek v období prvních pěti let (nebo do okamžiku, než nabude účinnosti některé nebo všechna zmiňovaná rizika), doporučuji alokovat do zvláštního fondu, ze kterého bude hrazen strategický nákup dostupných revírů od soukromých majitelů do vlastnictví ČRS, což povede ke zmírnění rizika nárůstu hladiny nájmu za revíry v budoucnosti a s tím souvisejících vícenákladů. Dalším možným využitím tohoto fondu je rezerva na období, kdy dojde k vypršení platnosti desetiletých dekretů a tyto budou soutěženy nejvyšší nabídkou za nájem; zvláště u rybářsky atraktivních revírů nebo revírů ve strategických lokalitách kolem městských aglomerací lze předpokládat, že bude nutné nabídnout výši nájmu vysoko nad běžný rámec tržních podmínek.

6 Závěr

Diplomová práce byla vypracována na téma oligopolní konkurence ve vybraném odvětví. Vybraným odvětvím bylo odvětví rybářství, ve kterém působí především Český rybářský svaz, Moravský rybářský svaz a mnoho dalších menších subjektů. Odvětví rybolovu je formováno zejména legislativou, a působení hlavních svazů je závislé na ekonomicko – právním vztahu mezi svazy, jakožto mezi uživateli revírů a orgánů státní správy rybářství. Diplomová práce je zaměřena především na charakteristiku klíčových faktorů vzniku oligopolního postavení Českého a Moravského rybářského svazu v oblasti sportovního rybolovu v České republice a zároveň nalezení rizik a možnosti dopadů případných hrozících změn v legislativě.

Hlavním cílem diplomové práce byla charakteristika demografických a socioekonomických faktorů, které formovaly legislativní vývoj úseku rybářství na území České republiky od roku 1873 do současnosti, a to včetně současného zmíněného vztahu, jakožto klíčového faktoru vzniku oligopolního postavení Českého a Moravského rybářského svazu v oblasti sportovního rybolovu v České republice. Dílčím cílem práce byla identifikace zásadních bariér pro vstup dalších konkurentů na trh prostřednictvím porovnání jednotlivých subjektů (rybářských svazů a dalších menších subjektů) působících v oblasti rybářství.

Pro teoretickou část diplomové práce byla využita deskriptivní metoda analýzy legislativních, demografických a socioekonomických faktorů. Nejprve byly celkově představeny typy tržních struktur, byl definován pojem konkurence a rozlišení dlouhého a krátkého období. Následovalo představení modelu dokonalé konkurence, předpoklady pro jeho vznik a podmínky maximalizace zisku. V rámci popisu nedokonalé konkurence byly představeny všechny její typy. Pro jednotlivé typy tržních struktur spadajících pod model nedokonalé konkurence byly zmíněny základní charakteristiky vzniku, předpoklady vzniku bariér pro vstup do odvětví a vytváření cen subjektů působících na trhu. Dále byly u těchto typů znázorněny tvorby zisku a uvažování firem při tvorbě optimálního výstupu v tomto typu konkurenčního prostředí. U oligopolu byly rovněž popsány jeho typy a jednotlivé modely rozhodování o optimálním množství i o ceně při působení dvou firem na trhu. V rámci popisu monopolu byla rovněž popsána cenová diskriminace. Poslední kapitolou

teoretické části diplomové práce byl popis role úřadu pro hospodářské soutěže a základní informace o této instituci.

Ve vlastní práci byla nejprve představena základní charakteristika vybraného odvětví, kterým bylo odvětví rybářství. Byly představeny dvě základní oblasti, které je třeba rozlišovat, včetně jejich podrobného popisu i historie vzniku. Dále byly vymezeny důležité pojmy a následně byl představen zákon č. 99/2004 Sb. O rybníkářství, výkonu rybářského práva, rybářské stráží, ochraně mořských rybolovných zdrojů a o změně některých zákonů (zákon o rybářství). V rámci kapitoly o historii byl představen historický vývoj výkonu rybářského práva na území ČR, historický vývoj rybníkářství na území ČR, vývoj legislativy rybářství na území ČR a v neposlední řadě také historický vývoj a vznik svazů na území ČR. Dále byla představena současná situace v odvětví rybářství a jednotlivé subjekty (svazy), které v odvětví působí. U Českého rybářského svazu (ČRS) i u Moravského rybářského svazu (MRS) byly zmíněny základní údaje, předmět činnosti, volené orgány a informace o jejich komunikaci se členy svazu a webových stránkách. Důležitým prvkem byly určeny v odvětví rybářství vedle dvou hlavních svazů i menší soukromé subjekty. Z těchto organizací bylo krátce představeno několik z nich.

Další kapitolou vlastní práce bylo porovnání nejvýznamnějších spolků působících v odvětví. Porovnání bylo uskutečněno především u ČRS a MRS, a to ze dvou hledisek. Prvním hlediskem byla ekonomika a struktura příjmů. Nejprve byly porovnány ceny členských příspěvků, z nichž byly pomocí počtů prodaných členských známek vypočítány i příjmy z členských příspěvků. Stejným způsobem byly vypočteny i další příjmy obou svazů. Výstupem tohoto hlediska byla tabulka Celkových příjmů za rok z členské základny, které pro ČRS činilo hodnotu 663 280 865 Kč, což znamená průměrný příjem 3 091 Kč z jednoho držitele povolenky. Pro MRS byla hodnota celkových příjmů za rok 138 985 250, což vzhledem počtu členů vyšlo na 2 151 Kč průměrného příjmu za jednoho držitele povolenky. Druhým hlediskem bylo porovnávání počtu revírů a vodních ploch využívaných svazy. Celková výměra revírů ČRS je dohromady 35 384,3 ha a MRS hospodaří na výměře 7 322,6 ha revírů.

Následovala kapitola věnující se bariérám vstupu na trh. První zmíněnou bariérou bylo konečné množství základního faktoru, kterým jsou vodní plochy. Druhou bariérou byly označeny legislativní podmínky výkonu rybářského práva, pod které spadá celá řada povinností a nařízení, které musí uživatel revíru či rybníkář plnit. Poslední zmíněnou bariérou byla cenová politika rybářských svazů a úspory z rozsahu, kterým napomáhá bezplatné užívání vod ve vlastnictví státu. Výstupem tohoto hlediska bariér bylo porovnání cen povolenek jak u ČRS, MRS, tak i u vybraných tří zmíněných soukromých subjektů. Přepočtené náklady na den pro lov ryb je u ČRS 11,10 Kč, u MRS 6,03 Kč, u Jezera Katlov 1 600 Kč, V Pískovně Lysé 800 Kč a na Jezeru Nebesák 400 Kč. Přepočtená cena povolenky na den vyšel až 160x nižší u svazových povolenek než u povolenky soukromého subjektu. Konkurenční prostředí v odvětví rybářství bylo označeno jako model cenového vůdcovství, tedy jako Oligopol s dominantní firmou, kdy postavení dominantní firmy zaujímá Český rybářský svaz.

V rámci kapitoly Predikce budoucího vývoje a identifikace rizik byla na úvod rozklíčována struktura příjmů a výdajů vybraného uživatele revíru, kterým byl Český rybářský svaz. Na základě známých hodnot byla vypočtena průměrná hodnota ročního zarybňovacího plánu ČRS a byly zmíněny průměrné hodnoty výše nájmu za vodní plochy. Dále byly identifikovány tři rizika, u kterých byla určena vysoká míra pravděpodobnosti. Prvním rizikem byly označeny případné legislativní změny platnosti dekretů a s tím se pojící hrozba navýšení nákladů o nájemné. Z dostupných informací bylo vypočteno navýšení nákladů při této situaci až o 83,5 milionu Kč za rok. Jako další riziko byla zmíněna změna daňového zvyhodnění. V případě, že by bylo zrušeno osvobození většiny příjmů ČRS od daně z příjmů, znamenalo by to pro ČRS dle propočtů navýšení nákladů o necelých 20 milionů Kč ročně. Posledním, avšak rovněž velice pravděpodobným rizikem bylo označeno riziko zrušení dotačních titulů. V případě ukončení možnosti čerpat dotace (např. změnou priorit jejich alokace ze strany orgánů EU v případě OP Rybářství nebo zrušení národních dotačních programů) by roční pokles příjmů ČRS činil 75 mil. Kč.

Po kapitole predikce vývoje a identifikace rizik bylo v rámci kapitoly zhodnocení vypočteno, že pokud by nastala všechna tři rizika, mohly by v pětiletém horizontu vyrůst náklady ČRS až o 178,5 milionu Kč. Součástí zhodnocení bylo rovněž zmíněno porovnání situace v ČR se situací na území ostatních členských států Evropské unie.

Kromě identifikace rizik a určení možných dopadů bylo výstupem praktické části rovněž doporučení. Navrhovaným opatřením bylo navýšení příjmu z členských příspěvků, konkrétně zvýšením cen povolenek k lovu ryb, a to postupným navyšováním tak, aby bylo zabráněno jednorázovému šoku, který by mohl zapříčinit propad zájmu členské základny o nákup povolenek. K tomu, aby v pětiletém horizontu bylo při fixovaném počtu prodaných povolenek (241.588 ks) a aktuální průměrné ceně roční povolenky 1571 Kč dosaženo požadované navýšení příjmů v pětiletém horizontu o 178,4 mil. Kč, je nutné během následujících čtyř let meziročně navyšovat cenu všech druhů povolenek o 11 %. Cílová cena průměrné povolenky pro zajištění příjmu, který bude eliminovat vliv zmíněných rizik, činí 2385 Kč, což odpovídá kumulativnímu nárůstu o 51,8 %. Dodatečný příjem, získaný navýšením cen povolenek v období prvních pěti let (nebo do okamžiku, než nabude účinnosti některé nebo všechna zmiňovaná rizika), bylo doporučeno alokovat navýšené části příjmů do zvláštního fondu, ze kterého bude hrazen strategický nákup dostupných revírů od soukromých majitelů do vlastnictví ČRS, což povede ke zmírnění rizika nárůstu hladiny nájmu za revíry v budoucnosti a s tím souvisejících vícenákladů. Dalším možným využitím tohoto fondu je rezerva na období, kdy dojde k vypršení platnosti desetiletých dekretů a tyto budou soutěženy nejvyšší nabídkou za nájem.

7 Seznam použitých zdrojů

7.1 Seznam literárních zdrojů

BRČÁK, Josef, SEKERKA, Bohuslav a SVOBODA, Roman. *Mikroekonomie: teorie a praxe*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013. ISBN 978-80-7380-453-4.

FRANK, Robert H. a BERNANKE, Ben. *Ekonomie*. Praha: Grada, 2003. Profesionál. ISBN 80-247-0471-4.

HABÁN, Václav a kol. *Zpráva o činnosti Moravského rybářského svazu za rok 2020*, Praha 2021

HEIMLICH, Roman a kol. *Zpráva o činnosti Českého rybářského svazu za rok 2019*, Praha: 2020

HEIMLICH, Roman a kol. *Zpráva o činnosti Českého rybářského svazu za rok 2020*, Praha: 2021 a

HEIMLICH, Roman a kol. *Zpráva za období 2019–2021*, Český rybářský svaz, Praha: 2021 b

HOŘEJŠÍ, Bronislava, SOUKUPOVÁ, Jana, MACÁKOVÁ, Libuše a SOUKUP, Jindřich. *Mikroekonomie*. 6. aktualizované a doplněné vydání. Praha: Management Press, 2018. ISBN 978-80-7261-538-4.

HOLMAN, Robert. *Mikroekonomie: středně pokročilý kurz*. 3. aktualizované vydání. V Praze: C.H. Beck, 2018. Beckovy ekonomické učebnice. ISBN 978-80-7400-397-4.

JUREČKA, Václav. *Mikroekonomie*. 3., aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing, 2018. Expert (Grada). ISBN 978-80-271-0146-7.

KOČICA, Tomáš, Panely ČRS, Informační panely rybářství – Historie rybářství. Praha (2019) Dostupné na výstavách Země živitelka [cit. 31. 8. 2021].

MANKIW, N. Gregory. *Zásady ekonomie*. Praha: Grada, 1999. Profesionál. ISBN 80-7169-891-1.

MUSIL, Petr. *Mikroekonomie středně pokročilý kurz*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009. ISBN 978-80-7380-207-3

SAMUELSON, Paul Anthony a NORDHAUS, William D. *Ekonomie: 19. vydání*. Praha: NS Svoboda, 2013. ISBN 978-80-205-0629-0.

SPURNÝ, Petr a kol. *Socioekonomická studie sportovního rybolovu v České republice*, Mendelova univerzita v Brně, Brno: 2017

STANOVY ČRS, Český rybářský svaz, z. s. Praha – Nad Olšínami. *Stanovy Českého rybářského svazu*, z. s. 2016

STANOVY MRS, Moravský rybářský svaz, z. s. Brno. *Stanovy Moravského rybářského svazu*, z. s. 2020

ŠÍMA, Alexander. Zákon o rybářství: komentář. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2017. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7552-836-0.

7.2 Seznam internetových zdrojů

CESKOVDATECH: Česko v datech – Vodní plochy v Česku [online]. [cit. 2021-11-12]. Dostupné z: <https://www.ceskovdatech.cz/clanek/111-vodni-plochy-v-cesku/>

CZ-RYBY: Rybářské sdružení České republiky – Produkce a trh ryb [online]. [cit. 2021-11-12]. Dostupné z: <http://www.cz-ryby.cz/produkce-ryb/produkce-a-trh-ryb>

ČSÚ: Počet neziskových institucí zahrnutých do satelitního účtu podle právní formy za rok 2019 [online]. [cit. 2021-11-20]. Dostupné z: <https://apl.czso.cz/pll/rocenka/rocenka.presB>

DRAZEBNISIN: Znalecký posudek č. 18717-1468/2018 Zdroj: [online]. [cit. 2021-11-12]. Dostupné z: https://www.drazebnisin.cz/upload/1827/1827_review.pdf

EAGRI: Voda – Správci vodních toků nás [online]. 2021 [cit. 2021-11-10]. Dostupné z: <https://eagri.cz/public/web/mze/voda/spravci-vodnich-toku/>

JEZERONEBESAK: Jezero Nebesák – o nás [online]. 2021 [cit. 2021-11-10]. Dostupné z: <http://www.jezeronebesak.cz/o-nas>

KATLOV: Jezero Katlov – o nás [online]. 2021 [cit. 2021-11-10]. Dostupné z: <https://katlov.com>

LAW.MUNI: Právní povaha ryb v zákoně o rybářství a náhrada škody na rybách způsobená zvláště chráněnými živočichy, LUBOVSKÝ, Zbyněk, Ministerstvo zemědělství revírů [online]. [cit. 2021-11-10]. Dostupné z: [https://www.law.muni.cz/sborniky/dny_prava_2011/files/prispevky/03%20ZVIRE/Lubovsky_Zbynek_\(6960\).pdf](https://www.law.muni.cz/sborniky/dny_prava_2011/files/prispevky/03%20ZVIRE/Lubovsky_Zbynek_(6960).pdf)

LOTOCKI: LOTOCKI, Tomáš. Historie lovu ryb: Vývoj sport. rybolovu do počátku 20. století [online]. 5.12.2017 [cit. 2021-11-28]. Dostupné z: <https://www.chytej.cz/clanky/1960/historie-lovu-ryb-vyvoj-sport-rybolovu-do-pocatku-20-stoleti/>

MRK: Rybářské revíry – soupisy revírů [online]. [cit. 2021-11-10]. Dostupné z: <https://www.mrk.cz/rybarske-reviry.php>

MRSBRNO: Moravský rybářský svaz: Kontakty [online]. 2010a [cit. 2021-11-10]. Dostupné z: <http://www.mrsbrno.cz/index.php/o-nas>

MRSBRNO: Moravský rybářský svaz: Co to stojí [online]. 2010b [cit. 2021-11-10]. Dostupné z: <http://www.mrsbrno.cz/index.php/co-to-stoji>

PISKOVNALYSA: Pískovna Lysá – Služby [online]. [cit. 2021-11-10]. Dostupné z: <https://piskovnalysa.cz/#sluzby>

PRAHA-PRIRODA: Pražská příroda – Realizované opravy a revitalizace [online]. [cit. 2021-11-12]. Dostupné z: <http://www.praha-priroda.cz/vodni-plochy-a-potoky/prazske-rybniky-a-nadrze/revitalizace-prazskych-nadrzi/obnova-a-revitalizace-prazskych-nadrzi/realizovane-opravy-a-revitalizace/>

RAMEŠ: RAMEŠ, Václav. *Rybníkářství - historie* [online]. 2011 [cit. 2021-11-28]. Dostupné z: <https://www.trebonsko.cz/rybnikarstvi-historie>

RYBARSKY-LISTEK: Rybářský lístek – info [online]. 2011 [cit. 2021-11-28]. Dostupné z: <https://www.rybarsky-listek.info/>

RYBSVAZ: Český rybářský svaz [online]. 2019a [cit. 2021-11-10]. Dostupné z: <https://www.rybsvaz.cz/ids>

RYBSVAZ: Český rybářský svaz: O nás [online]. 2019b [cit. 2021-11-10]. Dostupné z: <https://www.rybsvaz.cz/beta/index.php/o-crs/o-nas?start=4>

RYBSVAZ: Český rybářský svaz: O nás [online]. 2019c [cit. 2021-11-07]. Dostupné z: <https://www.rybsvaz.cz/beta/index.php/o-crs/jak-funguje-cesky-rybarsky-svaz/organizacni-cleneni-a-volene-organy>

RYBSVAZ: Český rybářský svaz: Statut rybolovu [online]. 2019d [cit. 2021-11-12]. Dostupné z: <https://www.rybsvaz.cz/beta/index.php/legislativa/vnitrosvazova-legislativa/statut-celorepublikoveho-rybolovu>

RYBSVAZ: Český rybářský svaz: Legislativa – ceny [online]. 2019e [cit. 2021-11-12]. Dostupné z: <https://www.rybsvaz.cz/beta/index.php/legislativa/ceny>

ÚOHS: Úřad pro ochranu hospodářské soutěže: úvodní stránka [online]. [cit. 2021-10-14]. Dostupné z: <https://www.uohs.cz/cs/uvodni-stranka.html>

ÚOHS: Úřad pro ochranu hospodářské soutěže: o úřadu [online]. [cit. 2021-10-14]. Dostupné z: <https://www.uohs.cz/cs/o-uradu/historie-uradu.html>

ÚOHS: Úřad pro ochranu hospodářské soutěže: o úřadu [online]. [cit. 2021-10-14]. Dostupné z: <https://www.uohs.cz/cs/o-uradu/organizacni-struktura.html>

ZÁKON ČR: § 35 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2021 [cit. 25. 11. 2021]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89#p35>

ZÁKON ČR: § 19b zákona č. 586/1992 Sb., České národní rady o daních z příjmů. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2021 [cit. 25. 11. 2021]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-586#p19b>

ZÁKON ČR: § 3 odst. 2 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže). In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2021 [cit. 30. 9. 2021]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-143#p3-2>

ZÁKON ČR: § 9 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2021 [cit. 29. 11. 2021]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-563#p9>

ZÁKON ČR: Zákon č. 99/2004 Sb., o rybníkářství, výkonu rybářského práva, rybářské strážní, ochraně mořských rybolovných zdrojů a o změně některých zákonů (zákon o rybníkářství). In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2021 [cit. 29. 11. 2021]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-99#p1-1>

ZÁKON ČR: Vyhláška č. 197/2004 Sb., k provedení zákona č. 99/2004 Sb., o rybníkářství, výkonu rybářského práva, rybářské strážní, ochraně mořských rybolovných zdrojů a o změně některých zákonů (zákon o rybníkářství). In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2021 [cit. 29. 11. 2021]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-197#p1-1>